

FI

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

2025

Yhteenveto EU-tarkastuksesta

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen
vuosikertomukset varainhoitovuodelta 2025

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Puh. +352 4398-1
Tiedustelut: <https://eca.europa.eu/fi/contact>
Verkkosivut: <https://eca.europa.eu>
Sosiaalinen media: @EUauditors

Huom. Tämän julkaisun kaavioissa olevat kokonaismäärät eivät pyöristämisen vuoksi aina vastaa yksittäisten osatekijöidensä summaa.

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä Europa-palvelimen kautta (<https://europa.eu>).

FI

2025

Yhteenveto EU-tarkastuksesta

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen
vuosikertomukset varainhoitovuodelta 2025

Sisällys

Presidentin esipuhe	4
Kokonaistulokset	7
Keskeiset havainnot	7
Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus	10
Tarkastushavainnot	12
Tarkempi katsaus tuloksiin	20
Talousarvio- ja varainhallinto	20
EU:n talousarviosta rahoitetun toiminnan tuloksellisuus	33
Tulot	37
Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	40
Koheesio, palautumiskyky ja arvot	44
Luonnonvarat	50
Muuttoliike ja rajaturvallisuus, Turvallisuus ja puolustus	55
Naapurialueet ja muu maailma	59
EU:n yleinen hallinto	62
Elpymis- ja palautumistukiväline	64
Tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2022 erityiskertomuksissa annettujen suositusten täytäntöönpanon seuranta	70
Euroopan kehitysrahastot	72
Taustatietoa	77

Presidentin esipuhe

Tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2025 vuosikertomus julkaistaan samaan aikaan kun neuvottelut Euroopan seuraavasta pitkän aikavälin talousarviosta eli kauden 2028–2034 monivuotisesta rahoituskehyksestä (MRK) ovat käynnissä. Uusi rahoituskehys tarjoaa mahdollisuuden vastata moniin unionin kohtaamiin haasteisiin. Euroopan komissio lupaa aiempaa suuremman, nopeamman ja kunnianhimoisemman mutta myös yksinkertaisemman ja joustavamman rahoituskehysten, jonka tarkoituksena on tehdä Euroopasta strategisempi ja reagoitukykyisempi toimija.

Uudella kehyksellä pyritään saavuttamaan paljon tuloksia aikana, jolloin painopisteet laajenevat ja tarpeet muuttuvat. Kunnianhimoiset tavoitteet ovat olennaisen tärkeitä, mutta jotta voidaan varmistaa kehyksen tuottama lisäarvo ja vaikuttavuus, on tärkeää ottaa opiksi siitä, mikä on aiemmin toiminut ja mikä ei. Vuoden 2025 vuosikertomuksessa sekä tilintarkastustuomioistuimen viimeaikaisessa ja meneillään olevassa työssä tuodaan esiin kokemuksia ja käytännön toimenpiteitä, joiden avulla kunnianhimoiset tavoitteet voidaan muuntaa vaikuttaviksi tuloksiksi.

Tilintarkastustuomioistuin antaa puhtaan lausunnon varainhoitovuoden 2025 tilinpäätöksestä, sillä tilinpäätös antaa oikean kuvan EU:n taloudellisesta tilanteesta. Tilintarkastustuomioistuin kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että komissiossa siirryttiin käyttämään uutta taloushallinnon tietojärjestelmää. Uusi järjestelmä aiheutti kirjanpitolvirheitä, jotka edellyttivät manuaalisia korjauksia ja täsmennyksiä sekä lisäsivät tarkastustyötä. Tilintarkastustuomioistuin antaa jälleen puhtaan lausunnon EU:n tuloista, joiden virhetaso ei ollut olennainen.

Tilintarkastustuomioistuimen arvio EU:n talousarviomenojen virhetasosta on 3,8 prosenttia (2024: 3,6 prosenttia), mikä ylittää tilintarkastustuomioistuimen määrittämän olennaisuusrajan. Virhetaso on olennainen merkittävässä osassa tarkastetusta perusjoukosta, ja näin ollen tilintarkastustuomioistuin antaa kielteisen lausunnon EU:n talousarviomenoista.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastaman menoja koskevan perusjoukon kokonaismäärä oli 130,8 miljardia euroa yleisen talousarvion osalta. Olennaiseen virhetasoon eniten vaikuttanut ala oli ”Luonnonvarat ja ympäristö”, jonka arvioitu virhetaso oli 3,9 prosenttia (2,6 prosenttia vuonna 2024). Otsakkeen ”Koheesio, palautumiskyky ja arvot” arvioitu virhetaso oli 6,6 prosenttia (5,7 prosenttia vuonna 2024). Nämä kaksi menoalaa muodostavat yhdessä lähes kaksi kolmasosaa tilintarkastustuomioistuimen tarkastamasta perusjoukosta. EU:n talousarvion yleisimmät virheet liittyvät tukikelpoisuusongelmiin, kuten tukeen oikeuttamattomiin kuluihin, hankkeisiin, toimiin tai edunsaajiin, sekä julkisten hankintamenettelyjen ja avustusten myöntämismenettelyjen rikkomisiin ja todentavien asiakirjojen puuttumiseen.

Elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanomalli eroaa perinteisestä talousarviosta. Tässä täytäntöönpanomallissa maksut ovat riippuvaisia välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamisesta. Lisäksi siinä noudatetaan kustannuksiin perustumatonta rahoitusmallia sen sijaan, että maksut perustuisivat tosiasiallisiin kuluihin ja EU:n ja kansallisten sääntöjen noudattamiseen. Näin ollen elpymis- ja palautumistukivälineen tulokset eivät ole verrattavissa perinteisiin talousarviomenoihin. Tilintarkastustuomioistuin antaa siksi välineen osalta erillisen tarkastuslausunnon.

Elpymis- ja palautumistukivälineen menojen kokonaismäärä oli 45,4 miljardia euroa vuonna 2025. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi yhdeksälle jäsenvaltiolle suoritetuissa maksuissa tapauksia, joissa välitavoitteita ja tavoitteita ei ollut saavutettu tyydyttävästi. Lisäksi näissä maksuissa ilmeni kaksinkertaiseen rahoitukseen sekä elpymis- ja palautumistukivälineen tukikelpoisuusaikoihin liittyviä ongelmia. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi lisäksi puutteita komission toteuttamissa jäsenvaltioiden maksupyyntöjä koskevissa arvioinneissa ja totesi, että jäsenvaltioiden valvontajärjestelmät eivät edelleenkään ole riittävän vaikuttavia. Tilintarkastustuomioistuin antaa näin ollen varauman sisältävän lausunnon elpymis- ja palautumistukivälineen menoista.

Vuoden 2025 loppuun mennessä komissio oli suorittanut 102 avustusmaksua, joiden kokonaismäärä oli 223,9 miljardia euroa. Näin ollen 38 prosenttia käytettävissä olevista avustusvaroista jäi maksettavaksi elpymis- ja palautumistukivälineen viimeisenä voimassaolovuonna. Seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevissa komission ehdotuksissa esitetään, että EU:n rahoituksessa siirryttäisiin malliin, joka pitkälti mukailisi elpymis- ja palautumistukivälinettä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kuitenkin, että elpymis- ja palautumistukivälineessä, joka on suunniteltu väliaikaiseksi nopean avun tueksi hätätilanteissa, on useita tulokellisuuteen, tilivelvollisuuteen ja avoimuuteen liittyviä puutteita. Tilintarkastustuomioistuin kehottaa siksi jälleen lainsäätäjiä ottamaan huomioon kysymykset ja kokemukset, jotka tilintarkastustuomioistuin on nostanut esiin monivuotista rahoituskehystä koskevista ehdotuksista antamissaan lausunnoissa sekä elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa viimeaikaisessa työssään.

Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomukseen sisältyy talousarvio- ja varainhallintoa koskeva luku, jossa kuvataan EU:n tuleviin talousarvioihin liittyviä riskejä ja haasteita. Erityisesti EU:n ottaman lainan määrä voisi nousta biljoonaan euroon vuoteen 2027 mennessä, ja Next Generation EU-välineen (NGEU) osuus tästä olisi merkittävä. Komissio esittää seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevassa ehdotuksessaan 24 miljardin euron vuotuista kiinteää määrää (käypinä hintoina), jolla katettaisiin sekä korkojen maksut että lainapäätöksen takaisinmaksut. Pelkästään Next Generation EU -välineen ei-takaisinmaksettavaan tukeen liittyvät korkokulut voisivat olla kaudella 2028–2034 noin 93 miljardia euroa. Kun lainanoton vaikutus tuleviin talousarvioihin on käymässä yhä selvemmäksi, on tärkeää huomata, että monivuotista rahoituskehystä koskevissa ehdotuksissa sallitaan myös huomattava lainanotto Ukrainan tukemiseksi ja jäsenvaltioiden kansallisten suunnitelmien rahoittamiseksi sekä vakavien kriisien hallintamekanismin mahdollisen käytön yhteydessä. Tällainen suunniteltu lainanotto voi edellyttää, että jäsenvaltiot kasvattavat kansallisia maksuosuuksiaan velkakulujen hoitamiseksi tilanteessa, jossa talousarviot ovat jo ennestään paineen alla.

6

Tulevien talousarvioiden osalta tilintarkastustuomioistuin kehottaa noudattamaan varovaisuutta, sillä ellei ehdotettuja uusia tulovirtoja hyväksytä, EU:n talousarvioon voi muodostua merkittävä vaje, joka edellyttäisi jäsenvaltioilta suurempia maksuosuuksia tai talousarvion yleisen tavoitetason alentamista.

Yhteenvetona voidaan todeta, että kunnianhimoiset talousarviot edellyttävät yhtä kunnianhimoisia suojatoimia. Jos tulevaisuudessa siirrytään rahoitusmalliin, jossa rahoitus ei ole sidoksissa kustannuksiin vaan perustuu välitavoitteisiin ja tavoitteisiin, kokemuksista on otettava opiksi ja koko järjestelmän tilivelvollisuutta ja avoimuutta on vahvistettava. Tämä edellyttää uskottavia välitavoitteita ja tavoitteita, mitattavissa olevia tuloksia, tehokasta seurantaa ja todentamista sekä vahvoja kansallisia varmennuskehyksiä, jotta voidaan varmistaa, että EU:n varoilla saadaan aikaan toivotut tulokset EU:n kansalaisten hyödyksi.

Lopuksi haluan vilpittömästi kiittää kollegoitamme, joiden ammattitaito, asiantuntemus ja sitoutuminen tekee tilintarkastustuomioistuimen työstä mahdollista ja vahvistaa sitä jatkuvasti.

Tony Murphy
Euroopan tilintarkastustuomioistuimen presidentti

Kokonaistulokset

Keskeiset havainnot

Tilintarkastustuomioistuin antaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti **tarkastuslausuman** Euroopan parlamentille ja Euroopan unionin neuvostolle EU:n konsolidoidun tilinpäätöksen luotettavuudesta sekä toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta). Tarkastuslausuma on tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen keskeinen osa.

Lausunto

Tilintarkastustuomioistuin antaa puhtaan tarkastuslausunnon Euroopan unionin vuoden 2025 tilien luotettavuudesta painottaen tiettyjä seikkoja, jotka liittyvät komission uuden tietoteknisen SUMMA-järjestelmän käyttöönottoon.

Samoin se antaa puhtaan lausunnon varainhoitovuoden 2025 tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta).

Tilintarkastustuomioistuin antaa vuodelta 2025 kaksi erillistä lausuntoa menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta):

- o kielteisen lausunnon EU:n talousarviomenojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta
- o varaumia sisältävän lausunnon elpymis- ja palautumistukivälineen menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

Vuoden 2025 konsolidoitu tilinpäätös on ensimmäinen SUMMAssa raportoitujen taloudellisten tietojen perusteella laadittu tilinpäätös. Varainhoitovuoden päättyessä sovellettavan tilinpäätösprosessin aikana johto havaitsi uudesta järjestelmästä johtuvia ongelmia, jotka vaikuttivat merkittävästi tilinpäätöksen laatimiseen. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin havaitsi muita ongelmia myöhemmin tarkastusprosessin aikana. Näiden vuoksi jouduttiin tekemään manuaalisia mukautuksia ja täsmäytysmenettelyjä. Tilintarkastustuomioistuin arvioi näiden havaintojen kumulatiivista vaikutusta yhdessä komission toteuttamien korjaavien toimien ja vuoden lopun menettelyjen kanssa. Havaitut ongelmat osoittivat, että siirtyminen SUMMA-järjestelmään lisäsi vuoden 2025 konsolidoidun tilinpäätöksen laatimiseen liittyvää virheriskiä. Tilintarkastustuomioistuin katsoi kuitenkin, että tehtyjen korjausten jälkeen niiden kokonaisvaikutus tilinpäätökseen ei ollut olennainen.

Tilintarkastustuomioistuimen arvioima kokonaisvirhetaso, joka koskee 31. joulukuuta 2025 päättäneen varainhoitovuoden tileissä hyväksyttyjä talousarviomenoja, on 3,8 prosenttia (2024: 3,6 prosenttia). Merkittävässä osassa näitä menoja virhetaso on olennainen. Tämä koskee menoja, joihin sovelletaan monimutkaisia sääntöjä. Ne ovat lähinnä kulujen korvaamiseen perustuvia menoja, joiden arvioitu virhetaso on 5,6 prosenttia. Näiden menojen määrä oli 75,8 miljardia euroa vuonna 2025, ja ne muodostivat 58 prosenttia tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen perusjoukosta. Tilintarkastustuomioistuimen havaitsemien virheiden vaikutukset varainhoitovuoden hyväksyttyihin menoihin ovat edellä sanotun perusteella sekä olennaisia että laajalle ulottuvia, ja tilintarkastustuomioistuin antaa EU:n talousarvion menoista kielteisen lausunnon.

EU asetti Next Generation EU -välineen (NGEU) avulla käyttöön huomattavan määrän resursseja, joiden tarkoituksena oli lieventää koronapandemian sosioekonomisia vaikutuksia. Merkittävin osa Next Generation EU -välineen varoista käytetään elpymis- ja palautumistukivälineeseen, jonka kautta jäsenvaltioille oli maksettu vuoden 2025 loppuun mennessä 237,5 miljardia euroa ei-takaisinmaksettavaa tukea ja 155,9 miljardia euroa rahoituslainatukea.

Elpymis- ja palautumistukivälineen menojen osalta komissio suoritti vuonna 2025 jäsenvaltioille 37 avustuskasua, jotka käsittivät yhteensä 697 välitavoitetta ja 342 tavoitetta. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastamista 420 välitavoitteesta ja tavoitteesta 16 ei täyttänyt maksu- ja tukikelpoisuusehtoja. Ne koskevat yhdeksää kasua yhdeksässä jäsenvaltiossa. Havaittujen määrällisten ja laadullisten seikkojen perusteella tilintarkastustuomioistuin katsoo, että tilintarkastustuomioistuimen havainnot, jotka koskevat varainhoitovuonna hyväksyttyjä elpymis- ja palautumistukivälineen menoja, ovat kokonaisvaikutukseltaan olennaisia mutta eivät laajalle ulottuvia. Tilintarkastustuomioistuin antaa näin ollen varauksen sisältävän lausunnon elpymis- ja palautumistukivälineen menoista.

Viime vuonna Euroopan tilintarkastustuomioistuin katsoi Puolalle suoritettun ensimmäisen maksun yhteydessä, ettei kahta valvontaan liittyvää välitavoitetta ollut saavutettu tyydyttävästi, vaikka niiden saavuttaminen oli ennakkoedellytys elpymis- ja palautumistukivälineestä Puolalle suoritettaville maksuille. Tilintarkastustuomioistuin odottaa Euroopan unionin tuomioistuimen lopullisia ratkaisuja näitä välitavoitteita koskevissa asioissa ennen kuin se tekee päätelmänsä siitä, onko kyseiset välitavoitteet ja eräs niihin välittömästi liittyvä muu välitavoite saavutettu tyydyttävällä tavalla.

Tilintarkastustuomioistuin panee lisäksi merkille, että määrät, jotka lainataan pääomamarkkinoilta Next Generation EU -välineen ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen antamiseksi jäsenvaltioille, esitetään EU:n talousarviossa eri tavoin kuin konsolidoidussa tilinpäätöksessä. Lainatut määrät muodostivat 18 prosenttia EU:n tuloista vuonna 2025. Niitä käsitellään elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina, jotka täydentävät hyväksyttyä talousarviota. Tämän poikkeuksellisen talousarviokäsittelyn seurauksena Next Generation EU -välineen täytäntöönpano ei vaikuta virallisesti periaatteeseen, jonka mukaan EU:n vuotuisen talousarvion otettujen tulojen ja menojen olisi oltava tasapainossa. Tuloslaskelma ei sisällä näitä määriä tuloina, mutta se sisältää menot, jotka liittyvät Next Generation EU -välineen ei-takaisinmaksettavaan rahoitustukeen; tämä vaikuttaa kielteisesti vuoden taloudelliseen tulokseen. Negatiiviset taloudelliset tulokset lisäävät EU:n taseesta ilmenevää nettovarallisuuden alijäämää, minkä vuoksi ne on rahoitettava tulevista talousarvioista.

Tarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja ovat sellaiset, jotka tilintarkastustuomioistuimen ammatillisen harkinnan mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan varainhoitovuoden tilinpäätöksen tarkastuksessa. Näihin kuuluvat tilintarkastustuomioistuimen mukaan seuraavat seikat:

- o Vuonna 2025 eläkevastuu pysyi vakaana, ja hienoinen lasku johtui EU:n henkilöstön urakehityksestä, korkokuluista ja diskonttokoron noususta 0,5 prosentilla.
- o Vuoden 2025 loppuun mennessä edunsaajille oli aiheutunut arviolta 187,5 miljardia euroa sellaisia tukikelpoisia menoja, jotka olivat vielä ilmoittamatta (2024: 160,7 miljardia euroa). Kaikkien ohjelmien osalta ennakoitu kasvu on seurausta pääasiassa siitä, että edeltävä ohjelmakausi on tulossa päätökseen ja että kauden 2021–2027 MRK:n varojen käyttöönotto on ollut ennakoitua hitaampaa.
- o Tilintarkastustuomioistuimen johtopäätös on, että Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan vaikutukset on esitetty konsolidoidussa tilinpäätöksessä oikein.

Tilintarkastustuomioistuin raportoi vuonna 2025 Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) 17 petosepäilyä (2024: 19 epäilyä), joista seitsemän havaittiin tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2024 menotarkastuksessa, seitsemän tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2023 menotarkastuksessa ja yksi liittymistä valmistelevaa tukivälinettä koskeneessa tuloksellisuustarkastuksessa. Kahdesta muusta tapauksesta toisen ilmoitti tilintarkastustuomioistuimen hankintaosasto ja toisen kolmas osapuoli. Vuoden 2026 kesäkuuhun mennessä OLAF on aloittanut näiden tilintarkastustuomioistuimen ilmoitusten perusteella jo viisi tutkintaa. Tilintarkastustuomioistuin ilmoitti samaan aikaan EPPOLle 12 näistä tapauksista, joista kahdeksaan liittyen EPPO on aloittanut tutkinnat.

Haluatko tietää lisää? Vuoden 2025 vuosikertomus on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla (eca.europa.eu).

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus

EU:n vuoden 2025 talousarvio lukuina

Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät EU:n vuotuisen talousarvion useiden vuosien ajaksi sovitun pidemmän aikavälin talousarvion (ns. monivuotisen rahoituskehityksen eli MRK:n) puitteissa. Vuonna 2025 kyseisestä talousarviosta suoritettiin maksuja yhteensä 155,2 miljardia euroa, mikä oli 96,3 prosenttia käytettävissä olleesta määrästä.

Kun otetaan huomioon käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista (pääasiassa Next Generation EU - ja REPowerEU-välineistä) peräisin olevat 57,6 miljardin euron lisämaksut ja 3,6 miljardin euron siirrot sekä uudelleen käyttöön asetetut määrät, maksujen kokonaismäärä vuonna 2025 oli 216,4 miljardia euroa. Talousarvion kaikkiaan 251,0 miljardin euron maksumäärärahoista käytettiin siis maksuihin 86,2 prosenttia.

Ilman elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksia (40,1 miljardia euroa) EU:n talousarviomenot olivat vuonna 2025 yhteensä 176,3 miljardia euroa. Tämä on osuudeltaan 1,9 prosenttia EU:n jäsenvaltioiden julkisen talouden kokonaismenoista ja 1,0 prosenttia niiden BKT:stä.

Mistä rahat ovat peräisin?

Vuoden 2025 kokonaistulot olivat 224,4 miljardia euroa. Jäsenvaltiot rahoittavat suurimman osan EU:n talousarviosta maksuosuuksilla, jotka määräytyvät suhteessa jäsenvaltioiden bruttokansantuloon (101,7 miljardia euroa). Muita tulonlähteitä ovat jäsenvaltioiden keräämään arvonlisäveroon perustuva rahoitusosuus (23,9 miljardia euroa), tullimaksut (23,0 miljardia euroa) ja muovipakkausjätteen perustuva rahoitusosuus (6,9 miljardia euroa).

Next Generation EU -välineestä voidaan antaa jäsenvaltioille rahoitustukea, jota niiden ei tarvitse maksaa takaisin. Määrät, jotka on otettu lainaksi välineitä varten muodostavat 40,2 miljardia euroa EU:n tuloista. Lisäksi on muita tulonlähteitä (28,8 miljardia euroa). Merkittävimpiä näistä ovat EU:n sopimuksiin ja ohjelmiin liittyvät rahoitusosuudet ja palautukset.

Mihin rahat käytetään?

EU:n varat jaetaan edunsaajille joko yksittäisinä maksuina tai vuotuisina erinä taikka useiden maksujen sarjana monivuotisten meno-ohjelmien kautta. Kuten [kaaviosta 1](#) käy ilmi, valtaosa EU:n talousarviosta käytettiin aloilla ”Luonnonvarat ja ympäristö” sekä ”Koheesio, palautumiskyky ja arvot”. Seuraavaksi suurin osa varainkäytöstä liittyi alaan ”Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous”.

Kaavio 1 – EU:n varainhoitovuoden 2025 talousarvion käyttö^(*) monivuotisen rahoituskehysten otsakkeittain

(*) EU:n talousarviomenot eivät sisällä elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksia.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuun.

Elpymis- ja palautumistukivälineen yhteydessä jäsenvaltiot määrittävät uudistukset ja investoinnit etukäteen kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissaan. Komissio suorittaa jäsenvaltiolle maksun, kun tämä on saavuttanut tietyt välitavoitteet ja tavoitteet. Jäsenvaltiot voivat esittää maksupyyntönsä enintään kahdesti vuodessa, jos ne osoittavat riittävän evidenssin avulla, että välitavoitteet ja tavoitteet on saavutettu tyydyttävästi. Vuoden 2025 loppuun mennessä komissio oli suorittanut 102 avustusmaksua (yhden vuonna 2021, 13 vuonna 2022, 23 vuonna 2023, 28 vuonna 2024 ja 37 vuonna 2025). Näiden maksujen määrä oli yhteensä 223,9 miljardia euroa.

Mitä tarkastus kattoi?

Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa vuosittain tilinpäätöksen luotettavuuden ja tilien perustana olevien tulo- ja menotapahtumien sääntöjenmukaisuuden.

Voidakseen arvioida konsolidoidun tilinpäätöksen luotettavuutta tilintarkastustuomioistuin tarkasti, toimivatko kirjanpito-prosessit asianmukaisesti ja olivatko niiden tuloksena saadut kirjanpitoliedot täydellisiä ja oikein kirjattuja ja oliko ne esitetty asianmukaisesti EU:n tilinpäätöksessä. Komissio otti 1. tammikuuta 2025 käyttöön uuden keskitetyn talousarvio-, kassanhallinta- ja kirjanpitojärjestelmän SUMMAN. Siirtymän laajuuden ja kasvaneen virheriskin vuoksi tilintarkastustuomioistuin suoritti tietoteknisen tarkastuksen asiantuntijoiden avulla lisätarkastustoimenpiteitä, kuten sisäisten kontrollien laajennettua testausta sekä lisäaineistotarkastuksia niillä osa-alueilla, joihin uusi järjestelmä vaikutti.

Vuotta 2025 koskevassa, tulojen testaamiseen liittyvässä tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksessa perusjoukko oli 224,4 miljardia euroa. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastaman menojen koskevan perusjoukon kokonaismäärä oli 130,8 miljardia euroa yleisen talousarvion osalta. Määrä muodostui väli- ja loppumaksuista. Tilintarkastustuomioistuin poimi tästä perusjoukosta 750 tapahtuman edustavan otoksen. Elpymis- ja palautumistukivälineen menot olivat 45,4 miljardia euroa vuonna 2025. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus kattoi kaikki 37 avustusmaksua, joiden yhteisarvo oli 40,1 miljardia euroa, ja yhteensä 5,3 miljardin euron ennakkomaksujen kirjanpidollisen selvittämisen.

Yleiseen talousarvioon sisältyvien menojen tapauksessa tilintarkastustuomioistuin tarkastaa menot siinä vaiheessa, kun EU:n varojen lopulliset saajat ovat toteuttaneet toimia tai heille on aiheutunut kuluja. Elpymis- ja palautumistukivälineen yhteydessä edellytys sille, että komissio suorittaa maksuja jäsenvaltioille, on ennalta määriteltyjen välitavoitteiden tai tavoitteiden tyydyttävä saavuttaminen. Tilintarkastustuomioistuin tutkii elpymis- ja palautumistukivälineen menot vaiheessa, jossa jäsenvaltiot esittävät maksupyynnön ennalta määriteltyjen välitavoitteiden tai tavoitteiden saavuttamisen perusteella, sekä vaiheessa, jossa komissio on hyväksynyt pyynnön. Tilintarkastustuomioistuin keskittyi siihen, onko välitavoitteet ja tavoitteet saavutettu tyydyttävästi ja ovatko tukikelpoisuusedellytykset täyttyneet. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus ei kata elpymis- ja palautumistukivälineen lainoja koskevaa osuutta.

Lisäksi tilintarkastustuomioistuin arvioi kunkin monivuotisen rahoituskehiksen otsakkeen osalta valitut hallinto- ja valvontajärjestelmät. Tilintarkastustuomioistuin arvioi lisäksi työtä, jonka avulla komission pääosastot tarkastivat ja vahvistivat tilinpäätökset ja päättämistä koskevat päätökset, sekä sitä, miten pääosastot hyödynsivät tämän työn tuloksia vuoden 2025 vuotuisissa toimintakertomuksissaan ja vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessaan.

Tarkastushavainnot

EU:n tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan

EU:n vuoden 2025 tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot EU:n taloudellisesta tuloksesta ja sen varoista ja vastuista vuoden lopussa kansainvälisten julkissektorin tilinpäätösstandardien mukaisesti.

Tilintarkastustuomioistuin antaa puhtaan tarkastuslausunnon tilien luotettavuudesta. Se kuitenkin **kiinnittää huomiota** konsolidoidun tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyihin **seikkoihin**, jotka koskevat siirtymistä uuteen taloushallinnon tietojärjestelmään SUMMAan.

Varainhoitovuoden päättyessä sovellettavan tilinpäätösprosessin aikana komissio havaitsi uudesta järjestelmästä johtuvia ongelmia, jotka vaikuttivat merkittävästi tilinpäätöksen laatimiseen. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin havaitsi muita ongelmia myöhemmin tarkastusprosessin aikana. Näiden vuoksi jouduttiin tekemään manuaalisia mukautuksia ja täsmäytysmenettelyjä. Komissio aikoo parantaa ja kehittää edelleen uutta järjestelmää ja siihen liittyviä kontrolleja tulevinä vuosina. Kuvattu seikka ei aiheuta muutoksia tilintarkastustuomioistuimen lausuntoon.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi SUMMA-järjestelmän tietojärjestelmätarkastuksessa tiettyjä merkittäviä sisäisen valvonnan puutteita, jotka liittyivät käyttöoikeuksien ja tietojärjestelmämuutosten hallintaan. Vaikka järjestelmää varten oli käytössä valvontakäytäntöjä, kyseiset puutteet saattavat lisätä riskiä siitä, että rahoitustoimien luotettavuus ja järjestelmän toiminta heikentyvät. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi puutteita myös häiriönratkaisun ja toiminnan jatkuvuuden hallinnassa, mikä saattaa lisätä toiminnan keskeytymisen riskiä.

Tilintarkastustuomioistuin suosittelee SUMMAA koskevan tietojärjestelmätarkastuksen perusteella, että komissio korjaa jäljellä olevat toiminnalliset puutteet, varmistaa väliaikaisten korvaavien ratkaisujen tehokkuuden ja seurannan, suunnittelee oikea-aikaisia pysyviä ratkaisuja ja korjaa järjestelmää koskevat sisäisen valvonnan puutteet vuoden 2026 loppuun mennessä.

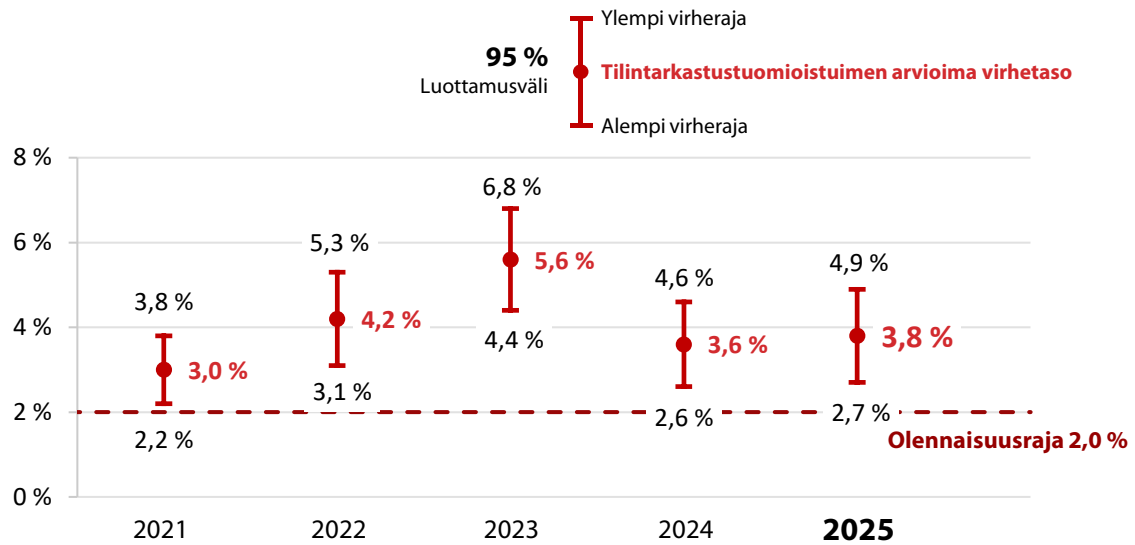
Tilintarkastustuomioistuin antaa puhtaan lausunnon tuloista

Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että tulojen virhetaso ei ole olennainen. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastamat tulojen hallinnointijärjestelmät olivat yleisesti ottaen vaikuttavia.

Tilintarkastustuomioistuin antaa kielteisen lausunnon EU:n talousarviomenoista

Tilintarkastustuomioistuin arvioi, että EU:n talousarviomenojen virhetaso on 2,7 prosentin ja 4,9 prosentin välillä. Tämän vaihteluvälin keskikohta (tilintarkastustuomioistuimen arvioima virhetaso) on kasvanut viime vuoden 3,6 prosentista 3,8 prosenttiin (ks. [kaavio 2](#)).

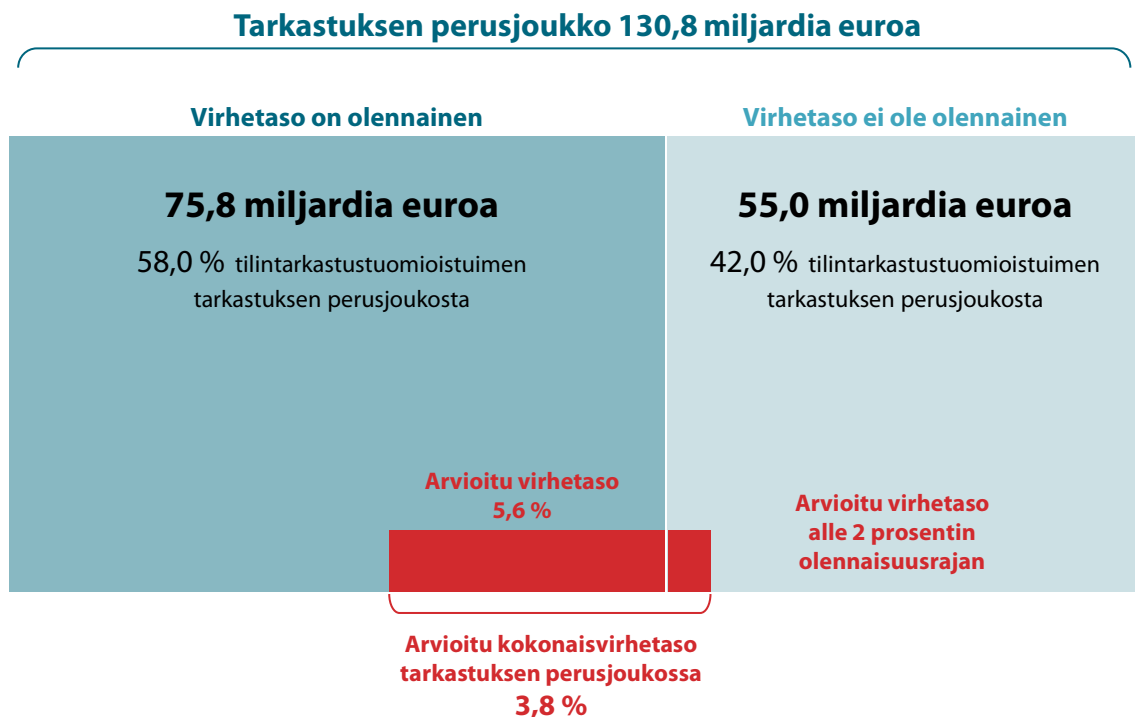
Kaavio 2 – Arvioidut virhetasot (2021–2025)

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Kaaviossa 3 havainnollistetaan sitä, että tarkastuksen kohteena olevat osa-alueet, joissa virhetaso on olennainen, muodostavat 58,0 prosenttia tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen perusjoukosta (2024: 68,9 prosenttia). Kun otetaan huomioon testauksen tulokset kaikissa MRK-otsakkeissa, tilintarkastustuomioistuin arvioi menojen tämän osan virhetasoksi 5,6 prosenttia (2024: 5,2 prosenttia).

Kaavio 3 – Tilintarkastustuomioistuimen tarkastaman vuoden 2025 perusjoukon osuus, jossa virhetaso on olennainen

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

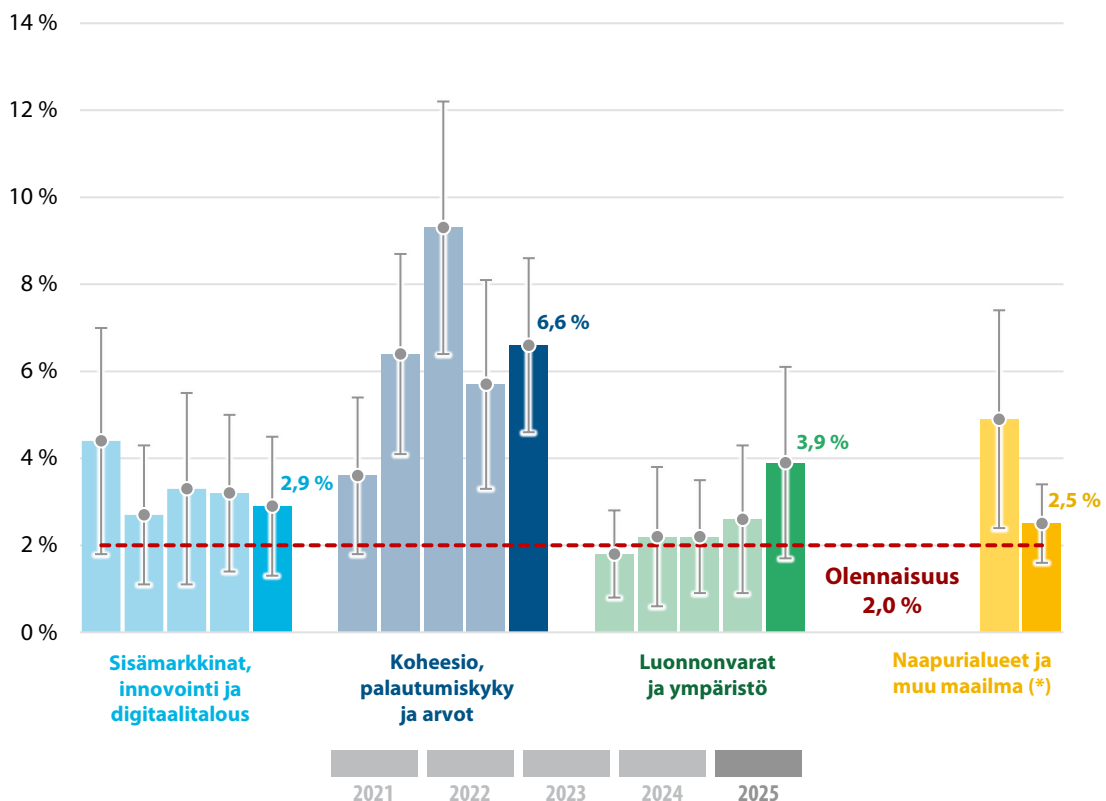
Tarkastuksen kohteena olevat alueet, joissa virhetaso on olennainen, koostuvat pääasiassa **kulujen korvaamiseen perustuvista maksuista**, joiden yhteydessä edunsaajien on esitettävä korvaushakemuksia aiheutuneista tukikelpoisista kustannuksista. Edunsaajien on tätä varten osoitettava, että niiden toiminta on tukikelpoista, minkä lisäksi niiden on toimitettava evidenssiä niille aiheutuneista korvaukseen oikeuttavista kuluista. Näin tehdessään edunsaajien on usein noudatettava monimutkaisia sääntöjä sen suhteen, mitkä kulut voidaan sisällyttää hakemuksiin (tukikelpoisuussäännöt) ja millaiset kulut katsotaan asianmukaisesti aiheutuneiksi (julkisia hankintoja tai valtiontukea koskevat säännöt).

Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että 42,0 prosentissa tilintarkastustuomioistuimen tarkastamasta perusjoukosta virhetaso ei ole olennainen. Tämä tarkoittaa, että arvioitu virhetaso tässä menojen osassa alittaa kahden prosentin olennaisuusrajan. Tähän perusjoukon osaan sisältyvät menot, jotka liittyvät **tukioikeuksiin perustuviin maksuihin**, joiden edunsaajien on täytettävä tietyt edellytykset (esimerkiksi viljelijöille maksettavat suorat tuet, lukuun ottamatta ekojärjestelmiä), osa hallintomenoista (EU:n henkilöstön palkat ja eläkkeet), talousarviotuki EU:n ulkopuolisille maille sekä Erasmus+-ohjelman opiskelija- ja muut liikkuvuustoimet. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kuitenkin virheitä Euroopan maatalouden tukirahaston (maaloustukirahasto) suoriin tukiin liittyvissä tapahtumissa. Virheissä oli kyse tukeen oikeuttamattomien maa-alueiden ilmoittamisesta tukikelpoisiksi tai siitä, että puutteellisen näytön vuoksi ei voitu todentaa, että maa-alue oli tukea hakevien edunsaajien käytössä laillisesti.

Suurin osa siitä tarkastuksen perusjoukosta, jossa virhetaso oli olennainen, kuului otsakkeeseen ”Luonnonvarat ja ympäristö” (29,5 miljardia euroa). Seuraavaksi suurimmat osuudet kuuluivat otsakkeisiin ”Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous” (17,4 miljardia euroa), ”Koheesio, palautumiskyky ja arvot” (11,4 miljardia euroa) sekä ”Naapurialueet ja muu maailma” (9,3 miljardia euroa).

Kaaviossa 4 verrataan keskenään tilintarkastustuomioistuimen arvioita virhetasoista vuosina 2021–2025 ”Sisämarkkinoiden, innovoinnin ja digitaalitalouden”, ”Koheesion, palautumiskyvyn ja arvojen” ja ”Luonnonvarojen ja ympäristön” osalta.

Kaavio 4 – Arvioidut virhetasot MRK-otsakkeissa 1, 2, 3 ja 6 (2021–2025)

(*) Tilintarkastustuomioistuin ei laatinut erityistä arviointia ”Naapurialueista ja muusta maailmasta” vuosina 2021–2023.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös vuonna 2025, että tukikelpoisuusvirheet pääasiassa ”Luonnonvaroissa ja ympäristössä”, ”Koheesiossa, palautumiskyvyssä ja arvoissa”, ”Sisämarkkinoissa, innovoinnissa ja digitaalitaloudessa” ja ”Naapurialueissa ja muussa maailmassa” vaikuttivat eniten arvioituun virhetasoon siinä tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen perusjoukon osassa, jossa virhetaso oli olennainen. Niiden osuus oli 51 prosenttia (2024: 64 prosenttia).

Julkisia hankintoja koskevien sääntöjen ja avustusten myöntämismenettelyjen rikkomiseen liittyvien virheiden osuus oli 26 prosenttia, ja niitä ilmeni pääasiassa seuraavilla aloilla: ”Koheesio, palautumiskyky ja arvot”, ”EU:n yleinen hallinto” ja ”Luonnonvarat ja ympäristö” sekä ”Muuttoliike ja rajaturvallisuus” (2024: 16 prosenttia) tämän tarkastuksen perusjoukon osan arvioidusta virhetasosta vuonna 2025. Lisäksi maksujen, joista ei toimitettu todentavia asiakirjoja, pääasiassa aloilla ”Luonnonvarat ja ympäristö”, ”Koheesio, palautumiskyky ja arvot” ja ”Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous” osuus oli 19 prosenttia (2024: 9 %).

Tilintarkastustuomioistuin on vuodesta 2025 alkaen yhdenmukaistanut julkisiin hankintoihin liittyvien virheiden kvantifiointimenetelmän komission ja jäsenvaltioiden yhteistyössä hallinnoiduilla toimintaloikoilla käyttämän menetelmän kanssa.

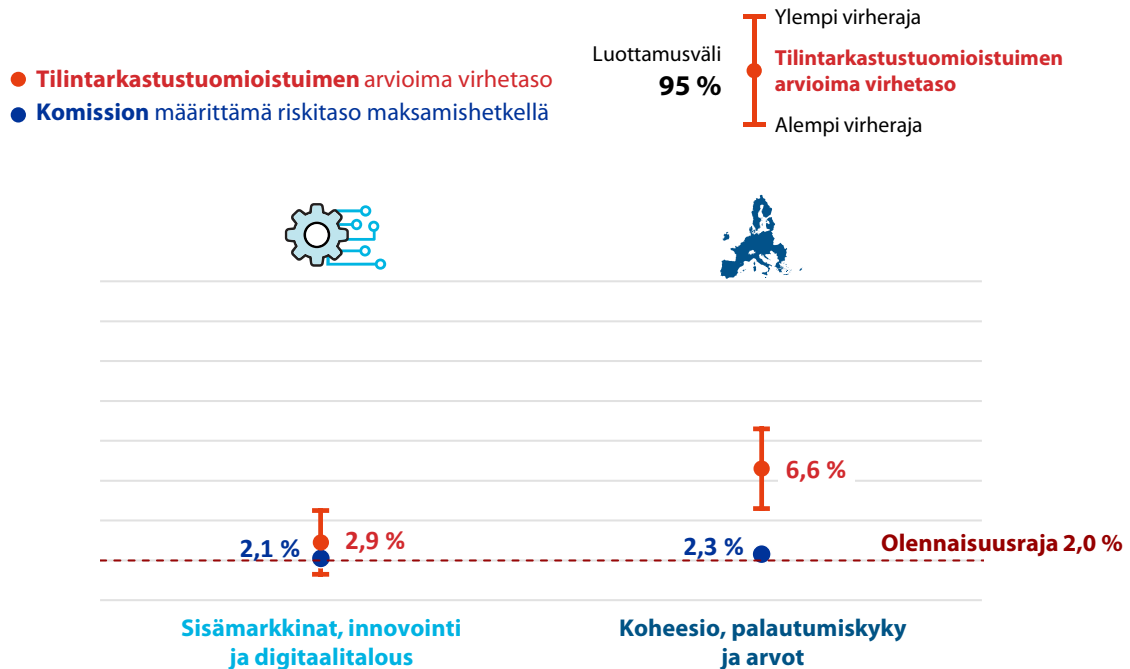
Virhetasoa koskevien arvioiden vertailu tilintarkastustuomioistuimen ja komission välillä

Komissio ilmoittaa vuoden 2025 hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa arvionsa riskitasosta maksamishetkellä kaikkien MRK-otsakkeiden paitsi otsakkeen 3 ”Luonnonvarat ja ympäristö” ja otsakkeen 6 ”Naapurialueet ja muu maailma” osalta. [Kaaviossa 5](#) esitetään komission arvio riskitasosta maksamishetkellä niiden monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden osalta, joista tilintarkastustuomioistuin esittää erityisarvion, rinnakkain tilintarkastustuomioistuimen määrittämän 95 prosentin luottamusvälin kanssa. Komission luvut ovat tilintarkastustuomioistuimen luottamusvälin alapuolella otsakkeen 2 ”Koheesio, palautumiskyky ja arvot” osalta ja vaihteluvälin sisällä mutta tilintarkastustuomioistuimen arvioiman virhetason alapuolella otsakkeen 1 ”Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous” osalta.

Tilintarkastustuomioistuimen mukaan virhe tapahtuu, kun varoja ei käytetä relevanttien EU:n säädösten tai tiettyjen kansallisten sääntöjen mukaisesti. Tilintarkastustuomioistuimen määritelmä sisältää paitsi sovellettavan lainsäädännön rikkomukset, jotka johtuvat talouden toimijoiden toimista tai laiminlyönneistä, myös kansallisten ja alueellisten hallintojen tai komission itsensä tekemät virheet, jotka aiheuttavat haittaa EU:n talousarviolle.

Komission ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tehtävien ja toimeksiantojen välillä on eroja, ja hallinto- ja valvontajärjestelmissä on omat rajoitteensa. Komission ilmoittama virhetaso ei siksi ole suoraan verrattavissa tilintarkastustuomioistuimen arvioon virhetasosta, ja se on todennäköisesti aliarvioitu

Kaavio 5 – Tilintarkastustuomioistuimen arvioima vuoden 2025 virhetaso ja komission arvio riskitasosta maksamishetkellä MRK-otsakkeiden 1 ja 2 osalta

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Tilintarkastustuomioistuin antoi varauman sisältävän lausunnon elpymis- ja palautumistukivälineen menoista vuodelta 2025

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastusevidenssi osoittaa kokonaisuutena katsoen, että 16 kaikkiaan 420:stä tilintarkastustuomioistuimen tarkastamasta elpymis- ja palautumistukivälineen välitavoitteesta ja tavoitteesta ei ollut maksu- tai tukikelpoisuusehtojen mukaisia. Nämä tapaukset koskevat yhdeksää maksua yhdeksälle jäsenvaltiolle. Havaittujen 16 seikan taloudellinen vähimmäisvaikutus ylittää tilintarkastustuomioistuimen määrittämän olennaisuusrajan.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi puutteita komission suorittamassa ennakoarvioinnissa. Komissio tukeutui jäsenvaltioiden tietoihin ja tarkastuksiin 40 tapauksessa, eikä se suorittanut riittävästi tarkastuksia kaikkien neuvoston täytäntöönpanopäätöksen vaatimusten osalta.

Kriittisiin ja erittäin tärkeisiin havaintoihin liittyvien komission jälkitarkastuksiin perustuvien avoinna olevien suositusten määrä on vähentynyt, mutta useimmissa niistä (64 prosenttia) sovitut määrääjat ovat jo ylittyneet. Elpymis- ja palautumistukivälineen toiseksi viimeisenä täytäntöönpanovuonna jäsenvaltioiden valvontajärjestelmissä on edelleen puutteita, jotka liittyvät muun muassa julkisia hankintoja ja valtiontukia koskeviin sääntöjenvastaisuuksiin.

Vuoden 2025 loppuun mennessä neuvosto oli hyväksynyt 99 muutosta neuvoston täytäntöönpanopäätösten mukaisiin toimenpiteisiin. Useita välitavoitteita ja tavoitteita tarkistettiin komission alustavan arvioinnin aikana vastaamaan tosiasiallisesti saavutettuja tuloksia, mikä mahdollisti elpymis- ja palautumistukivälineen maksujen suorittamisen. Tekemänsä analyysin perusteella tilintarkastustuomioistuin kuitenkin katsoo, että muutoksia tehtiin usein ilman edellytettyjä riittäviä perusteluja tai asianmukaista evidenssiä objektiivisista olosuhteista. Joillakin muutoksilla poistettiin elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteiden kannalta keskeisiä täytäntöönpanovaiheita, minkä seurauksena maksut sidottiin toisinaan valmistelutoimiin tai -prosesseihin alun perin odotettujen tuotosten sijasta. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin havaitsi, ettei alentamiseen liittyvillä muutoksilla ole välttämättä taloudellisia vaikutuksia silloin, kun ne koskevat niin sanottuja nollakustannusuudistuksia.

Haluatko tietää lisää? Vuoden 2025 vuosikertomuksen koko teksti on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla (eca.europa.eu).

Tarkempi katsaus tuloksiin

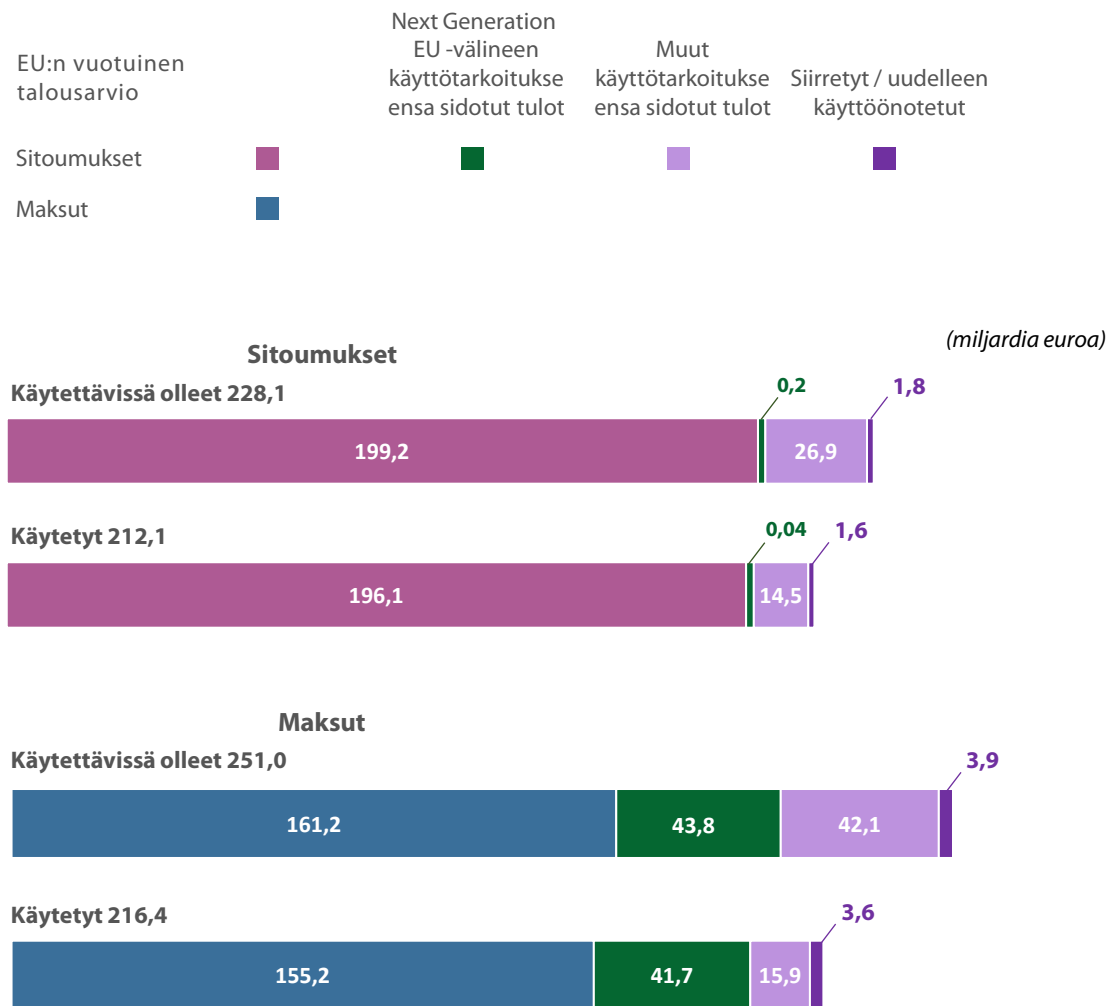
Talousarvio- ja varainhallinto

Talousarviohallinto vuonna 2025

Next Generation EU -välineen vuoksi maksut olivat vuonna 2025 sitoumuksia suurempia

Vuosi 2025 oli monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 viides soveltamisvuosi. [Kaaviossa 6](#) esitetään käytettävissä olleet EU:n talousarviomäärärahat yhteensä sekä niiden käyttö, mukaan lukien Next Generation EU -välineen avustukset. EU:n vuotuisen talousarvion maksusitoumus- ja maksumäärärahat käytettiin vuonna 2025 lähes kokonaisuudessaan. Next Generation EU -välineestä johtuen kokonaismaksut olivat vuonna 2025 suuremmat kuin sitoumusten kokonaismäärä.

Kaavio 6 – Vuonna 2025 käytettävissä olleet ja käytetyt määrärahat yhteensä, mukaan lukien Next Generation EU -välineen avustukset

Huom. Vuonna 2025 käytetyistä Next Generation EU -välineen 41,7 miljardin euron maksumäärärahoista 33,2 miljardia euroa käytettiin elpymis- ja palautumistukivälineen avustusten rahoittamiseen ja 8,5 miljardia euroa käynnissä olevien ohjelmien täydentämiseen.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuon EU:n vuoden 2025 konsolidoidun tilinpäätöksen perusteella.

Yhteistyössä hallinnoitavien rahastojen käyttöasteet: Kauden 2014–2020 monivuotinen rahoituskehys on päättymässä ja kauden 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten osalta maksutahti kiihtyy

Kaudella 2014–2020 ERI-rahastojen käyttöaste oli 98,6 prosenttia, ja 26 jäsenvaltiota ylitti 95 prosentin käyttöasteen

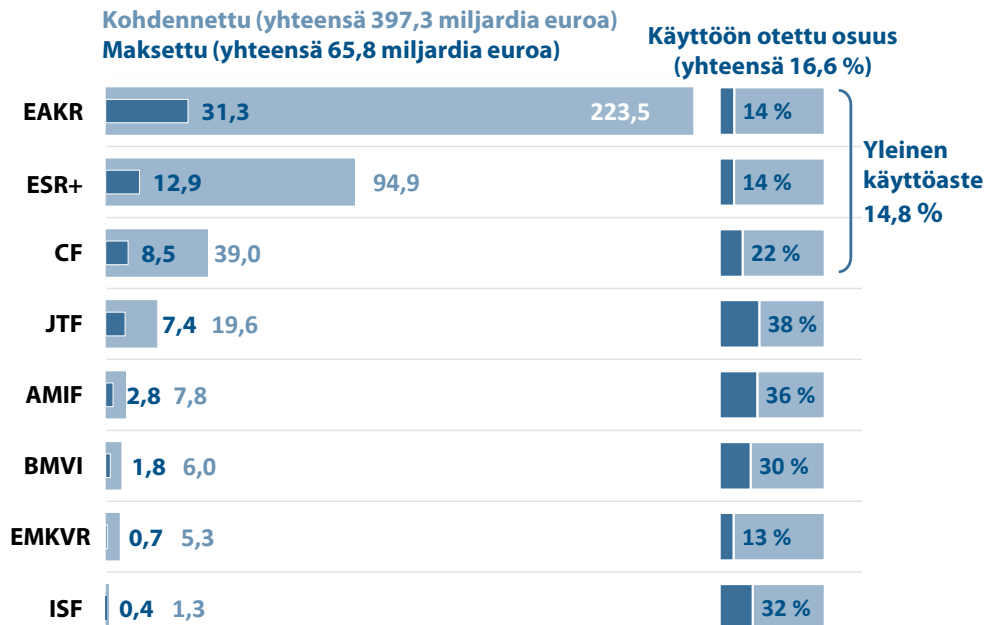
Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) maksujen määrä oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 485,2 miljardia euroa eli 98,6 prosenttia käytettävissä olleista kokonaisvaroista (492,3 miljardia euroa). Vuoden 2025 maksut olivat 7,4 miljardia euroa. ERI-rahastoista suoritettujen maksujen määrä kasvoi vuonna 2025 siten, että 26 jäsenvaltiota käytti vuoden 2025 loppuun mennessä yli 95 prosenttia niille ERI-rahastoista osoitetuista varoista.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen soveltamisalaan kuuluvien, yhteistyössä hallinnoitavien kauden 2021–2027 rahastojen käyttö vauhdittui, mutta se pysyi kuitenkin alhaisempana kuin edellisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä.

Vuonna 2025 yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen soveltamisalaan kuuluvien, yhteistyössä hallinnoitavien rahastojen vuotuiset maksut olivat 36,8 miljardia euroa. Vuoden 2025 lopussa maksujen kokonaismäärä oli 65,8 miljardia euroa, mikä vastasi 16,6:tta prosenttia määrästä, joka oli osoitettu näille rahastoille kauden 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen puitteissa (ks. [kaavio 7](#)).

Kaavio 7 – Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen soveltamisalaan kuuluvien, yhteistyössä hallinnoitavien kauden 2021–2027 rahastojen käyttöasteet jäsenvaltioissa vuoden 2025 lopussa

(miljardia euroa)

EAKR:	Euroopan aluekehitysrahasto
ESR+:	Euroopan sosiaalirahasto plus
CF:	Koheesiorahasto (Cohesion Fund)
JTF:	Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (Just Transition Fund)
AMIF:	Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto (Asylum, Migration and Integration Fund)
BMVI:	Rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukiväline (Border Management and Visa Instrument)
EMKVR:	Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto
ISF:	Sisäisen turvallisuuden rahasto (Internal Security Fund)

Huom. JTF-rahaston määrät sisältävät Next Generation EU -välinettä koskevat luvut.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimien [komission avoimen datan alustan](#) tietojen perusteella (tilanne 19. tammikuuta 2026).

Koheesiopolitiikan kolmen tärkeimmän rahaston (EAKR, koheesiorahasto ja ESR+) käyttöaste oli edelleen alhaisempi kuin kaudella 2014–2020. Näiden rahastojen osuus vuosien 2021–2027 yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen piiriin kuuluvista yhteistyössä hallinnoiduista rahastoista on 90 prosenttia. Näiden kolmen rahaston yleinen käyttöaste oli 14,8 prosenttia vuoden 2025 lopussa, kun se edellisen monivuotisen rahoituskehityksen vastaavassa vaiheessa (vuoden 2018 lopussa) oli 24 prosenttia. Vuoden 2025 loppuun mennessä maksattamatta olevia maksupyynnöitä oli kertynyt 17 miljardia euroa. Maksupyynnöt käsiteltiin vuoden 2026 alussa. Seuraaville vuosille siirretyt maksamattomat maksupyynnöt lisäävät käytettävissä oleviin maksumäärärahoihin kohdistuvaa painetta. Ne voivat myös rajoittaa valmiuksia kattaa uusia maksupyynnöitä.

Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuskasuja suoritettiin vuonna 2025 huomattavasti odotettua vähemmän

Elpymis- ja palautumistukivälineen avustusten vuotuiset maksut olivat vuonna 2025 yhteensä 40,1 miljardia euroa. Kokonaismäärä on vain 62 prosenttia siitä, mitä komissio oli arvioinut

kesäkuussa 2024 (65 miljardia euroa). Vuoden 2025 lopussa oli kuitenkin vielä arvioitavana 17 jäsenvaltion esittämät elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksia koskevat maksupyyntöt, joiden nettomääräinen kokonaismäärä oli 20,3 miljardia euroa. Niihin sisältyi joulukuussa 2025 vastaanotettuja pyyntöjä, joiden kokonaismäärä oli 17,4 miljardia euroa. Tehtyjen 359,9 miljardin euron sitoumusten osalta elpymis- ja palautumistukivälineestä vuoden 2025 loppuun mennessä maksetut avustukset olivat yhteensä 237,5 miljardia euroa (66 prosenttia).

Elpymis- ja palautumistukivälineen avustusten tähänastisessa käyttöasteessa on merkittäviä eroja jäsenvaltioiden välillä (ks. [kaavio 8](#)).

Kaavio 8 – Maksetut elpymis- ja palautumistukivälineen avustukset ja tarkistettujen määrärahojen perusteella maksettavat määrät jäsenvaltioittain vuoden 2025 lopussa

							(miljardia euroa)
		Maksetut määrät		Maksettavat määrät		Osoitettu määrärahoja (*)	
		66,0 %	237,5	34,0 %	122,4		359,9
Ranska	84,8 %	34,1	15,2 %	6,1		40,3	
Itävalta	84,1 %	3,3	15,9 %	0,6		4,0	
Kroatia	81,8 %	4,7	18,2 %	1,1		5,8	
Italia	75,4 %	54,1	24,6 %	17,7		71,8	
Tšekki	70,9 %	5,9	29,1 %	2,4		8,4	
Espanja	69,0 %	55,1	31,0 %	24,8		79,9	
Tanska	67,2 %	1,1	32,8 %	0,5		1,6	
Slovenia	66,5 %	1,1	33,5 %	0,5		1,6	
Kreikka	66,1 %	12,0	33,9 %	6,2		18,2	
Viro	65,8 %	0,6	34,2 %	0,3		1,0	
Malta	65,6 %	0,2	34,4 %	0,1		0,3	
Saksa	65,2 %	19,8	34,8 %	10,6		30,3	
Portugali	63,8 %	10,4	36,2 %	5,9		16,3	
Slovakia	61,9 %	4,0	38,1 %	2,4		6,4	
Belgia	58,9 %	3,0	41,1 %	2,1		5,0	
Irlanti	58,9 %	0,7	41,1 %	0,5		1,2	
Suomi	57,6 %	1,1	42,4 %	0,8		1,9	
Latvia	55,6 %	1,1	44,4 %	0,9		2,0	
Kypros	53,1 %	0,5	46,9 %	0,5		1,0	
Bulgaria	53,0 %	3,3	47,0 %	2,9		6,2	
Ruotsi	47,8 %	1,6	52,2 %	1,8		3,4	
Romania	47,2 %	6,4	52,8 %	7,2		13,6	
Liettua	46,3 %	1,1	53,7 %	1,2		2,3	
Alankomaat	46,3 %	2,5	53,7 %	2,9		5,4	
Puola	37,7 %	9,5	62,3 %	15,8		25,3	
Luxemburg	37,4 %	0,1	62,6 %	0,2		0,2	
Unkari	2,2 %	0,1	97,8 %	6,4		6,5	

(*) perustuu tarkistettuihin määrärahoihin.

Huom. Ei sisällä hallintomenoja.

Unkari ei ole vielä esittänyt maksupyyntöjä, ja se on saanut vain ennakkomaksuja.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulun ja muiden komission tietojen perusteella.

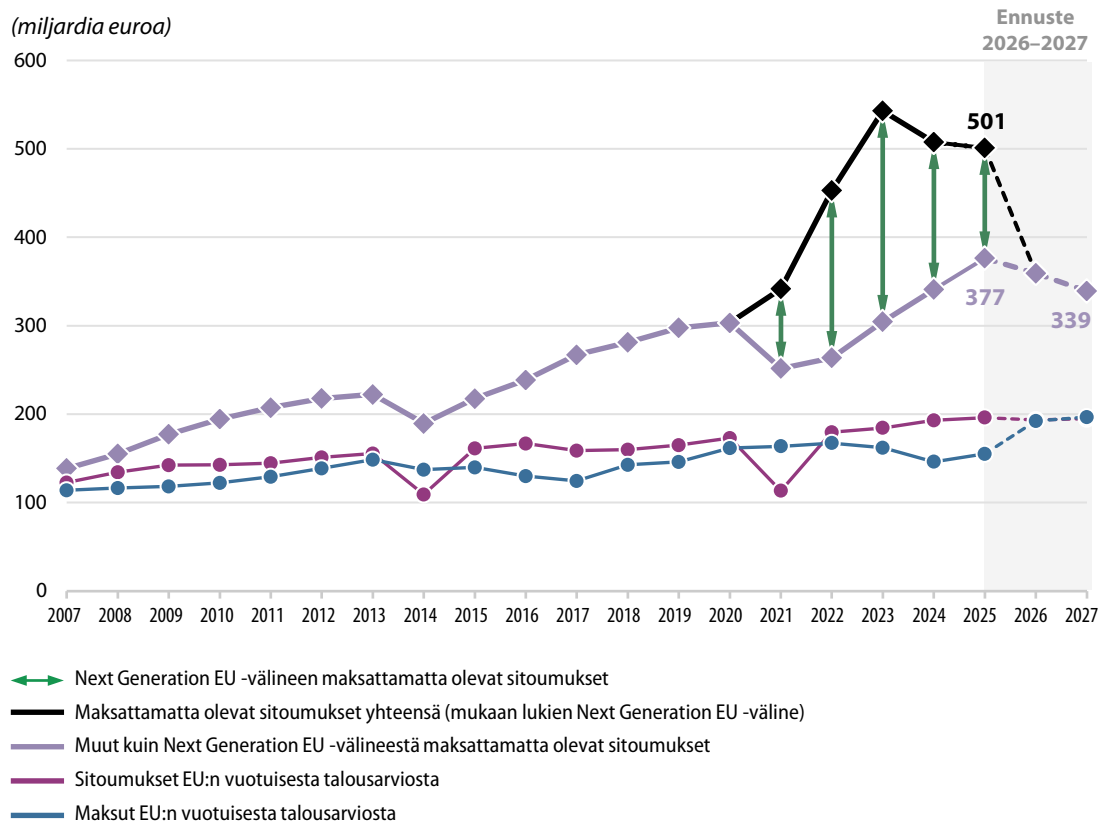
Monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmiin tehtyjen Next Generation EU -välineen lisäsitoumusten määrä oli 83,0 miljardia euroa. Näihin rahoituslisäyksiin liittyvien vuotuisten maksujen määrä oli 8,5 miljardia euroa vuonna 2025. Kumulatiiviset maksut olivat vuoden 2025 lopussa yhteensä 75,4 miljardia euroa. Tämän seurauksena maksuja voidaan suorittaa enimmillään 7,6 miljardia euroa vuoden 2026 loppuun mennessä.

Maksattamatta olevat sitoumukset vähenevät, mutta määrä on silti merkittävä

Maksattamatta olevat sitoumukset ovat tehtyjen mutta vielä maksamatta olevien sitoumusten summa. Vuoden 2025 lopussa maksattamatta olevat sitoumukset, jotka edellyttävät maksuja tulevana vuosina, ellei niitä vapauteta, olivat yhteensä 501,1 miljardia euroa, mukaan lukien 124,1 miljardia euroa Next Generation EU -välineen avustuksia (ks. [kaavio 9](#)). Maksattamatta olevat sitoumukset rajoittavat tulevien talousarvioiden joustavuutta. Lisäksi ne voivat heikentää mahdollisuuksia vastata muuttuviin olosuhteisiin tai rahoittaa uusia aloitteita seuraavassa monivuotisessa rahoituskehysessä EU:n talousarvion avulla.

Komissio tarkisti vuonna 2025 maksattamatta olevia sitoumuksia koskevaa vuoden 2027 lopun ennustettaan. Tarkistettu määrä laski 364,7 miljardista eurosta 339 miljardiin euroon. Next Generation EU -välineen maksattamatta olevien sitoumusten osalta kaikki maksut (lukuun ottamatta pieniä hallinnollisen ja teknisen avun menoihin liittyviä määriä) on suoritettava vuoden 2026 loppuun mennessä.

Kaavio 9 – Maksattamatta olevat sitoumukset sekä sitoumukset ja maksut vuosina 2007–2025 ja ennuste vuosille 2026–2027

Huom. Ennusteet vuodesta 2026 eteenpäin eivät sisällä siirrettyjä määrärahoja tai käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

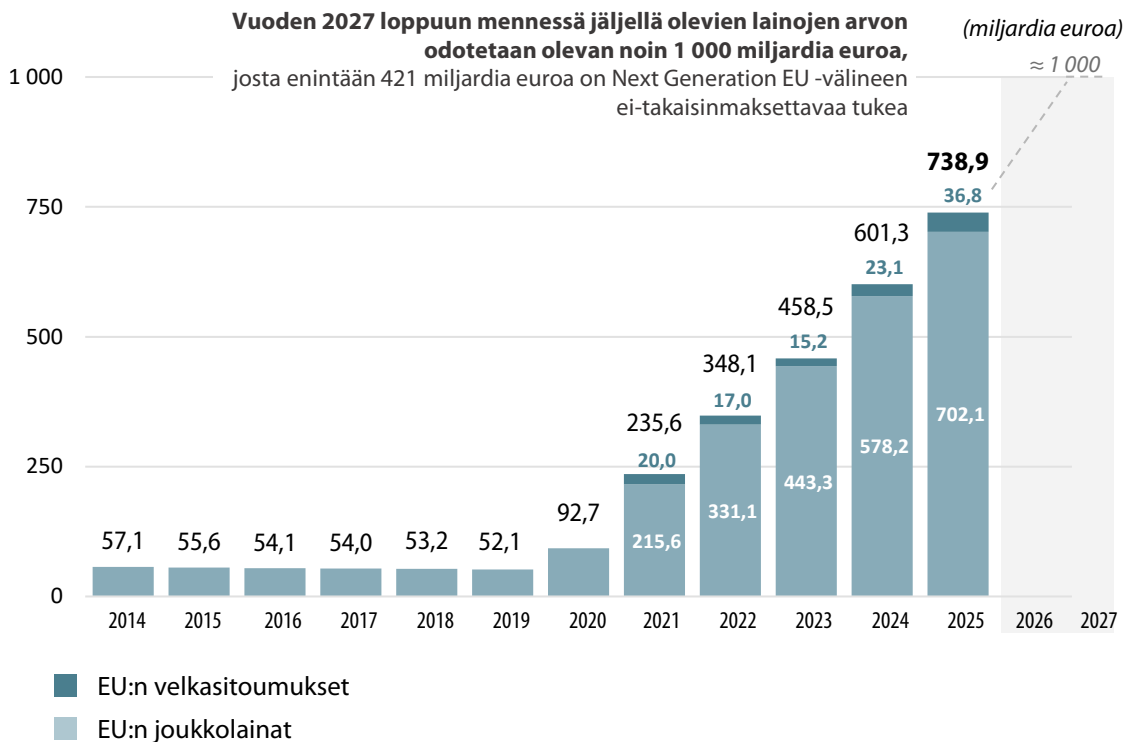
Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimien Euroopan unionin varainhoitovuosien 2007–2025 konsolidoitujen tilinpäätösten ja asiakirjan [COM\(2025\) 573](#) perusteella.

Varainhoito vuonna 2025

EU:n jäljellä olevien lainojen määrä kasvoi yli 20 prosentilla vuonna 2025

Komissio on viiden viime vuoden aikana tukeutunut yhä enemmän pääomamarkkinoihin rahoittaakseen laajempia ohjelmia, kuten SURE- ja Next Generation EU -välineitä. Vuoteen 2027 mennessä EU:n ottaman lainan jäljellä oleva määrä voisi nousta biljoonaan euroon (ks. [kaavio 10](#)).

Kaavio 10 – EU:n ottaman lainan jäljellä oleva määrä vuodesta 2014 lähtien

Huom. EU:n liikkeellelaskut nimellisarvon mukaan

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin EU:n vuoden 2025 konsolidoidun tilinpäätöksen ja muiden komission tietojen perusteella.

Neuvosto hyväksyi vuonna 2025 asetuksen [Euroopan turvallisuutta edistävän välineen \(SAFE\)](#) perustamisesta kiireellisten ja laajamittaisten investointien rahoittamiseksi Euroopan puolustusta varten. Komissio voi lainata enintään 150 miljardia euroa pääomamarkkinoilta ja lainata nämä varat edelleen pyynnöstä jäsenvaltioille. Lainaa myönnetään jäsenvaltioiden hyväksytyjen kansallisten suunnitelmien perusteella. Rahoitustoimia ei ollut vielä aloitettu vuoden 2025 loppuun mennessä.

EU:n ottaman lainan nykyinen maturiteettirakenne jakautuu nykyisen ja seuraavan monivuotisen rahoituskehysten kesken. Erääntyvien joukkolainojen laina-aikoja jatketaan osittain siten, että takaisinmaksuvelvoitteet jakautuvat peräkkäisten monivuotisten rahoituskehysten kesken [omia varoja koskevan päätöksen](#) vaatimusten mukaisesti. Jäljellä olevan pitkäaikaisen velan nimellisarvo vuoden 2025 lopussa tekee EU:sta yhden suurimmista euromääräisten velkapapereiden liikkeeseenlaskijoista.

Alun perin Next Generation EU -välineestä oli määrä tarjota jäsenvaltioille rahoitusta enintään 806,9 miljardia euroa käypinä hintoina (750 miljardia euroa vuoden 2018 hintoina). Koska jäsenvaltioiden lainojen kysyntä väheni, määrää mukautettiin vuoden 2025 lopussa alaspäin 698 miljardiin euroon. Kun otetaan huomioon, että Espanjalle myönnettävää lainamäärää alennettiin tammikuussa 2026, käytettävissä olevan rahoituksen päivitetty kokonaismäärä on 637,7 miljardia euroa, josta 216,7 miljardia euroa on lainoja ja 421,0 miljardia euroa tukea, jota ei makseta takaisin. Vuoden 2025 loppuun mennessä EU oli maksanut rahoituksen päivitetystä kokonaismäärästä 452,4 miljardia euroa, ja Next Generation EU -välineestä oli vielä maksettava enintään 185,3 miljardia euroa ennen vuoden 2026 loppua.

Next Generation EU -välinettä koskevan lainanoton osalta takaisinmaksu on aloitettava vuonna 2028 ja saatettava päätökseen viimeistään vuonna 2058. Vuotuiset pääoman takaisinmaksut voivat olla enintään 7,5 prosenttia Next Generation EU -välineestä myönnettävän ei-takaisinmaksettavan tuen enimmäismäärästä (eli 31,6 miljardia euroa vuodessa). Next Generation EU -välineen ei-takaisinmaksettavaa tukea varten lainattujen määrien osalta komissio esitti kauden 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä koskevassa ehdotuksessaan 24 miljardin euron käypinä hintoina ilmaistua vuotuista kiinteää määrää, jolla katettaisiin sekä korkojen maksut että pääoman takaisinmaksut kyseisellä kaudella. Ehdotuksen mukaan korkomaksut ovat etusijalla, ja mahdolliset 24 miljardin euron vuotuisista määrärahoista jäljellä olevat varat käytetään pääoman takaisinmaksun nopeuttamiseen. Jotta velkaa voitaisiin vähentää vaatimuksia noudattaen eli tasaisesti ja ennustettavasti, komissio joutuu jälleenrahoittamaan erääntymässä olevaa velkaa laskemalla liikkeeseen uusia velkainstrumentteja vanhojen velkojen maksamiseksi niiden erääntyessä. Komissio ei ole julkaissut yleistä takaisinmaksustrategiaa, joka koskisi Next Generation EU -välinettä vuoteen 2058 asti.

Next Generation EU -välineen odotettavissa olevat lainakustannukset nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä ovat edelleen kaksinkertaiset alkuperäisiin arvioihin verrattuna. Helmikuun 2026 lopussa alkanut Lähi-Idän konflikti on tuonut mukanaan lisää epävarmuutta inflaation ja laajempien rahapolitiikkaa koskevien päätösten suhteen. Sen seurauksena tulevat rahoituskulut voivat poiketa nykyisistä julkisen talouden ennusteista.

Komissio ottaa etukäteen lainaa eri ohjelmien arvioitujen maksutarpeiden perusteella varmistaakseen, että se pystyy täyttämään velvoitteensa ajoissa. Elpymis- ja palautumistukivälineen osalta maksut olivat ennakoitua pienemmät, mikä johti siihen, että käteisvarojen määrä oli korkea. Vuoden 2025 loppuun mennessä EU:lla oli 103 miljardia euroa käteisvaroja, joista 65 miljardia euroa oli peräisin lainanotosta.

EU:n talousarviosta on annettu edelleen tukea Ukrainalle Venäjän sitä vastaan käymän hyökkäyssodan aikana

Komission mukaan vuoden 2025 loppuun mennessä EU ja sen jäsenvaltiot olivat mobilisoineet Ukrainan ja sen kansan tukemiseen yli 192,1 miljardia euroa Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan alkamisesta lähtien.

Vuoden 2025 loppuun mennessä Ukrainan tukivälineestä oli otettu käyttöön 31,3 miljardia euroa, josta 23,2 miljardia euroa EU:n talousarvion liikkumavaralla taattuina lainoina. Vuonna 2024 perustetun tukivälineen tavoitteena on myöntää Ukrainalle enintään 50 miljardia euroa rahoitustukea vuoteen 2027 saakka. Ukrainan tukivälineen mukaisesti EU voi tukea Ukrainan lainakustannuksia nykyisen monivuotisen rahoituskehysten aikana sekä Ukrainan tukivälineen lainojen että vuonna 2022 myönnettyjen poikkeuksellisten makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen osalta. Vuonna 2025 näiden EU:n talousarviosta katettujen korkotukien määrä oli 0,6 miljardia euroa (0,8 miljardia euroa kumulatiivisesti Ukrainan tukivälineen perustamisen jälkeen).

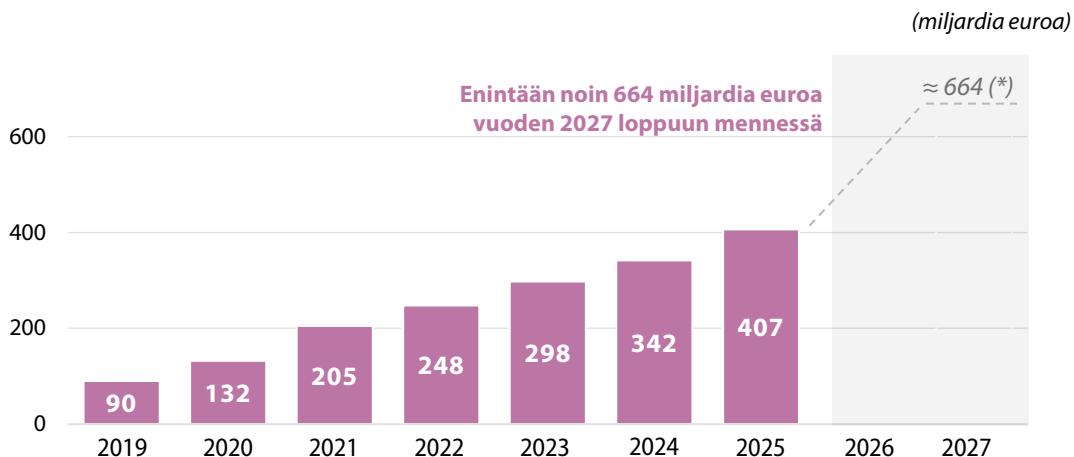
Vuonna 2025 EU maksoi kokonaisuudessaan 18,1 miljardin euron makrotaloudellisen rahoitusavun lainan Ukrainalle osana Ukrainan lainayhteistyömekanismia, joka perustettiin G7-maiden ERA-lainat Ukrainalle -aloitteen yhteydessä. Pääoman, korkojen ja niihin liittyvien kulujen takaisinmaksu aiotaan rahoittaa Venäjän pysäytetyistä varoista saatavista tulevista ennakoiduista tuloista. Tilintarkastustuomioistuin panee kuitenkin merkille Venäjän varojen pysäyttämiseen liittyvät oikeudelliset haasteet. Komission mukaan EU varasi vuonna 2025 näistä ennakoiduista tuloista 0,6 miljardia euroa puskuriksi Ukrainan lainayhteistyömekanismin tulevia taloudellisia kustannuksia varten.

Kun otetaan huomioon vuoden 2026 alussa hyväksytty Ukrainan tukilaina (90 miljardia euroa), Ukrainalle vuodesta 2014 lähtien myönnettyjen, EU:n talousarvion liikkumavaralla taattujen, hyväksyttyjen tai sovittujen lainojen (jäljellä oleva tai Ukrainalle vielä maksettava) määrä oli enimmillään 170,1 miljardia euroa. Vuoden 2025 loppuun mennessä tästä määrästä oli jo nostettu 70,3 miljardia euroa.

EU:n talousarvioon kohdistuvien riskien määrä kasvaa edelleen

EU:n talousarvioon kohdistuvien riskien määrä oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 406,8 miljardia euroa. Se oli kasvanut 19 prosenttia vuoden 2024 lopun määrästä, joka oli 342 miljardia euroa. EU:n talousarvioon kohdistuvien riskien ennustetaan kasvavan edelleen, jopa 664 miljardiin euroon vuoteen 2027 mennessä, (ks. [kaavio 11](#)).

Kaavio 11 – EU:n talousarvioon aiemmin kohdistuneet ja ennakoitut riskit

(*) Ennakoidut riskit vuoden 2027 loppuun mennessä

- NGEU-lainat: enintään 216,7 miljardia euroa (tarkistettu tammikuussa 2026)
- Hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tukiväline – lainat 82,4 miljardia euroa
- Euroopan turvallisuutta edistävän välineen lainat: enintään 75 miljardia euroa (noin 50 %)
- Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin lainat: 27,9 miljardia euroa
- Energoatomille myönnetyt Euratom-lainat: 0,2 miljardia euroa
- Ukrainalle myönnettyt lainat: enintään 170 miljardia euroa (tarkistettu tammikuussa 2026)
- Muille EU:n ulkopuolisille maille myönnettyt lainat: enintään 14,7 miljardia euroa
- Talousarviotakuut allekirjoitetuille toimille: enintään 77,6 miljardia euroa

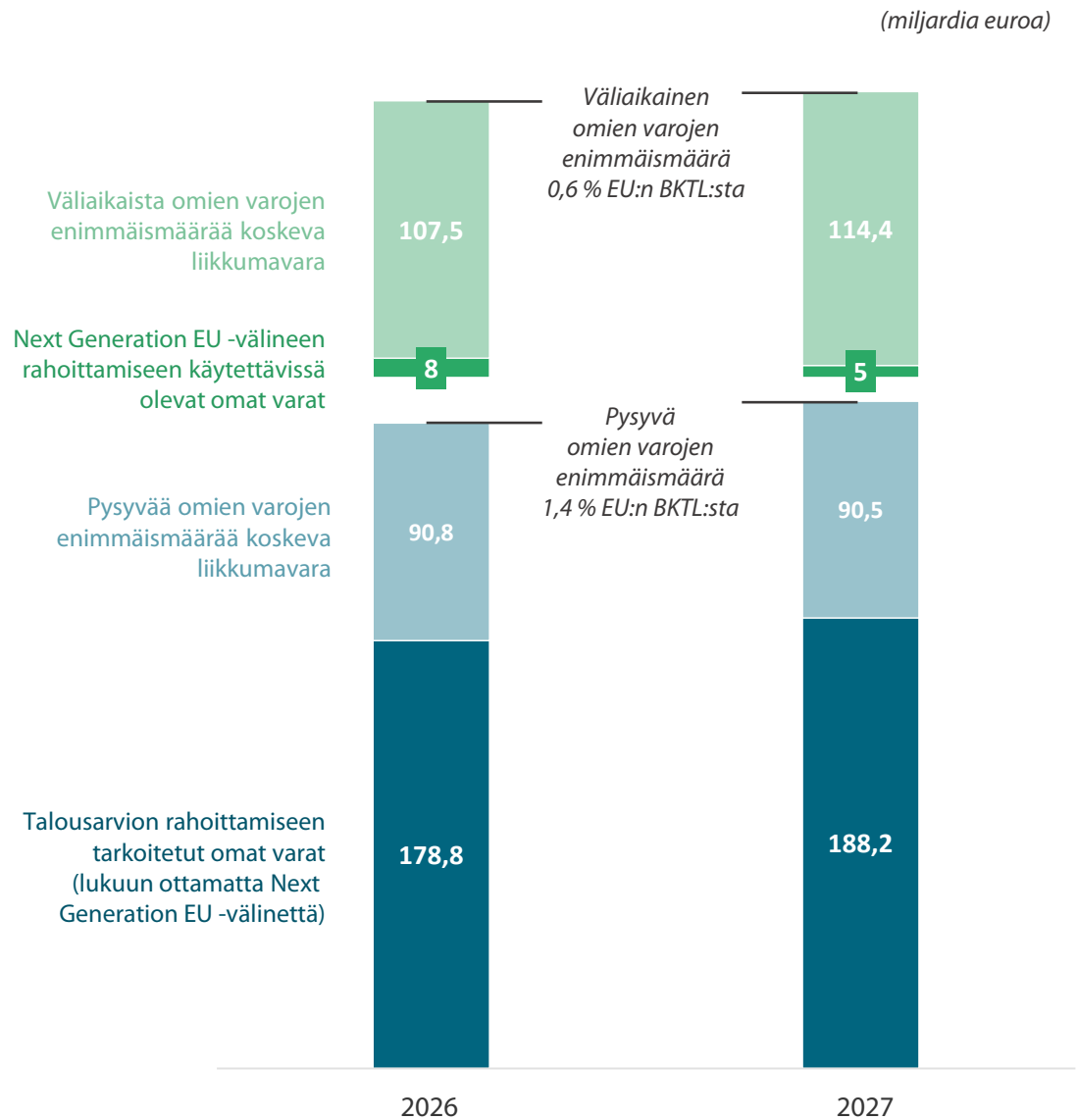
Huom. Tilintarkastustuomioistuin katsoi, että EU:n talousarvioon kohdistuva riski koostui seuraavista tekijöistä:

- EU:n talousarviotakuista, jotka liittyvät lainanotolla rahoitettuihin lainoihin siinä tapauksessa, että lainojen takaisinmaksu laiminlyödään
- veloista, joita saattaa jatkossa syntyä tietyn tapahtuman vuoksi ja jotka koostuvat maksetuille määrille jo myönnettyistä talousarviotakuista.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin EU:n vuoden 2025 konsolidoidun tilinpäätöksen ja muiden komission tietojen perusteella.

EU:n lainanotto- ja takausmekanismi, jonka tarkoituksena on varmistaa, että velanhoitovelvoitteet voidaan aina täyttää. Takuu myönnetään EU:n talousarvion liikkumavarasta, joka on vuotuinen marginaali omien varojen enimmäismäärän (eli enimmäismäärän, jonka EU voi vaatia jäsenvaltioilta) ja monivuotisen rahoituskehysten maksuvelvoitteiden todellisen tason rahoittamiseen tarvittavien omien varojen välillä. Käytännössä liikkumavara toimii viimeisenä takuuna sijoittajille: jos EU:lla on vaikeuksia hoitaa velkaansa (esimerkiksi lainansaajien viivästyneiden tai puutteellisten takaisinmaksujen vuoksi), komissio voi vaatia jäsenvaltioilta lisärahoitusosuuksia näiden velvoitteiden täyttämiseksi (ks. [kaavio 12](#)).

Kaavio 12 – Omien varojen pysyvää ja väliaikaista enimmäismäärää koskeva liikkumavara

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin asiakirjan COM(2025) 781 perusteella.

Suositukset

Komission olisi

- o pienennettävä maksujen ruuhkautumisen riskiä toteuttamalla yhdessä jäsenvaltioiden kanssa oikea-aikaisia toimia varmistaakseen, että maksutarpeet suunnitellaan ja toteutetaan asianmukaisella tavalla vuotuisen talousarvion puitteissa ja monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismäärät huomioon ottaen. Komission olisi tässä yhteydessä keskityttävä erityisesti koheesiopolitiikan rahastoihin
- o laadittava velkojen hallinta- ja takaisinmaksustrategia Next Generation EU -välineeseen liittyvälle velalle. Sen olisi tällöin otettava huomioon koko takaisinmaksuaika vuoteen 2058 saakka sekä makro- ja rahoitusriskit, kuten rollover-, korko-, likviditeetti- ja markkinariskit.

*Haluatko tietää lisää? Vuoden 2025 vuosikertomuksen 2. luvun koko teksti on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen **verkkosivustolla** (eca.europa.eu).*

EU:n talousarviosta rahoitetun toiminnan tuloksellisuus

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus

Tänä vuonna tuloksellisuutta koskevassa luvussa käsitellään seuraavia aiheita:

- Osa 1 – tuloksellisuutta koskevien vuoden 2025 erityiskertomusten tulokset ja keskeiset viestit sekä asiaan liittyvät tiedot komissiolta ja budjetti- ja lainsäädäntöviranomaisilta (Euroopan parlamentti ja neuvosto)
- Osa 2 – analyysi siitä, miten komissio raportoi tuloksellisuuteen liittyvistä tiedoista vuoden 2024 hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessaan monivuotisen rahoituskehysten otsakkeen ”Koheesio, palautumiskyky ja arvot” osalta.

Tarkastushavainnot

Osa 1 – Tuloksellisuuden tarkastusten tulokset: keskeiset viestit

Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksissa arvioidaan sitä, miten hyvin moitteettoman varainhoidon periaatteita on sovellettu EU:n talousarvion toteuttamisessa. Niissä käsitellään keskeisiä tuloksellisuus- ja vaatimustenmukaisuustavoitteita. Tilintarkastustuomioistuin julkaisi vuonna 2025 yhteensä 26 erityiskertomusta, joissa käsiteltiin monia haasteita, joita EU:lla on eri menoaloilla ja toimintapolitiikkojen eri aloilla.

Taulukossa 1 esitetään yleiskatsaus kaikista vuonna 2025 julkaistuista erityiskertomuksista jaoteltuina tilintarkastustuomioistuimen vuosien 2021–2025 strategian strategisten osa-alueiden mukaan.

Taulukko 1 – Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksissa käsitellyt strategiset osa-alueet vuonna 2025

 EU:n toimet kriisin jälkeisen elpymisen vauhdittamiseksi	▪ Erityiskertomus 09/2025: Järjestelmät, joilla varmistetaan, että elpymis- ja palautumistukivälineen menot ovat julkisia hankintoja ja valtiontukia koskevien sääntöjen mukaisia ▪ Erityiskertomus 10/2025: Työmarkkinauudistukset kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa ▪ Erityiskertomus 13/2025: Elpymis- ja palautumistukivälineen tuki digitaaliseen siirtymään EU:n jäsenvaltioissa ▪ Erityiskertomus 18/2025: EU:n talousarviojousto ▪ Erityiskertomus 21/2025: Elpymis- ja palautumistukivälineen tuki liiketoimintaympäristön parantamiseen
 Kilpailukyky	▪ Erityiskertomus 01/2025: Digitaaliset maksut EU:ssa ▪ Erityiskertomus 03/2025: Perusteettomia maarajoituksia sähköisessä kaupankäynnissä ▪ Erityiskertomus 07/2025: Euroopan strategisten investointien rahasto ▪ Erityiskertomus 12/2025: EU:n mikrosirustrategia ▪ Erityiskertomus 19/2025: Kriittinen lääkepula
 Palautumiskyky ja eurooppalaiset arvot	▪ Erityiskertomus 04/2025: EU:n sotilaallinen liikkuvuus ▪ Erityiskertomus 05/2025: Koheesiopoliittinen tukitoimi Euroopan pakolaisten auttamiseksi ▪ Erityiskertomus 11/2025: Kansalaisjärjestöille myönnettyyn EU-rahoitukseen liittyvä avoimuus ▪ Erityiskertomus 15/2025: Etähallinnoitu EU:n humanitaarinen apu ▪ Erityiskertomus 17/2025: Kauppaa tukeva EU:n kehitysapu vähiten kehittyneille maille ▪ Erityiskertomus 26/2025: Petostentorjunnasta vastaavat EU:n elimet
 Ilmastonmuutos, ympäristö ja luonnonvarat	▪ Erityiskertomus 02/2025: Kaupunkien saastuminen EU:ssa ▪ Erityiskertomus 06/2025: EU:n toimet alusten aiheuttaman merten pilaantumisen torjumiseksi ▪ Erityiskertomus 16/2025: EU:n rahoitus metsäpalojen torjuntaan ▪ Erityiskertomus 20/2025: Komission tuki nälän torjumiseksi Saharan eteläpuolisessa Afrikassa ▪ Erityiskertomus 23/2025: Yhdyskuntajätehuolto ▪ Erityiskertomus 25/2025: Life-ohjelman strategiset hankkeet
 Finanssipolitiikka ja julkinen talous	▪ Erityiskertomus 08/2025: Tuontiin liittyvät arvonlisäveropetokset ▪ Erityiskertomus 14/2025: Lisäeläkkeiden kehitys EU:ssa ▪ Erityiskertomus 22/2025: Rahoitusoikaisut koheesiopolitiikassa ▪ Erityiskertomus 24/2025: Koheesiopolitiikan rahoitusvälineet

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Huhtikuun 2026 loppuun mennessä Euroopan parlamentti oli käsitellyt valiokunnissaan 20 tilintarkastustuomioistuimen 26 kertomuksesta. Neuvosto oli laatinut 5. toukokuuta 2026 mennessä päätelmät 12:sta tilintarkastustuomioistuimen vuonna 2025 julkaisemasta kertomuksesta (kertomuksia julkaistiin yhteensä 26). Kaiken kaikkiaan päätelmissä tuettiin tilintarkastustuomioistuimen suosituksia.

Osa 2 – Monivuotisen rahoituskehysten otsakkeeseen 2 ”Koheesio, palautumiskyky ja arvot” kuuluvien ohjelmien tuloksellisuus

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi seuraavaa:

- o Vuoden 2024 vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa otsakkeeseen 2 kuuluva komission monivuotista rahoituskehystä koskeva tuloksellisuusraportointi oli yhteisten ohjeiden mukainen. Joissakin tapauksissa ohjelmien tuloksellisuutta koskeva yhteenvedoindikaattoritaulukko antoi liian myönteisen vaikutelman joko sisällyttämällä ohjelman tuloksellisuutta koskevaan lausuntoon esimerkkejä indikaattoreista, jotka osoittivat ainoastaan myönteistä kehitystä, tai esittämällä tietoja, jotka koskivat suunniteltuja tuloksia toteutuneiden tulosten sijaan.
- o Ohjelmien tuloksellisuutta koskevissa lausunnoissa ohjelmakausien raportoidut keskeiset tuloksellisuusindikaattorit olivat SMART-periaatteen mukaisia. Vaikka kauden 2021–2027 MRK-otsakkeen 2 tuloksellisuuskehyksessä on enemmän tulosindikaattoreita kuin edellisen kauden kehyksessä, useimpien otokseen poimittujen ohjelmien kohdalla vaikutusindikaattorit puuttuivat edelleen. Vaikutusindikaattoreiden määrittäminen ohjelmakauden alussa helpottaa myöhempää seurantaa ja arviointia. Erasmus+ -ohjelma on tässä mielessä esimerkki hyvistä käytännöistä, sillä sen tiedoissa on kattava luettelo tuotos-, tulos- ja vaikutusindikaattoreista.
- o Raportoitujen tuloksellisuustietojen jäljitettävyyttä oli yleisesti ottaen hyvä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kuitenkin yhden raportoidun Erasmus+ -indikaattorin osalta, että todellisten tulosten sijaan käytettiin ennustettuja lukuja, mikä johti yliarviointiin.
- o Komission menetelmät, joilla arvioitiin indikaattoreita koskevien tavoitteiden saavuttamista, pysyivät ennallaan edellisiin vuosiin verrattuna, mikä antoi yleiselle tuloksellisuuskehykselle vakautta. Tilintarkastustuomioistuin oli eri mieltä siitä, miten 19 prosentissa otokseen valittujen tuloksellisuusselvitysten indikaattoreista oli edistytty. Useimpien näiden indikaattorien osalta tilintarkastustuomioistuin katsoi, että tulokset olivat komission tulkintoja vaatimattomampia.
- o Vuoden 2014–2020 yhteistyöhön perustuvaa hallinnointia käyttävien ohjelmien osalta tilintarkastustuomioistuin katsoi vuoden 2024 tuloksellisuutta koskevan lausunnon perusteella, että EAKR ja koheesiorahasto saavuttivat tavoitteensa vain osittain, kun puolestaan kauden 2014–2020 ESR saavutti tavoitteensa kokonaan.
- o Kauden 2021–2027 osalta EAKR, koheesiorahasto ja Erasmus+ ovat saavuttamassa tavoitteensa. ESR+ on jäämässä tavoitteesta, sillä 20 indikaattorista vain seitsemän etenee suunnitellusti.
- o EAKR:lle ja koheesiorahastolle on asetettu kaudelle 2021–2027 ainoastaan yksi vuosittaisia tuloksellisuusindikaattoreita koskeva välitavoite (2024), mikä heikentää välivaiheen edistymisarviointien objektiivisuutta niiden vuosien osalta, joille välitavoitteita ei ole asetettu. Lisäksi se, että suuri osa Erasmus+ -ohjelman indikaattoreihin liittyvistä tavoitteista oli saavutettu jo kolme vuotta ennen viimeistä välitavoitetta, viittaa siihen, että kyseiset tavoitteet eivät ehkä olleet riittävän kunnianhimoisia.

Suosituks

Komission olisi

- o määritettävä vaikutusindikaattoreita, jotka helpottavat ohjelmien pitkän aikavälin tulosten arviointia ja joita voidaan hyödyntää vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehiksen jälkiarvioinnissa, ja päivitettävä Erasmus+ -ohjelman tavoitearvot nykyisten saavutusten ja jäljellä olevan täytäntöönpanojakson perusteella.
- o esitettävä ohjelmien tuloksellisuutta koskevien lausuntojen avausotsakkeen ”Konkreettisia esimerkkejä saavutuksista” alla vain toteutuneita saavutuksia.

Haluatko tietää lisää? Vuoden 2025 vuosikertomuksen 3. luvun koko teksti on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla (eca.europa.eu).

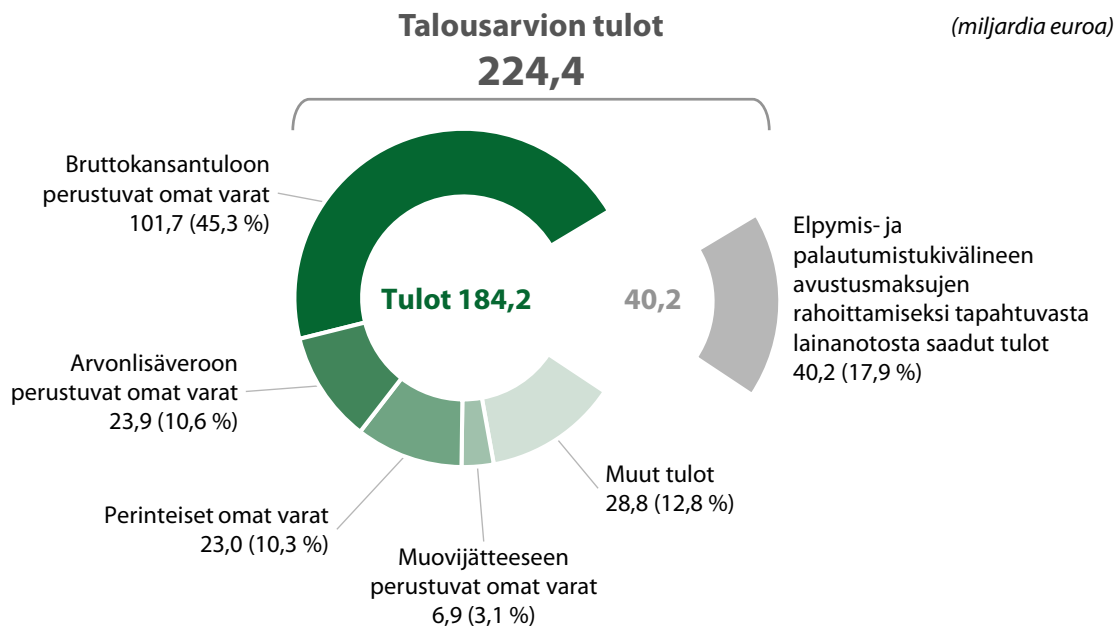
Tulot

224,4 miljardia euroa

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus

Tulojen alalla tilintarkastustuomioistuin tutki tiettyjä keskeisiä omien varojen hallinnointiin liittyviä valvontajärjestelmiä sekä tulotapahtumista poimitun otoksen. [Kaaviossa 13](#) esitetään yleiskatsaus tulojen jakautumisesta vuonna 2025.

Kaavio 13 – Tulot – Jakautuminen vuonna 2025^(*)

(*) 224,4 miljardin euron kokonaismäärä kuvastaa talousarvion toteuttamista koskevissa vuoden 2025 kertomuksissa ilmoitettuja EU:n tuloja, jotka perustuvat mukautettuihin maksuperusteisen kirjanpidon sääntöihin. Varainhoitovuoden 2025 tuloslaskelmassa esitetty 202,5 miljardin euron määrä lasketaan suoriteperusteisen kirjanpidon pohjalta. Elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksien rahoittamiseksi tapahtuvasta lainanotosta saatavat käyttötarkoitukseensa sidotut tulot sisällytetään talousarvion toteuttamista koskeviin selvityksiin lainsäädännön mukaisesti, mutta niitä ei kirjanpitosääntöjen mukaisesti sisällytetä tuloslaskelmaan tuloina.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Euroopan unionin vuoden 2025 konsolidoidun tilinpäätöksen tietojen perusteella.

Jäsenvaltioilta saatavat bruttokansantuloperusteiset (BKTL-perusteiset) omat varat muodostivat 45 prosenttia EU:n tuloista vuonna 2025, kun taas **arvonlisäveroon (alv)** perustuvien omien varojen osuus oli 11 prosenttia. Nämä rahoitusosuudet lasketaan jäsenvaltioiden toimittamien makrotaloustilastojen ja arvioiden perusteella. **Perinteiset omat varat** muodostavat kymmenen prosenttia EU:n tuloista. Ne koostuvat tuontitullimaksuista, joita jäsenvaltiot keräävät EU:n puolesta.

EU:n tuloista kolme prosenttia on **kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvia omia varoja**. Kyseinen varainlähde lasketaan soveltamalla yhdenmukaista verokantaa kussakin jäsenvaltiossa syntyvän kierrättämättömän muovipakkausjätteen painoon.

Määrät, jotka on otettu lainaksi elpymis- ja palautumistukivälineen avustusmaksuja varten, muodostavat 18 prosenttia EU:n tuloista. Muita merkittäviä lähteitä olivat EU:n sopimuksiin ja ohjelmiin liittyvät rahoitusosuudet ja palautukset, joiden osuus EU:n tuloista oli 13 prosenttia. Niihin lukeutuivat jäsenvaltioilta takaisin perityt määrät koheesion, palautumiskyvyn ja arvojen aloilla ja sisämarkkinoiden, innovoinnin ja digitaalitalouden aloilla sekä EU:n ulkopuolisten maiden rahoitusosuudet EU:n ohjelmiin ja toimiin.

Tarkastushavainnot

Toimien sääntöjenmukaisuus

Tarkastettu määrä	Onko virhetaso olennainen?
224,4 miljardia euroa	Ei olennaisia virheitä vuonna 2025

Sisäisen valvonnan järjestelmien eri osien tarkastus

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastamat tuloihin liittyvät järjestelmät olivat yleisesti ottaen vaikuttavia. Jotkin osatekijät, jotka liittyivät alv-varaumiin ja perinteisten omien varojen osalta avoinna olevien kohtien hallinnointia koskeviin valvontajärjestelmiin, olivat kuitenkin osittain vaikuttavia. Lisäksi BKTL-varaumiin koskevien tietojen toimittaminen ja muoviin perustuvia omia varoja koskevien tietojen ilmoittaminen sekä jotkin perinteisten omien varojen keskeisten sisäisten valvontamenettelyjen osatekijät, joita tilintarkastustuomioistuin arvioi kolmessa jäsenvaltiossa (Belgiassa, Saksassa ja Kreikassa), olivat osittain vaikuttavia.

Joidenkin jäsenvaltioiden viivästykset BKTL-varaumiin käsittelyssä ovat johtaneet siihen, että kaikkiin viimeisten 15 vuoden BKTL-maksuosuuksiin voidaan vielä tehdä tarkistuksia. Samaan aikaan komissio hyödynsi vain vähän mahdollisuuttaan periä viivästyskorkoja eli sitä lainsäädäntövälinettä, jonka tarkoituksena on kannustaa jäsenvaltioita ratkaisemaan BKTL:ää koskevat varaukset viipymättä.

Alv-järjestelmän yksinkertaistaminen on vähentänyt merkittävästi avoinna olevia varauksia. Perinteisten omien varojen osalta tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että jäsenvaltioiden hallinnoinnissa ja kirjanpidossa on edelleen puutteita.

Jäsenvaltioiden muovijätteen osalta antamat tiedot eivät ole täysin EU:n sääntöjen mukaisia, mutta komissio esittää asiaa koskevia varauksia, jotta tietoja voidaan tarvittaessa muuttaa.

Muut asiat

EU:n tulliviranomaisen perustaminen etenee suunnitellusti, mutta EU:n tullidatakeskuksen kehittämiseen kohdistuu edelleen riskejä. Osa jäsenvaltioista viivyyttää siirtymistä digitaaliseen ja yhteentoimivaan EU:n tulliympäristöön.

Suositukset

Komission olisi selkeytettävä BKT-perusteisten omien varojen käyttöön asettamista koskevassa asetusehdotuksessaan viivästyskorkoa koskevia yksiselitteisiä ja kattavia sääntöjä siten, että korkoa peritään, jos jäsenvaltiot eivät toimita tarvittavia tietoja asetetussa määräajassa.

*Haluatko tietää lisää? Vuoden 2025 vuosikertomuksen 4. luvun koko teksti on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen **verkkosivustolla** (eca.europa.eu).*

Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous

Yhteensä: 24,5 miljardia euroa (13,9 % EU:n talousarvion menoista)

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus

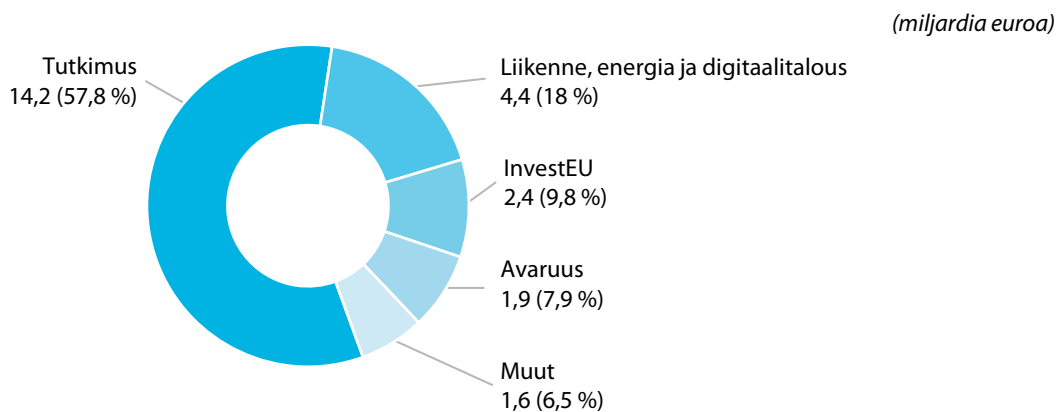
Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeessa 1 ”Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous” rahoitetaan monenlaisia ohjelmia. Niillä pyritään rahoittamaan hankkeita, joilla edistetään muun muassa tutkimusta ja innovointia, liikenne-, energia- ja digitaalialan infrastruktuurien kehittämistä EU:ssa, viestintäalaa, digitaalista siirtymää ja sisämarkkinoita sekä avaruuspolitiikkaa.

Tärkeimmät tutkimuksen ja innovoinnin ohjelmat ovat kaudella 2014–2020 toteutettu Horisontti 2020 -puiteohjelma sekä sen seuraaja Horisontti Eurooppa -puiteohjelma kaudella 2021–2027. Horisontti Eurooppa -puiteohjelman osuus tilintarkastustuomioistuimen tarkastamista tutkimusalan tapahtumista oli vuonna 2025 hieman yli puolet.

MRK:n otsakkeesta 1 rahoitetaan myös infrastruktuurihankkeita, kuten Verkkojen Eurooppa -välinettä ja InvestEU-rahastoa. Lisäksi otsakkeen rahoitus kattaa avaruusohjelmat, kuten Galileon (EU:n maailmanlaajuinen satelliittinavigointijärjestelmä), EGNOS-järjestelmän (Euroopan geostationaarinen navigointilisäjärjestelmä) ja Copernicus-ohjelman (Euroopan maanseurantaohjelma).

Kaaviossa 14 esitetään yhteenveto otsakkeeseen liittyvistä keskeisistä toimista ja menoista vuodelta 2025.

Kaavio 14 – Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeen 1 maksut vuonna 2025

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Euroopan unionin vuoden 2025 konsolidoidun tilinpäätöksen tietojen perusteella.

Vuonna 2025 tällä alalla tarkastettu määrä oli 22,5 miljardia euroa. Komissio hallinnoi suurinta osaa tämän otsakkeen ohjelmien menoista suoraan. Loput toteutetaan yhteisyrityksissä ja erillisvirastoissa. Horisontti-puiteohjelmiin ja Verkkojen Eurooppa -välineeseen liittyvät tutkimusalan menot muodostuvat suurimmaksi osaksi hankkeisiin osallistuville julkisille tai yksityisille edunsaajille myönnettävistä avustuksista.

Avaruusohjelmia hallinnoivat yleensä välillisesti erityiset täytäntöönpanoelimet (kuten Euroopan avaruusjärjestö ja EU:n avaruusohjelmavirasto), joille suoritetaan maksuja niiden ohjelmista aiheutuneiden tosiasiallisten menojen perusteella. InvestEU-ohjelman rahoitusvälineitä (eli lainoja, takauksia ja pääomasijoituksia) toteuttavat pääasiassa Euroopan investointipankki tai Euroopan investointirahasto, jotka puolestaan käyttävät rahoituksen välittäjiä.

Tarkastushavainnot

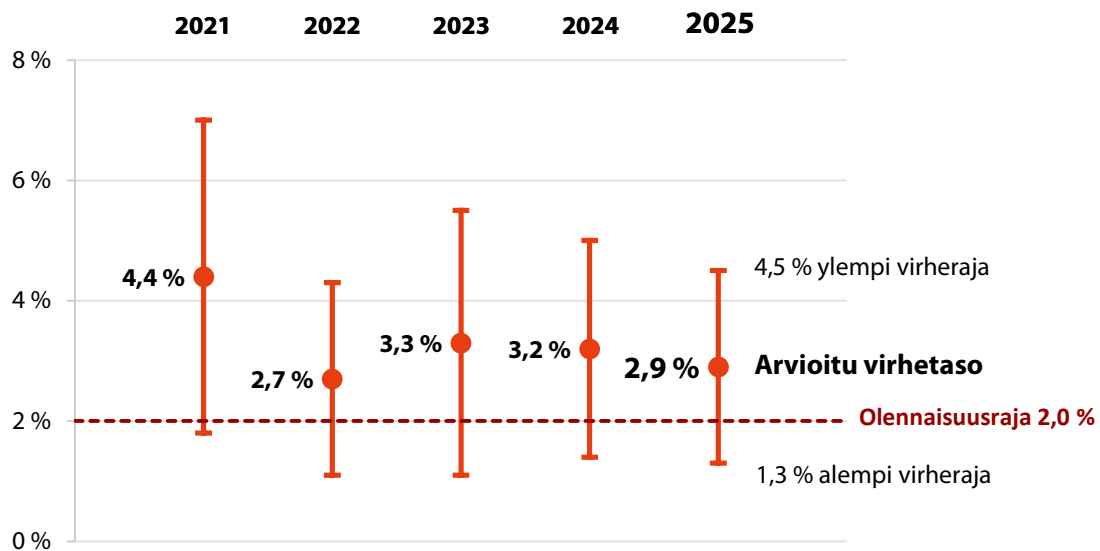
Toimien sääntöjenmukaisuus

Tarkastettu määrä	Onko virhetaso olennainen?	Arvioitu todennäköisin virhetaso
22,5 miljardia euroa	Kyllä	2,9 prosenttia (2024: 3,2 prosenttia)

Tilintarkastustuomioistuon arvioi, että virhetaso sisämarkkinoiden, innovoinnin ja digitaalitalouden alalla on kokonaisuutena katsoen olennainen. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti 126 tapahtumaa vuodelta 2025. Näistä 37:ssä (29 prosentissa) havaittiin virheitä. Tilintarkastustuomioistuin arvioi näiden tulosten ja EU:n virastojen ja yhteisyritysten toteuttamissa toimissa havaittujen lisävirheiden perusteella virhetasoksi 2,9 prosenttia (ks. [kaavio 15](#)). Tilintarkastustuomioistuin havaitsee joka vuosi tämän toimintalohkon tarkastuksissaan olennaisuusrajan ylittävän virhetason. Tämä viittaa siihen, että edunsaajille suoritettavien liikamaksujen riski toistuu.

Kaavio 15 – Kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevien virheiden arvioitu vaikutus

Arvioitu virhetaso

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuim.

Tutkimus on edelleen suuririskinen meno-ohjelma. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevia virheitä 28 tapahtumassa (31 prosentissa) tarkastetuista 90 tutkimusalan tapahtumasta, jotka olivat osa edustavaa otosta. Suuri osa niistä koski henkilöstökuluja. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksessa ei havaittu Horisontti 2020 -puiteohjelman ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelman välillä merkittäviä eroja menojen sääntöjenvastaisuuden osalta, vaikka Horisontti Eurooppa -puiteohjelman yhteydessä tehtiin yksinkertaistuksia edunsaajien kuluraportoinnin helpottamiseksi.

Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kertakorvauksiin perustuvan rahoituksen osalta tilintarkastustuomioistuimen tarkastukset osoittavat, että kolmessa tarkastetussa tapauksessa ehdotetut talousarviot sisälsivät huomattavia kuluja, erityisesti henkilöstökuluja. Saatavilla olevista asiakirjoista ei myöskään ilmene, että ehdotuksia arvioineet asiantuntijat olisivat havainneet ja analysoineet tämän. Näin ollen on olemassa riski, että tarkastettujen kolmen avustussopimuksen talousarviot ovat ylimitoitettuja. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kahdessa tarkastetussa hankkeessa, että suoritteiden määritelmät olivat epäselviä, ja yhdessä hankkeessa joitakin tehtäväkokonaisuuksia ei ollut saatu tyydyttävällä tavalla päätökseen. Jälkimmäisen osalta tilintarkastustuomioistuin kvantifioi virheen.

Muiden ohjelmien ja toimien osalta tilintarkastustuomioistuin havaitsi virheitä viidessä otokseen poimituista 36 tapahtumasta; kaikissa tapauksissa oli kyse kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevista virheistä.

Komission valvontajärjestelmät plagioinnin ja kaksinkertaisen rahoituksen ehkäisemiseksi Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa

Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa plagioinnin ja kaksinkertaisen rahoituksen riskiä arvioidaan järjestelmällisesti hankkeiden arvioinnin yhteydessä. Komissio käyttää näiden tarkastusten tukena tutkimuksen ja innovoinnin pääosaston (RTD) omistamaa SIMBA-järjestelmää (SIMilarity-Based Analysis eli samankaltaisuuden perustuva analyysi). Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että SIMBA on pitkälle kehitetty ja jatkuvasti ylläpidetty väline, joka tukee operatiivista päätöksentekoa ja on yleisesti ottaen tarkoituksenmukainen. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi joitakin puutteita, kuten sen, ettei seurantatarkastukset käynnistävää kynnysarvoa ollut dokumentoitu ja hyväksytty virallisesti, aiempiin rahoittamatta jääneisiin ehdotuksiin liittyi tarpeetonta jatkotyötä, aiempien tarkastusten jäljitettävyyttä oli puutteellista ja vertailu saattoi vääristyä, kun asiakirjat olivat eripituisia.

Suositukset

Komission olisi

- parannettava kertakorvauksiin perustuvan rahoituksen valvontakehystä tutkimuksen alalla
- vahvistettava plagiointia ja kaksinkertaisen rahoituksen tarkastuksia koskevat menettelyt (SIMBA-järjestelmässä).

Haluatko tietää lisää? Vuoden 2025 vuosikertomuksen 5. luvun koko teksti on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla (eca.europa.eu).

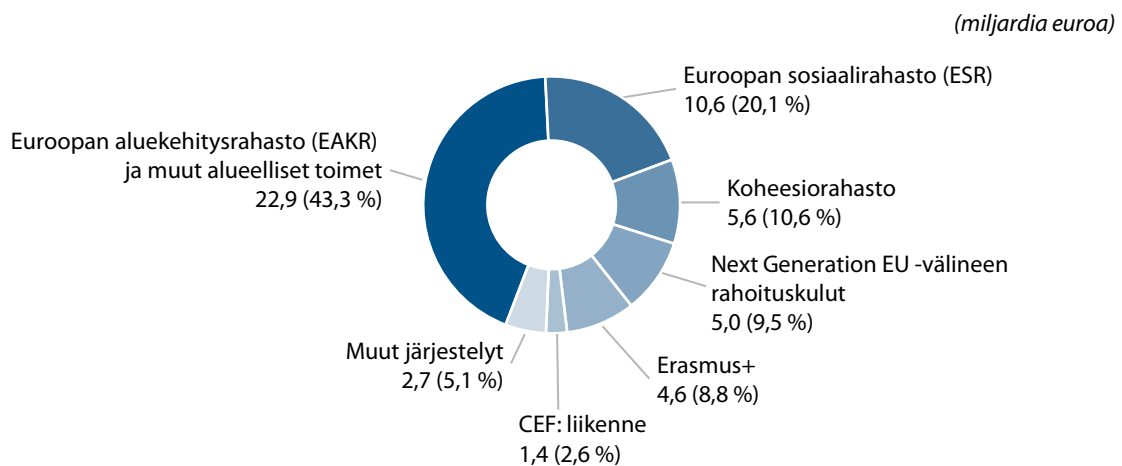
Koheesio, palautumiskyky ja arvot

Yhteensä: 52,8 miljardia euroa (29,9 % EU:n talousarvion menoista)

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus

MRK:n otsakkeen 2 varojen käyttö keskittyy EU:n eri jäsenvaltioiden ja eri alueiden välisten kehityserojen vähentämiseen (alaotsake 2 a) sekä toimiin, joilla tuetaan ja suojellaan EU:n arvoja, mikä lisää EU:n kykyä selviytyä nykyisistä ja tulevista haasteista (alaotsake 2 b). [Kaaviossa 16](#) esitetään yhteenveto otsakkeeseen liittyvistä keskeisistä toimista ja menoista vuodelta 2025.

Kaavio 16 – Monivuotisen rahoituskehiksen otsakkeen 2 maksut vuonna 2025

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Euroopan unionin vuoden 2025 konsolidoidun tilinpäätöksen tietojen perusteella.

Komissio ja jäsenvaltiot vastaavat yhdessä koheesiopolitiikan rahastojen (Euroopan aluekehitysrahasto/koheesiorahasto ja Euroopan sosiaalirahasto) hallinnoinnista ja täytäntöönpanosta. Monivuotisen rahoituskehiksen otsake 2 pitää sisällään myös ohjelmista tai toimista myönnettävän EU:n rahoituksen. Ohjelmia ja toimia hallinnoivat komission pääosastot joko suoraan, mahdollisesti EU:n toimeenpanovirastojen kautta, taikka välillisesti kumppaniorganisaatioiden tai muiden viranomaisten (esimerkiksi Erasmus+-ohjelman kansallisten toimistojen) tuella. Lisäksi otsakkeeseen sisältyvät Next Generation EU -välineen rahoituskulut koheesiopolitiikasta vastaavien pääosastojen hallinnoimien ohjelmien osalta. Niiden osuus tilintarkastustuomioistuimen tarkastamasta perusjoukosta oli yli neljännes eli huomattavasti suurempi kuin vuonna 2024, ja niihin liittyvä riski on luonnostaan alhainen. Tilintarkastustuomioistuin totesi ne laillisiksi ja sääntöjenmukaisiksi.

Tilintarkastustuomioistuin tarkasti menot, jotka komissio oli vuonna 2025 hyväksynyt sisällytettäväksi tilinpäätökseen. Kaaviossa 17 esitetyt vuoden 2025 maksut sisältävät ennakkomaksuja, jotka tilintarkastustuomioistuin tarkastaa myöhempinä vuosina sen jälkeen, kun ne on selvitetty. Vuonna 2025 tilintarkastustuomioistuimen tarkastama perusjoukko oli näin ollen 18,3 miljardia euroa. Se jakautuu lähes tasaisesti monivuotisen rahoituskehysten alaotsakkeiden 2 a ja 2 b kesken.

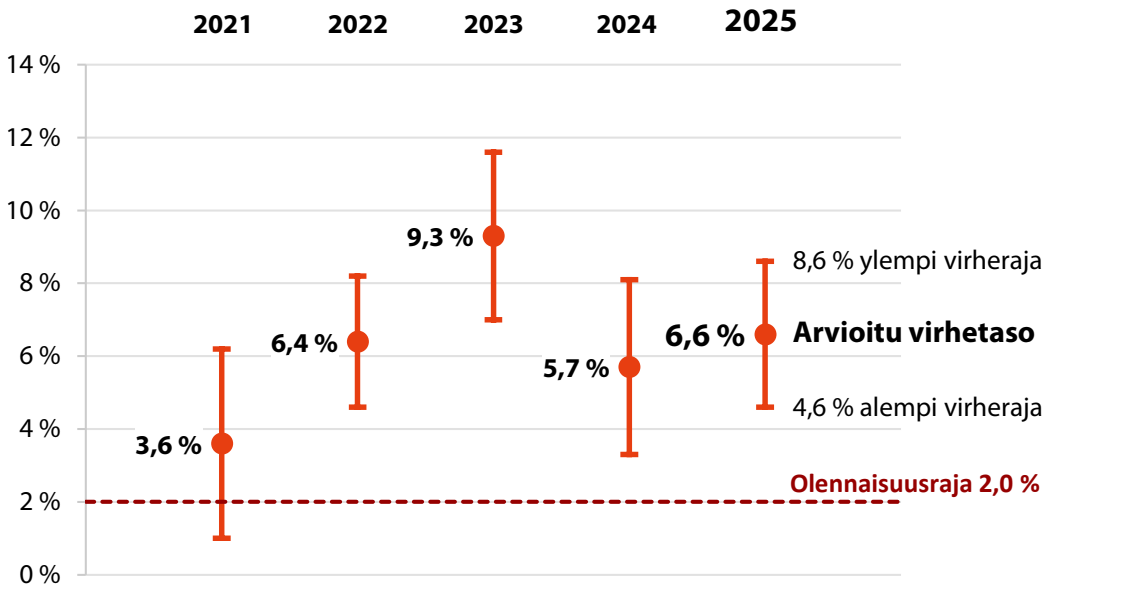
Tarkastushavainnot

Tarkastettu määrä	Onko virhetaso olennainen?	Arvioitu todennäköisin virhetaso
18,3 miljardia euroa	Kyllä	6,6 prosenttia (2024: 5,7 prosenttia)

Tilintarkastustuomioistuin arvioi, että monivuotisen rahoituskehysten otsakkeen 2 virhetaso oli vuoden 2025 osalta 6,6 prosenttia, mikä ylittää jälleen kahden prosentin olennaisuusrajan. Arvio perustuu 158 tapahtuman tarkastukseen, jossa tilintarkastustuomioistuin havaitsi ja kvantifioi 53 virhettä (44 virhettä 223 tapahtuman otoksessa vuonna 2024).

Kaaviossa 17 esitetään arvioitu virhetaso vuosina 2021–2025.

Kaavio 17 – Arvioitu virhetaso

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Kaaviossa 18 esitetään pääasialliset tilintarkastustuomioistuimen havaitsemat virhetyypit.

Kaavio 18 – Pääasialliset virhetyypit^(*)

pros.yks.: prosenttiyksikköä

(*) Tässä kaaviossa ei esitetä kaikkia havaittuja virheitä, koska joissakin yksittäisissä tapahtumissa esiintyi useampaa kuin yhtä virhetyppiä. Tällöin virhetasoa arvioitaessa otetaan huomioon vain virhe, joka on kvantifioitu suurimmaksi.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Koheesio – yhteistyöhön perustuva hallinnointi

Tilintarkastustuomioistuimen havaitsemat virhetyypit liittyivät useimmiten tukeen oikeuttamattomiin kustannuksiin tai hankkeisiin. Yhteistyöhön perustuvaan hallinnointiin liittyvistä 48 virheestä, jotka tilintarkastustuomioistuin kvantifioi, 21 (44 prosenttia) kuului jompaankumpaan näistä kahdesta tyyppistä. Suurin osa näistä virheistä liittyi tukeen oikeuttamattomiin kustannuksiin. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös yhden toteutetun hankkeen, joka ei täyttänyt EU-rahoituksen tukikelpoisuusedellytyksiä.

Yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa edellytetään, että edunsaajat ja ohjelmaviranomaiset pitävät yllä järjestelmiä, menettelyjä ja asiakirja-aineistoa, joiden avulla varmistetaan riittävä kirjausketju. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että 14:ssä tarkastetussa tapahtumassa ohjelmaviranomaiset ja edunsaajat eivät pystyneet toimittamaan tilintarkastustuomioistuimelle asiakirjoja, joiden se katsoi olevan välttämättömiä tukikelpoisuusedellytysten ja muiden vaatimusten noudattamisen osoittamiseksi (määrä vastaa 29:ää prosenttia yhteistyössä hallinnoitujen menojen otoksen virheistä, jotka tilintarkastustuomioistuin kvantifioi).

Tilintarkastustuomioistuimen yhteistyössä hallinnoitavien menojen otoksessa 64 tapahtumaa liittyi hankintaprosesseihin. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että näistä 18 tapauksessa EU:n tai kansallisia julkisiin hankintoihin sovellettavia sääntöjä ei ollut noudatettu.

Tilintarkastustuomioistuin kvantifioi näistä 13 päivitetyn menetelmänsä mukaisesti. Yksi julkisiin hankintoihin liittyvä virhetyppi, joka havaittiin sekä yhteistyöhön perustuvan että suoran hallinnoinnin yhteydessä, koski tapauksia, joissa hankintaviranomaiset hyväksyivät urakoitsijan alkuperäiseen sopimukseen tekemät merkittävät muutokset. Sopimusten muuttaminen on mahdollista, mutta muutosten on oltava EU:n direktiivien ja kansallisten julkisia hankintoja koskevien sääntöjen mukaisia. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi julkisissa hankintamenettelyissä myös muuntotyypisiä virheitä.

Yksinkertaistetut kustannusvaihtoehdot otettiin käyttöön tärkeänä yksinkertaistamistoimenpiteenä. EU:n säännöissä edellytetään yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen tueksi menetelmiä sen varmistamiseksi, että ne ovat oikeudenmukaisia, tasapuolisia ja todennettavissa. Tilintarkastustuomioistuimen otoksessa edunsaajat käyttivät yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja 65 tapahtumassa (eli 52 prosentissa otoksesta), soveltaen joko kiinteämääräistä rahoitusta tai vakioyksikkökustannuksia taikka niiden yhdistelmää. Viidessä ESR+ -rahastosta rahoitetussa tapahtumassa, joissa käytettiin yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja, tarkastajat joko eivät kyenneet vahvistamaan käytetyn kiinteämääräisen rahoituksen tai yksikkökustannusten perusteita tai he totesivat, etteivät ne olleet ajan tasalla. Tarkastajat havaitsivat kahdessa näistä tapauksista tarpeetonta monimutkaisuutta, kun hallintoviranomaiset päättivät luoda omia yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtojaan yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa säädettyjen vakiovaihtoehtojen sijasta.

Palautumiskyky ja arvot – komission suoraan hallinnoima ala

Tilintarkastustuomioistuin kvantifioi neljä virhettä hankkeissa, joita komissio rahoitti suoraan Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanoviraston (CINEA), Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston (EACEA) sekä työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston (EMPL) kautta. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi lisäksi kaksi virhettä Erasmus+-ohjelmasta rahoitetuissa toiminna.

Komission arvio jäsenvaltioiden hallinto- ja valvontajärjestelmistä vuonna 2025

Komission oman arvioinnin mukaan vuonna 2025 jäsenvaltioiden hallinto- ja valvontajärjestelmät (hallintoviranomaiset, välittävät toimielimet ja tarkastusviranomaiset) joko eivät toimineet asianmukaisesti tai olivat vain osittain vaikuttavia 72:ssa REGIO-pääosaston 617 ohjelmasta ja 41:ssä EMPL-pääosaston 384 ohjelmasta. Tämä kattaa sekä vuosien 2014–2020 että vuosien 2021–2027 ohjelmakausien ohjelmat. Tämän seurauksena komissio esitti vuoden 2025 tarkastuslausumissaan varauksia useimpien näiden ohjelmien osalta. Tilintarkastustuomioistuin on komission tarkastustulosten ja omien havaintojensa perusteella komission kanssa samaa mieltä siitä, että hallinto- ja valvontajärjestelmät eivät toimineet asianmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa.

Interreg-ohjelmien tavoitteena on edistää alueiden välistä yhteistyötä EU:ssa. Koska niihin liittyy useampi kuin yksi maa, niiden hallinnointiin liittyy erilaisia riskitekijöitä kuin muissa yhteistyössä hallinnoitavissa ohjelmissa. Vaikka komissio katsoo, että nämä ohjelmat ovat vähäriskisiä, tilintarkastustuomioistuin havaitsi tarkastamissaan 12 Interreg-hankkeessa seitsemän tapausta, joissa sääntöjä ei ollut noudatettu. Näin ollen tilintarkastustuomioistuin ei vahvista komission riskiarviota.

Kauden 2014–2020 päättäminen ja kauden 2021–2027 täytäntöönpano

Toukokuun 2025 loppuun mennessä, joka oli kauden 2014–2020 ohjelmien päättämiseksi asetettu alkuperäinen määräaika ennen STEP-asetuksella myönnettyä määräajan pidennystä, komissio oli hyväksynyt viimeiset tilinpäätökset ja lopulliset täytäntöönpanokertomukset 93 ohjelman osalta. Jäljellä olevien 348 ohjelman osalta jäsenvaltiot hyödynsivät STEP-asetuksella tilinpäätösten toimittamiselle myönnettyä määräajan pidennystä. Komissio tekee asiakirjatarkastuksia lopullisten varmennuspakettien osalta, jotka se saa kansallisilta viranomaisilta ohjelmakauden lopussa. Vuosien 2014–2020 ohjelmakaudelta otokseen valituista 16 ohjelmasta tilintarkastustuomioistuin havaitsi kolme tapausta, joissa sen päätökseen saattamien tarkastusten havainnot olivat edelleen avoinna, koska komissio ei ollut vielä saattanut päätökseen laillisuus- ja sääntöjenmukaisuusmenettelyjä. Näin ollen on mahdollista, että komission hyväksymiin lopullisiin tilinpäätöksiin voidaan myöhemmin tehdä oikaisuja.

Ohjelmakaudella 2021–2027 täytäntöönpano eteni alkuperäistä aikataulua hitaammin. Varojen hidas käyttö voi ohjelmakauden loppua kohti lisätä jäsenvaltioihin kohdistuvaa painetta hyödyntää niille osoitetut varat. Samalla se voi heikentää hallinto- ja tarkastusviranomaisten suorittamien tarkastusten vaikuttavuutta.

Suositukseset

Yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen osalta komission olisi

- kannustettava hallintoviranomaisia käyttämään yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa ja rahastokohtaisissa asetuksissa säädettyjä (vakionuotoisia) yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja
- muistutettava hallintoviranomaisia, että niiden on säilyttävä aiemmilta ohjelmakausilta edelleen sovellettavien yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen perusteena olevat asiakirjat ja pitää ne asianmukaisesti ajan tasalla
- vahvistettava edelleen jäsenvaltioiden osaamista kannustamalla hallintoviranomaisia jakamaan hyviä käytäntöjä yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttöönotosta ja soveltamisesta siten, että erityistä huomiota kiinnitetään monimutkaisuuden minimointiin edunsaajien ja lopullisten vastaanottajien kannalta.

Interreg-ohjelmien osalta komission olisi arvioitava riskinarvionsa ja tarvittaessa päivitettävä sitä ottaen huomioon tilintarkastustuomioistuimen kuluvana vuonna havaitsemat virheet sekä komission oman tarkastustyön tulokset ja ryhdyttävä niiden edellyttämiin toimenpiteisiin.

*Haluatko tietää lisää? Vuoden 2025 vuosikertomuksen 6. luvun koko teksti on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen **verkkosivustolla** (eca.europa.eu).*

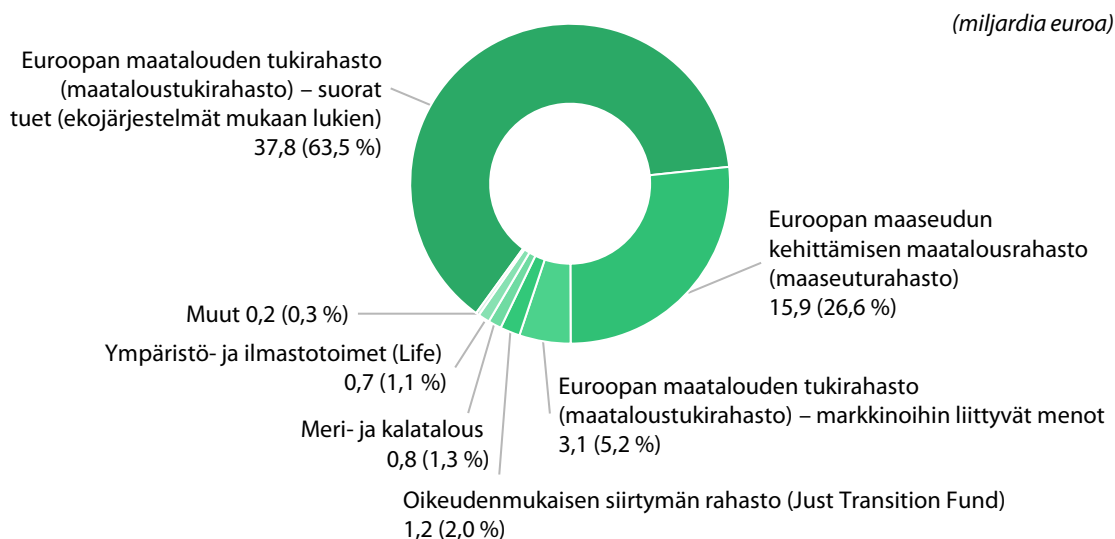
Luonnonvarat

Yhteensä: 59,6 miljardia euroa (33,8 % EU:n talousarvion menoista)

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus

Tässä luvussa esitetään monivuotisen rahoituskehiksen otsakkeeseen 3 ”Luonnonvarat ja ympäristö” liittyvät havainnot. *Kaaviossa 19* esitetään yhteenveto otsakkeeseen liittyvistä keskeisistä toimista ja menoista vuodelta 2025.

Kaavio 19 – Monivuotisen rahoituskehiksen otsakkeen 3 maksut vuonna 2025

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Euroopan unionin vuoden 2025 konsolidoidun tilinpäätöksen tietojen perusteella.

Vuonna 2025 suurin osa (95,3 prosenttia) MRK:n otsakkeen 3 EU-menoista kuului yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) alaan. YMP:llä on kolme yleistä tavoitetta kaudelle 2023–2027:

- edistetään älykästä, kilpailukykyistä, muutoskestävää ja monipuolista maatalousalaa, jolla varmistetaan pitkän aikavälin elintarviketurva
- tuetaan ja vahvistetaan ympäristönsuojelua, biologinen monimuotoisuus mukaan luettuna, sekä ilmastotoimia
- lujitetaan maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta.

Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen 3 kuuluvat myös

- oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF), josta tuetaan alueita ja ihmisiä, joihin ilmastoneutraaliuteen siirtyminen vaikuttaa
- Euroopan meri- ja kalastuspolitiikkaa koskevat EU:n menot, joita rahoitetaan meri- ja kalastusasioiden pääosaston (MARE) vastuualueeseen kuuluvasta Euroopan meri- ja kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta (EMKVR)
- ympäristö- ja ilmastotoimien Life-ohjelma, joka kuuluu ympäristöasioiden pääosaston (ENV), ilmastotoimien pääosaston (CLIMA) ja energian pääosaston (ENER) vastuualueisiin.

Tarkastushavainnot

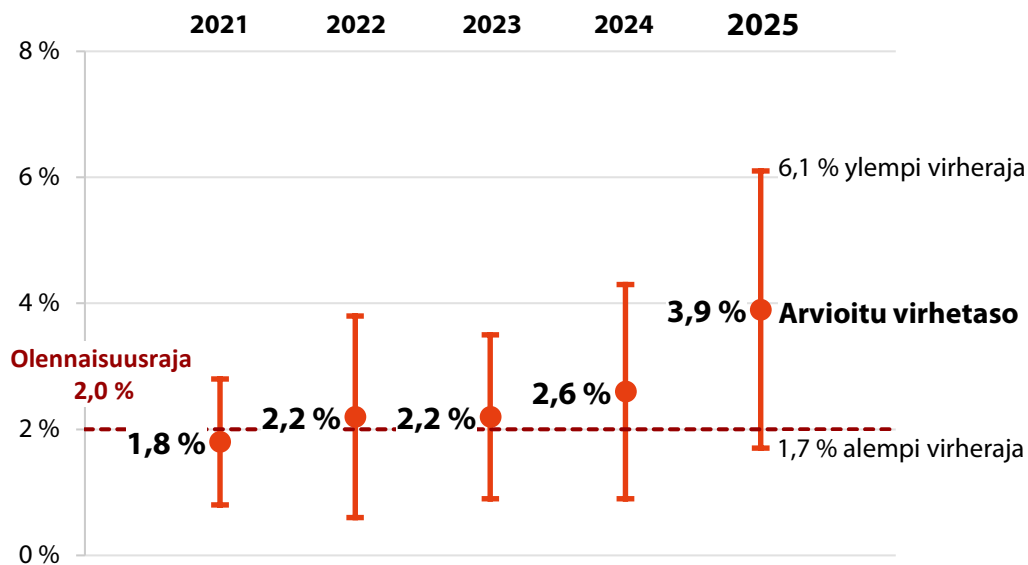
Tapahtumatarkastusten tulokset

Tarkastettu määrä	Onko virhetaso olennainen?	Arvioitu todennäköisin virhetaso
58,3 miljardia euroa	Kyllä	3,9 prosenttia (2024: 2,6 prosenttia)

Tarkastetuista 228 tapahtumasta 46 (20 prosenttia) sisälsi virheitä. Tilintarkastustuomioistuin arvioi kvantifioimiensa 36 virheen perusteella, että virhetaso on 3,9 prosenttia. Ks. [kaavio 20](#).

Kaavio 20 – Tapahtumatarkastusten tulokset

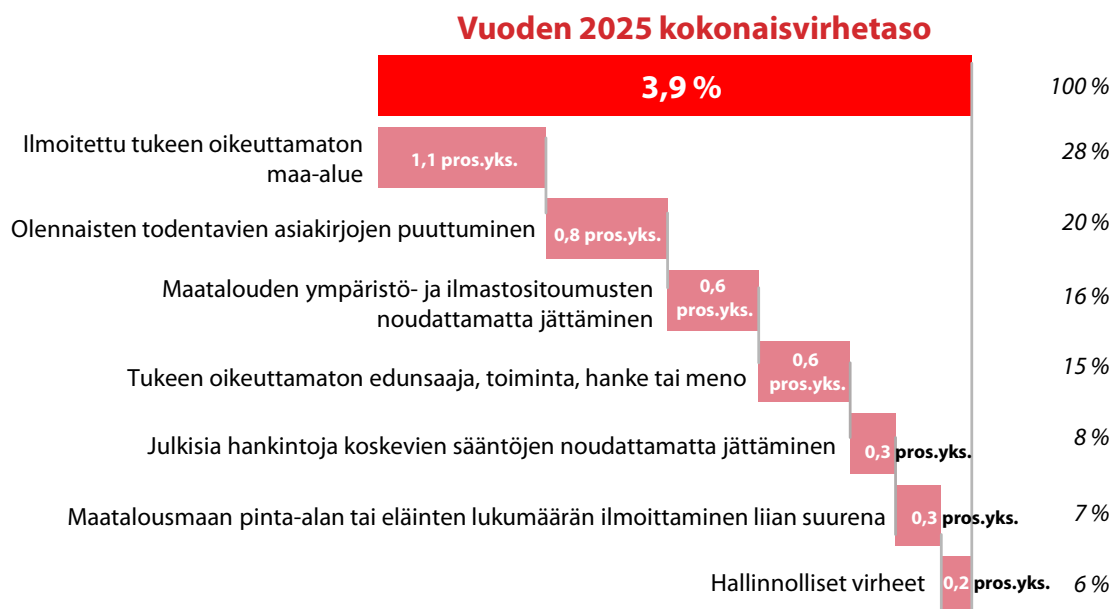
Arvioitu virhetaso

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Kaaviossa 21 esitetään erityyppisten virheiden vaikutus vuoden 2025 arvioituun virhetasoon.

Kaavio 21 – Arvioitu virhetaso liittyy pitkälti siihen, että edunsaajat olivat ilmoittaneet tukeen oikeuttamattoman maa-alueen tukikelpoisena

pros.yks: prosenttiyksikköä

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Kyseessä olevan monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen suorat tuet (ekojärjestelmiä lukuun ottamatta) muodostavat yli puolet YMP:n menoista ja 49 prosenttia monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen menoista. Tarkastuksen tuloksista ilmenee, että niiden virhetaso oli alhaisempi kuin yhteensä muilla menoaloilla, jotka muodostavat 51 prosenttia otsakkeen menoista (ekojärjestelmät, maaseudun kehittäminen, markkinatoimenpiteet, JTF-rahasto, meri- ja kalastuspolitiikka, ympäristö ja ilmastotoimet).

Suorat tuet

Tarkastetuissa 63:ssa suoriin tukiin liittyvässä tapahtumassa (lukuun ottamatta ekojärjestelmiä) tilintarkastustuomioistuin havaitsi kahdeksan kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevaa virhettä. Niistä viidessä tapauksessa maatalousmaa tai eläinten lukumäärä oli ilmoitettu hieman liian suurena, kahdessa tapauksessa tukeen oikeuttamatonta maata oli ilmoitettu tukikelpoiseksi ja yhdessä tukioikeus oli laskettu virheellisesti.

Tarkastetuissa 40:ssä ekojärjestelmään liittyvässä tapahtumassa tilintarkastustuomioistuin havaitsi yhdeksän kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevaa virhettä. Kolme niistä liittyi siihen, että ilmoitettu maa-alue ei ollut oikeutettu tukeen, koska ei ollut näyttöä siitä, että edunsaajalla oli laillinen käyttöoikeus maa-alueeseen. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi lisäksi kaksi virhettä, jotka johtuivat pakollisten asiakirjojen puuttumisesta, kaksi virhettä, jotka johtuivat rahoitusta koskevien vaatimusten noudattamatta jättämisestä, ja kaksi virhettä, joissa oli kyse pinta-alan ilmoittamisesta liian suurena.

Maaseudun kehittäminen, markkinatoimenpiteet ja muut toimintapolitiikat

Seuraavassa luettelossa esitetään tilintarkastustuomioistuimen tarkastamat tapahtumat ja kvantifioimat virheet:

- Tilintarkastustuomioistuimen tarkastamista 52:stä pinta-alaan tai eläimiin liittyvästä maaseudun kehittämistoimenpiteiden tapahtumasta kuudessa ilmeni kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevia virheitä. Virheistä kolmessa tapauksessa pinta-ala oli ilmoitettu liian suurena, kahdessa tapauksessa maatalouden ympäristö- ja ilmastositoumuksia ei ollut noudatettu, ja yhdessä tapauksessa maa-alueen laillisesta käyttöoikeudesta ei ollut evidenssiä.
- Tilintarkastustuomioistuin tarkasti 53 maaseudun kehittämismaksua, jotka oli suoritettu muun muassa seuraavanlaisiin investointihankkeisiin: investoinnit fyysiseen omaisuuteen, peruspalvelut ja kylien kunnostus maaseutualueilla ja metsätalouden kehittäminen. Kaikkiaan 53 maksusta kahdeksan liittyi kauden 2023–2027 YMP:hen ja 45 kauden 2014–2022 YMP:hen. Tilintarkastustuomioistuin kvantifioi virheitä kahdeksassa maksussa, joista yksi liittyi kauden 2023–2027 YMP:hen ja seitsemän kauden 2014–2022 YMP:hen. Maksuihin sisältyi yksi tai useampi virhe, jotka johtuivat tukeen oikeuttamattomia menoja tai toimia koskevista ilmoituksista, julkisia hankintoja koskevien sääntöjen noudattamatta jättämisestä tai tukiosuuden virheellisestä laskemisesta.
- Tarkastetuissa 12:ssä markkinatoimenpiteisiin liittyvässä tapahtumassa tilintarkastustuomioistuin havaitsi yhden kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevan virheen. Kyseessä oli viinitarhan uudelleenistutusta koskeva virhe, jossa pinta-ala ilmoitettiin liian suurena.
- Muiden YMP:n ulkopuolisten toimintapolitiikkojen osalta tilintarkastustuomioistuin tarkasti kahdeksan tapahtumaa ja havaitsi neljä kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevaa virhettä. Niistä kolme liittyi tukeen oikeuttamattomiin kuluihin Life-hankkeissa ja yksi edunsaajan JTF-hankeeseen antaman luontoissuorituksen yliarvostukseen.

Kauden 2023–2027 YMP:n tuloksellisuusraportoinnin tarkastus

Tilintarkastustuomioistuin tarkasti toimintatavan, jota komissio noudattaa varmistaessaan maksajaviraston varainhoitovuoden 2024 vuotuisen tuloksellisuuskertomuksen oikeellisuuden. Tilintarkastustuomioistuin valitsi kymmenen maksajavirastoa yhdeksästä jäsenvaltiosta ja tarkasti keskeiset todentamisviranomaisten ja komission tekemät tarkastukset, joilla varmistettiin virastojen tuloksellisuustietojen oikeellisuus.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen kohteena olleista kymmenestä maksajavirastosta kahdeksassa ei havaittu varmuuteen liittyviä ongelmia. Ranskan ja Saksan osalta tilintarkastustuomioistuimen tarkastustyö vahvisti, että tietojen toimittamisen viivästykset vaikuttivat todentamisviranomaisten kykyyn tarkistaa lukuja ja siten niiden kykyyn tuottaa varmuutta eräiden raportoitujen tietojen oikeellisuudesta. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että tuloksellisuuden tarkastamis- ja hyväksymismenettely on lakkautettu varainhoitovuodesta 2025 alkaen.

Suosituksset

Komission olisi yhdessä jäsenvaltioiden kanssa parannettava valvontajärjestelmiä, joiden avulla varmistetaan, että edunsaajalla on laillinen käyttöoikeus ilmoitettuun maa-alueeseen.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Haluatko tietää lisää? Vuoden 2025 vuosikertomuksen 7. luvun koko teksti on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla (eca.europa.eu).

Muuttoliike ja rajaturvallisuus, Turvallisuus ja puolustus

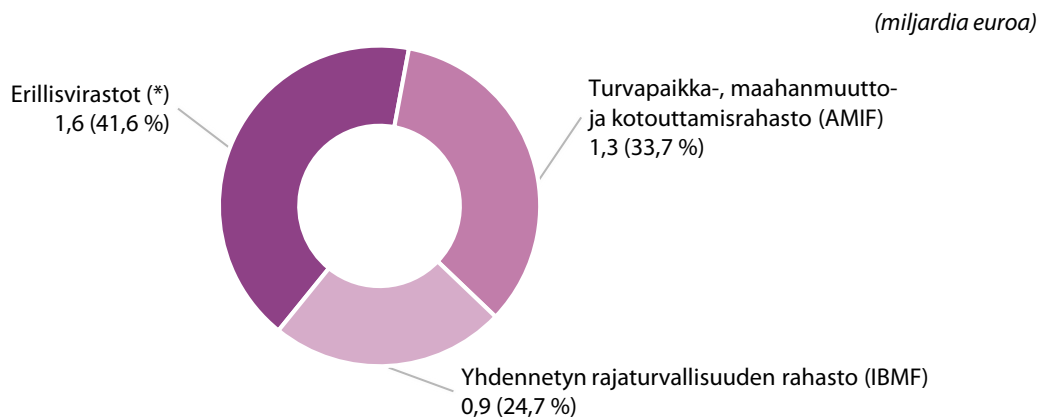
Yhteensä: 5,7 miljardia euroa (3,3 % EU:n talousarvion menoista)

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus

Tässä luvussa esitetään monivuotisen rahoituskehiksen otsakkeeseen 4 ”Muuttoliike ja rajaturvallisuus” ja otsakkeeseen 5 ”Turvallisuus ja puolustus” liittyvät havainnot. [Kaaviossa 22](#) ja [kaaviossa 23](#) esitetään yhteenvedo näihin otsakkeisiin liittyvistä keskeisistä toimista ja menoista vuodelta 2025.

Muuttoliike ja rajaturvallisuus

Kaavio 22 – Monivuotisen rahoituskehiksen otsakkeen 4 maksut vuonna 2025

(*) Tilintarkastustuomioistuin raportoi erillisvirastoille suoritetuista maksuista EU:n virastoja koskevassa vuosikertomuksessaan.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Euroopan unionin vuoden 2025 konsolidoidun tilinpäätöksen tietojen perusteella.

Otsakkeen 4 menoilla tuetaan kansallisia viranomaisia maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden vastaanottamisessa välittömästi maahan saapumisen jälkeen sekä kehitetään yhteistä turvapaikka- ja muuttoliikepolitiikkaa ja varmistetaan tehokkaat palautukset.

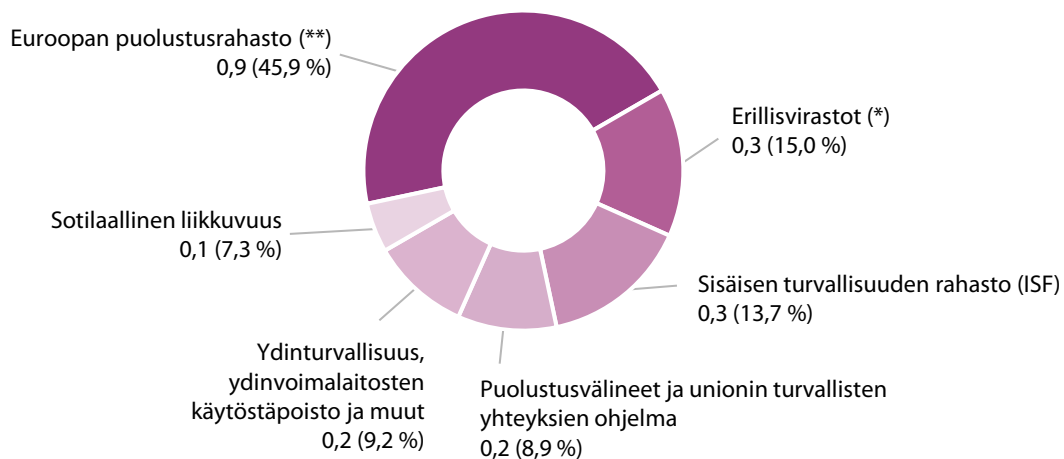
Merkittävä osa vuoden 2025 menoista koski kauden 2021–2027 monivuotiseen rahoituskehikseen sisältyviä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa (AMIF-rahasto) sekä yhdennetyn rajaturvallisuuden rahastoon kuuluvaa rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälinettä (BMVI). Kauden 2014–2020 monivuotiseen rahoituskehikseen kuuluvien AMIF-rahaston ja sisäisen turvallisuuden rahastoon kuuluvan ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen (ISF-BV) päättämisprosessi on käynnissä.

Toinen merkittävä MRK-otsakkeen 4 menoala on rahoitus erillisvirastoille (Euroopan raja- ja merivartiostovirasto (Frontex), Euroopan unionin turvapaikkavirasto (EUAA) ja vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)).

Turvallisuus ja puolustus

Kaavio 23 – Monivuotisen rahoituskehiksen otsakkeen 5 maksut vuonna 2025

(miljardia euroa)

(*) Tilintarkastustuomioistuin raportoi erillisvirastoille suoritetuista maksuista EU:n virastoja koskevassa vuosikertomuksessaan.

(**) Tämä menoala sisältää hankkeiden rahoittamisen useista rahastoista (Euroopan puolustusrahasto, Euroopan puolustusteollinen kehittämisohjelma ja ampumatarvikkeiden tuotantoa tukeva säädös).

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Euroopan unionin vuoden 2025 konsolidoidun tilinpäätöksen tietojen perusteella.

Otsakkeen 5 menot käsittävät ohjelmia, joilla vahvistetaan Euroopan kansalaisten turvallisuutta, parannetaan EU:n puolustusvalmiuksia ja tarjotaan käyttöön kriisinhallintavälineitä.

- Turvallisuuden osa-alueeseen sisältyy rahoitus sisäisen turvallisuuden rahastosta (ISF) kauden 2021–2027 osalta ja sisäisen turvallisuuden rahaston poliisiyhteistyön rahoitusvälineen (ISF-P) päättäminen kauden 2014–2020 osalta. Turvallisuuden osa-alueeseen sisältyy myös rahoitus, jolla tuetaan ydinvoimalaitosten käytöstä poistamista Bulgariassa, Liettuassa ja Slovakiassa. Lisäksi siihen sisältyy rahoitus EU:n erillisvirastoille turvallisuuden alalla.

- Puolustuksen osa-alue sisältää Euroopan puolustusteollisen kehittämisohjelman ja Euroopan puolustusrahaston, ampumatarvikkeiden tuotantoa tukevan säädöksen sekä välineen Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteistoiminnallisten hankintojen avulla. Näillä tuetaan yhteistoiminnallisia puolustushankkeita kaikissa tutkimus- ja kehitysvaiheissa ja niitä hallinnoi komission puolustusteollisuuden ja avaruusasioiden pääosasto (DEFIS). Tästä osa-alueesta tuetaan myös sotilaallista liikkuvuutta Verkkojen Eurooppa -välineeseen varatuilla määrärahoilla, jotka on tarkoitettu Euroopan laajuisen liikenneverkon osien mukauttamiseen sekä siviili- että sotilaskäyttöön.

Tarkastushavainnot

Toimien sääntöjenmukaisuus

Tarkastetuista 28 tapahtumasta 14:ään liittyi virheitä. Tilintarkastustuomioistuin kvantifioi yhdeksän virhettä, joilla oli taloudellista vaikutusta EU:n talousarviosta maksettuihin määriin. Nämä virheet liittyivät avustusten myöntämismenettelyjen puutteisiin ja hankintasopimusten tai avustussopimusten epäasianmukaiseen muuttamiseen sekä muun tyyppisiin tukeen oikeuttamattomiin menoihin.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi lisäksi 17 tapausta, joissa ei ollut noudatettu oikeudellisia ja varainhoitoa koskevia säännöksiä. Näillä tapauksilla ei kuitenkaan ollut taloudellista vaikutusta EU:n talousarvioon. Näitä tapauksia olivat esimerkiksi riittämätön kirjausketju, evidenssin puuttuminen eturistiriitojen ehkäisemiseksi toteutetuista toimenpiteistä ja puutteet kertakorvauksina maksettavien avustusten suunnittelussa.

Sisäisen valvonnan järjestelmien eri osien tarkastus

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastamat kolme tarkastusviranomaista (Bulgariassa, Tšekissä ja Ranskassa) olivat kehittäneet ja ottaneet käyttöön yksityiskohtaiset ja riittävän laadukkaat menettelyt, joiden avulla ne kykenivät raportoimaan työstään vuotuisessa tarkastuskertomuksessa. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että yleisesti ottaen tarkastusviranomaisilla oli käytössä yksityiskohtaiset tarkastusohjelmat ja tarkistuslistat johtopäätöstensä tueksi. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kuitenkin yhden tarkastusviranomaisen kohdalla puutteen, jossa oli kyse siitä, että osasta tarkastettua kulua ei ollut todentavaa aineistoa.

Tilintarkastustuomioistuin arvioi myös toimet, joilla komissio oli todentanut menojen tukikelpoisuuden kahden jäsenvaltion osalta ohjelmakauden 2014–2020 päättämisen yhteydessä. Se havaitsi Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevassa päättämistoimessa puutteen, sillä komissio ei ollut jättänyt tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevan päätöksensä ulkopuolelle määrää, jonka tilintarkastustuomioistuin oli aiemmin todennut tukeen oikeuttamattomaksi.

Suositukset

Komission olisi

- o toteutettava toimia, joilla lisätään jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten tietoisuutta niitä koskevista velvollisuuksista, jotka liittyvät avustusten myöntämiseen ja hankintasopimuksiin
- o suoraan hallinnoitavien hankkeiden osalta tarkistettava ja tarvittaessa tehostettava tarkastuksia, jotka liittyvät edunsaajien toteuttamiin toimenpiteisiin eturistiriitojen välttämiseksi, julkisten hankintasopimusten muuttamista koskevien kansallisten ja EU:n sääntöjen noudattamiseen ja velvollisuuteen säilyttää riittävä asiakirja-aineisto ilmoitettujen kulujen tueksi.

*Haluatko tietää lisää? Vuoden 2025 vuosikertomuksen 8. luvun koko teksti on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen **verkkosivustolla** (eca.europa.eu).*

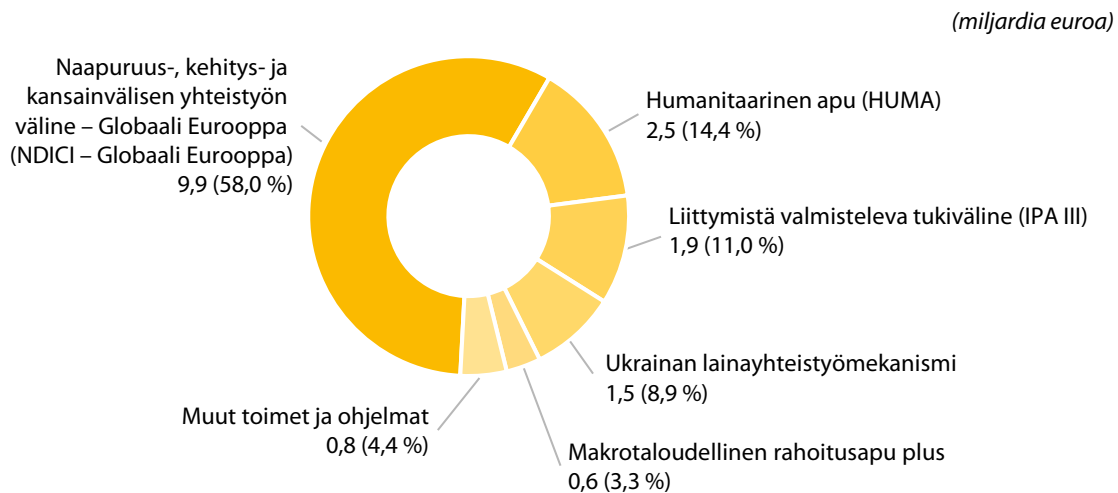
Naapurialueet ja muu maailma

Yhteensä: 17,2 miljardia euroa (9,7 % EU:n talousarvion menoista)

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus

Monivuotisen rahoituskehiksen otsakkeen 6 menot käsittävät useita rahoitusvälineitä, etenkin naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI – Globaali Eurooppa), humanitaarisen avun määrärahat sekä liittymistä valmistelevan tukivälineen. [Kaaviossa 24](#) esitetään yhteenveto otsakkeeseen liittyvistä keskeisistä toimista ja menoista vuodelta 2025.

Kaavio 24 – Monivuotisen rahoituskehiksen otsakkeen 6 maksut vuonna 2025

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Euroopan unionin vuoden 2025 konsolidoidun tilinpäätöksen tietojen perusteella.

NDICI – Globaali Eurooppa -välineen yleisenä tavoitteena on puolustaa ja edistää EU:n arvoja, periaatteita ja keskeisiä etuja maailmanlaajuisesti sekä auttaa edistämään monenvälisyyttä ja vahvempia kumppanuuksia EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. EU antaa myös tarpeisiin perustuvaa humanitaarista apua ihmisen aiheuttamien katastrofien ja luonnononnettomuuksien uhreille keskittyen erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin.

Liittymistä valmistelevan tukivälineen tavoitteena on tukea edunsaajamaita siten, että nämä toteuttaisivat uudistuksia, joita EU:n arvojen noudattaminen edellyttää jäsenyyttä hakevissa maissa ja jotka edistävät näiden maiden vakautta, turvallisuutta ja vaurautta.

Vuonna 2025 otsakkeeseen 6 sisältyi ensimmäistä kertaa maksuja, jotka liittyivät Ukrainan lainayhteistyömekanismiin. Ukrainan lainayhteistyömekanismeissa käytetään Venäjän valtion pysäytetyistä varoista saatavia tuloja Ukrainalle myönnettyjen EU:n ja G7-maiden makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen hoitoon ja takaisinmaksuun.

Tärkeimmät pääosastot ja yksiköt, jotka toteuttivat EU:n ulkoisia toimia vuonna 2025, olivat kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto (INTPA), laajentumisasioiden ja itäisten naapurialueiden pääosasto (ENEST), EU:n pelastuspalveluasioiden ja humanitaarisen avun operaatioiden pääosasto (ECHO), Lähi-idän, Pohjois-Afrikan ja Persianlahden asioiden pääosasto (MENA) sekä ulkopolitiikan välineiden hallinto (FPI).

Otsakkeen ”Naapurialueet ja muu maailma” maksut olivat 17,2 miljardia euroa vuonna 2025 (ennakko-, väli- ja loppumaksut). Maksut suoritettiin useiden välineiden kautta ja käyttäen monenlaisia tukimuotoja. Tällaisia ovat esimerkiksi rakennusurakka-, tavarahankinta- ja palveluhankintasopimukset, avustukset, erityislainat, lainatakuut ja taloudellinen apu, budjettituki ja muut talousarviosta EU:n ulkopuolisille maille maksettavat kohdennetut tuet.

Tarkastushavainnot

Toimien sääntöjenmukaisuus

Tarkastettu määrä	Onko virhetaso olennainen?	Arvioitu todennäköisin virhetaso
12,5 miljardia euroa	Kyllä	2,5 prosenttia (2024: 4,9 prosenttia)

Tarkastuksen kohteena oli 138 tapahtumaa, joista 52 tapahtumassa (37,7 prosentissa) oli virheitä. Tilintarkastustuomioistuin arvioi kvantifioimiensa 43 virheen perusteella, että virhetaso on 2,5 prosenttia.

Ukrainan lainayhteistyömekanismiin liittyvien maksujen määrä oli 1,53 miljardia euroa (12 prosenttia tilintarkastustuomioistuimen tarkastamasta perusjoukosta). Tämä väline on väliaikainen, ja siihen liittyvät tapahtumat (satunnaisten voittojen maksaminen Ukrainalle) eroavat perustavanlaatuisesti muusta tilintarkastustuomioistuimen tämän otsakkeen osalta tarkastamasta perusjoukosta. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti kaksi tapahtumaa, jotka liittyivät Ukrainan lainayhteistyömekanismiin ja joiden kokonaisarvo oli 1,23 miljardia euroa.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi erityyppisiä virheitä, jotka vaikuttivat useisiin tapahtumiin ja jotka ovat toistuneet useiden tarkastusvuosien aikana. Pääasialliset virhetyypit olivat välillisten kustannusten sisällyttäminen palkkakuluihin välittöminä kustannuksina, julkisia hankintoja koskevien sääntöjen rikkominen, virheellisten valuuttakurssien soveltaminen ja ennakkomaksujen hyväksyminen liian suurina.

Aiempien vuosien tapaan suuri määrä tilintarkastustuomioistuimen havaitsemista virheistä koski sopimuksia, joita pilariarviodut organisaatiot (kansainväliset järjestöt, kansainväliset rahoituslaitokset ja valtion virastot) panivat täytäntöön välillisen hallinnoinnin puitteissa. Tällaisten sopimusten osalta komissio hyväksyi menot rahoituskertomuksen ja johdon vahvistuslausuman perusteella. Johdon vahvistuslausuma on pilariarvioinnin läpikäyneen organisaation oma vakuutus siitä, että toimitetut taloudelliset tiedot ovat täydelliset ja paikkansapitävät ja ne on esitetty asianmukaisesti ja sopimuksessa määrättyjen velvoitteiden mukaisesti. Tilintarkastustuomioistuimen kvantifioimista 43 virheestä 14 liittyi tällaisiin sopimuksiin. Sopimuksiin liittyvien virheiden osuus arvioidusta virhetasosta oli 0,6 prosenttiyksikköä.

Tänä vuonna kansainväliset järjestöt antoivat tilintarkastustuomioistuimelle täyden pääsyn tarkastettuja tapahtumia koskeviin todentaviin asiakirjoihin. Tilanne on parantunut aiempiin vuosiin verrattuna, jolloin tarkastajille annettiin vain tilapäinen sähköinen katseluoikeus (ainoastaan katselun mahdollistavassa näkymässä), eikä asiakirjoja toimitettu tarkastajille. Tämä haittasi tarkastusten suunnittelua, täytäntöönpanoa ja laadunvalvontaa. Tilintarkastustuomioistuin jatkaa asian seuraamista ja siitä raportoimista.

Kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevista lopullisten edunsaajien tekemistä virheistä 19 tapauksessa komissiolla oli virheen estämiseen tai havaitsemiseen ja korjaamiseen tarvittavat tiedot ennen menon hyväksymistä. Jos komissio olisi hyödyntänyt kaikkea käytettävissään ollutta tietoa asianmukaisesti, arvioitu virhetaso olisi tämän vuosikertomuksen luvun osalta ollut 1,3 prosenttiyksikköä alhaisempi.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi lisäksi 33 tapautta, joissa ei ollut noudatettu oikeudellisia ja varainhoitoa koskevia säännöksiä, mutta näillä tapauksilla ei ollut välitöntä taloudellista vaikutusta EU:n talousarvioon.

Suosituksset

Tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että komissio

- o parantaa asiantuntijoiden valintamenettelyä
- o tehostaa valvontaa, jotta voidaan estää palkkakustannusten hyväksyminen välittömiksi kustannuksiksi.

*Haluatko tietää lisää? Vuoden 2025 vuosikertomuksen 9. luvun koko teksti on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen **verkkosivustolla** (eca.europa.eu).*

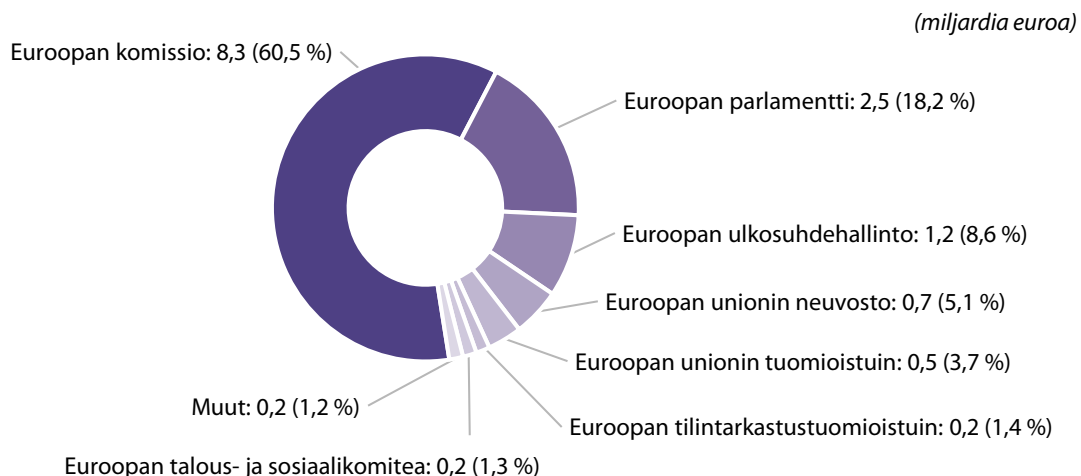
EU:n yleinen hallinto

Yhteensä: 13,8 miljardia euroa (7,8 % EU:n talousarvion menoista)

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus

Tässä luvussa esitetään monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeeseen 7 ”EU:n yleinen hallinto” liittyvät havainnot. *Kaaviossa 25* esitetään yhteenveto otsakkeeseen liittyvistä EU:n toimielinten ja elinten menoista vuonna 2025.

Kaavio 25 – Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeen 7 maksut vuonna 2025

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Euroopan unionin vuoden 2025 konsolidoidun tilinpäätöksen tietojen perusteella.

Hallintomenoja ovat muun muassa henkilöstömenot ja eläkemenot. Niiden osuus hallintomenojen kokonaismäärästä oli vuonna 2025 noin 71 prosenttia. Lisäksi hallintomenoja ovat kiinteistöihin, laitteisiin, energiaan, viestintään ja tietotekniikkaan liittyvät menot. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastukset ovat jo useamman vuoden ajan osoittaneet, että hallintomenoissa riski on yleisesti ottaen alhainen.

Tarkastushavainnot

Tarkastettu määrä	Onko virhetaso olennainen?
13,7 miljardia euroa	Ei olennaisia virheitä (tilanne oli sama vuonna 2024)

Tarkastetuista 70 tapahtumasta 18 (26 prosenttia) sisälsi virheitä. Tilintarkastustuomioistuin arvioi kvantifioimiensa yhdeksän virheen perusteella, että virhetaso on alle olennaisuusrajan.

Kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevat virheet koskivat Euroopan parlamentin, neuvoston, komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) menoja, jotka johtuivat pääasiassa hankintoihin liittyvistä puutteista, kuten olennaisten asiakirjojen puuttumisesta. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ulkoinen tarkastaja raportoi yhdestä ongelmasta. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi parlamentin, komission, unionin tuomioistuimen ja EUH:n toimissa myös virheitä, jotka eivät ole ilmaistavissa kvantitatiivisesti. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut merkittäviä ongelmia Euroopan talous- ja sosiaalikomitean, alueiden komitean, Euroopan oikeusasiamiehen eikä Euroopan tietosuojavaltuutetun kohdalla.

Euroopan parlamentissa virheet liittyivät esimerkiksi puutteisiin hankintamenettelyssä poliittisen ryhmän suorittaman maksun yhteydessä. Neuvoston osalta virhe liittyi virheellisesti määritettyyn tietotekniikkapalvelujen päivätaksaan. Komissiossa virheet koskivat muun muassa aiheetonta uudelleenasettautumiskorvausta sekä kiinteistöihin liittyvien hankintojen puutteita, kuten puutteellisia asiakirjoja ja neuvottelumenettelyihin liittyviä epäkohtia.

Tilintarkastustuomioistuin tarkasti komission henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimiston (PMO) sisäisen valvonnan järjestelmät. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi puutteita arkaluontoisten toimien yksilöinnissä ja henkilöstön liikkuvuutta koskevissa järjestelyissä sekä petostentorjuntakehyksessä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös puutteita tarkastuksissa, joilla varmistetaan, että eläkkeensaajat ovat oikeutettuja eläkemaksujen jatkumiseen. Puutteet koskivat muun muassa puuttuvien elossaolotodistusten seurantaan ja elossaoloilmoitusten käsittelymenettelyjä. Nämä puutteet voivat heikentää valvonnan vaikuttavuutta ja lisätä aiheettomien maksujen riskiä.

Suositukset

Komission olisi tehostettava tarkastuksia, joilla varmistetaan, että eläkkeensaajat ovat oikeutettuja eläkemaksujen jatkumiseen.

Haluatko tietää lisää? Vuoden 2025 vuosikertomuksen 10. luvun koko teksti on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla (eca.europa.eu).

Elpymis- ja palautumistukiväline

Yhteensä: 45,4 miljardia euroa

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus

Elpymis- ja palautumistukiväline perustettiin [asetuksella \(EU\) 2021/241](#) (jäljempänä 'asetus'), joka tuli voimaan 19. helmikuuta 2021. Asetusta muutettiin helmikuussa 2023, mikä antoi jäsenvaltioille mahdollisuuden lisätä kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiinsa ns. REPowerEU-luvun. Lisäksi asetusta muutettiin helmikuussa 2024 niin, että jäsenvaltiot saattoivat sisällyttää elpymis- ja palautumissuunnitelmiinsa arvioituina kustannuksina Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineen (STEP) perustamiseen tarkoitettun käteismaksun määrän. Elpymis- ja palautumistukivälineestä on tuettu uudistuksia ja investointeja jäsenvaltioissa siitä lähtien, kun koronapandemia alkoi helmikuussa 2020 (REPowerEU:n tapauksessa 1. helmikuuta 2022 lähtien), ja välineen toiminta jatkuu 31. joulukuuta 2026 asti.

Komissio soveltaa elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanoon suoraa hallinnointia, mikä tarkoittaa, että komissio on suoraan vastuussa välineen täytäntöönpanosta. Elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettävien maksujen edellytyksenä on, että jäsenvaltiot saavuttavat tyydyttävästi välitavoitteet ja tavoitteet, jotka on asetettu niiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien hyväksymisestä tehtyjen neuvoston täytäntöönpanopäätösten liitteissä. Lisäksi vaatimuksena on, että tavoitteita tai välitavoitteita, jotka jäsenvaltio on aiemmin saavuttanut tyydyttävästi, ei ole myöhemmin kumottu eikä kaksinkertaista rahoitusta koskevaa periaatetta ole rikottu. [Asetuksessa](#) säädettyihin tukikelpoisuusehtoihin kuuluvat muun muassa tukikelpoisuuskauden ja "ei merkittävää haittaa" -periaatteen noudattaminen sekä se, ettei tuella korvata toistuvia kansallisia talousarviomenoja (asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta). Jäsenvaltioiden on varmistettava, että varat käytetään sovellettavien EU:n ja kansallisten säädösten mukaisesti erityisesti siltä osin kuin on kyse petosten, lahjonnan ja eturistiriitojen ehkäisemisestä, havaitsemisesta ja korjaamisesta.

Vuoden 2025 loppuun mennessä komissio oli suorittanut 102 avustuskasua (yhden vuonna 2021, 13 vuonna 2022, 23 vuonna 2023, 28 vuonna 2024 ja 37 vuonna 2025). Näiden maksujen määrä oli yhteensä 223,9 miljardia euroa. Tämä tarkoittaa, että 38 prosenttia kaikista käytettävissä olevista (avustus)varoista on edelleen käytettävissä maksujen suorittamiseen elpymis- ja palautumistukivälineen viimeisenä toimintavuonna.

Elpymis- ja palautumistukivälineen avustusmenot olivat 45,4 miljardia euroa vuonna 2025. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus kattoi kaikki 37 avustuskasua, joiden yhteisarvo oli 40,1 miljardia euroa, ja yhteensä 5,3 miljardin euron ennakkomaksujen kirjanpidollisen selvittämisen. Tarkastus ei kattanut lopullisille tuensaajille aiheutuneiden menojen sääntöjenmukaisuutta eikä elpymis- ja palautumistukivälineen lainaosiota.

Tarkastushavainnot

Tarkastettu määrä	Onko virhetaso olennainen?
45,4 miljardia euroa	2025: Tilintarkastustuomioistuimen havaitsemat seikat ovat kokonaisvaikutukseltaan olennaisia mutta eivät laajalle ulottuvia

Tilintarkastustuomioistuin tarkasti 420 välitavoitetta ja tavoitetta ja havaitsi niistä 16:ssa seikkoja, joilla on taloudellisia vaikutuksia. Nämä havainnot koskivat 37:sta elpymis- ja palautumistukivälineen maksusta yhdeksää (ja niihin liittyviä ennakkomaksujen selvityksiä) yhdeksässä jäsenvaltiossa. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että havaittujen seikkojen taloudellinen vähimmäisvaikutus ylittää sen määrittämän olennaisuusrajan.

Elpymis- ja palautumistukivälineellä on oma varainkäyttömallinsa, ja lisäksi maksujen keskeyttämistä koskevissa komission menetelmissä sovelletaan useita harkinnanvaraisia kriteereitä, jotka saattavat johtaa erilaisiin tulkintoihin. Tämän vuoksi tilintarkastustuomioistuin ei esitä virhetasoa, joka olisi verrattavissa muiden EU:n menoalojen virhetasoihin. [Kaaviossa 26](#) eritellään sellaiset havaintotyytit, joilla on taloudellisia vaikutuksia.

Kaavio 26 – Havainnot, joilla on taloudellisia vaikutuksia – erittely tyyteittäin

Saavutettu epätydyttävästi	10
Tukikelpoisuusajanjaksoa koskevan kriteerin rikkominen	4
Päällekkäinen rahoitus	2

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Välitavoitteita ja tavoitteita ei saavutettu tyydyttävästi

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksissa havaittiin yhteensä seitsemässä jäsenvaltiossa 10 välitavoitetta ja tavoitetta, joita ei ollut saavutettu tyydyttävästi. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että kaikkia välitavoitteen tai tavoitteen edellyttämiä osatekijöitä ei ollut saavutettu ja että näiden puuttuvien tekijöiden osuus oli hyvin vähäistä hyväksyttävää poikkeamaa suurempi. Komissio oli kuitenkin suorittanut asianomaiset maksut.

Toimenpiteet alkaneet ennen tukikelpoisuuskautta

Asetuksessa säädetään, että elpymis- ja palautumistukivälineestä voidaan rahoittaa ainoastaan toimenpiteitä, jotka on aloitettu 1. helmikuuta 2020 tai sen jälkeen, mutta siinä ei säädetä lisäkriteereistä sen määrittelemiseksi, mikä katsotaan toimenpiteen alkamisajankohdaksi. Kuten tilintarkastustuomioistuin on aiemmin todennut, toimenpiteen aloituspäiväksi olisi katsottava ensimmäisen (oikeudellisen) sitoumuksen (esim. sopimuksen, tilauksen tai rahoituspäätöksen) päivämäärä. Siitä alkaa toimenpiteeseen liittyvä ensimmäinen toiminta. Tällaisessa sopimuksessa tai rahoituspäätöksessä asetetaan asiaa koskeva velvoite ja käynnistetään taloudellinen ja tuottava toiminta toimeksisaajan ja alihankkijan tasolla, mistä seuraa myöhemmin maksuja.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että kahden maksun osalta neljää tavoitetta koskevat hankkeet oli käynnistetty jo ennen helmikuuta 2020. Näitä neljää hanketta ei olisi siksi pitänyt rahoittaa elpymis- ja palautumistukivälineestä.

Kaksinkertainen rahoitus

Elpymis- ja palautumistukivälineen kohdalla päällekkäistä rahoitusta ilmenee, mikäli samat välitavoitteeseen tai tavoitteeseen liittyvät kustannukset rahoitetaan kahteen kertaan ja/tai kun samat suoritteet ilmoitetaan ja siten myös rahoitetaan kahdesti. Samaa suoritetta ei voida rahoittaa EU:n talousarviosta kahdesti, vaikka jokin asianomaisista rahoitusvälineistä ei olisikaan kustannusperusteinen. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kaksi tapausta, joissa oli myönnetty päällekkäistä rahoitusta. Näitä tapauksia ei olisi pitänyt rahoittaa elpymis- ja palautumistukivälineestä.

Komission alustavassa arvioinnissa oli puutteita

Niiden 16 havainnon osalta, joilla oli taloudellista vaikutusta, tilintarkastustuomioistuin havaitsi 12 tapausta, joissa komission arvioinnissa oli puutteita. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin havaitsi 28 muuta tapausta, joissa komission arvioinnissa oli puutteita, mutta puutteet eivät vaikuttaneet välitavoitteen/tavoitteen tyydyttävään saavuttamiseen. Näissä tapauksissa komissio ei tehnyt riittäviä tarkastuksia arvioidakseen maksupyyntöjen mukana toimitettujen tietojen luotettavuutta, ja tilintarkastustuomioistuin pyysi jäsenvaltioilta lisätietoja.

Komission tarkastuksiin perustuvia avoimia merkittäviä suosituksia on vähemmän, mutta suurin osa niistä on jo ylittänyt määräajan

Komissio suorittaa jälkitarkastuksia havaitakseen ja korjatakseen toimiin liittyviä virheitä sen jälkeen, kun toimet on hyväksytty. Komissio on vuodesta 2021 lähtien antanut 37 lopullista tarkastuskertomusta, jotka ovat sisältäneet 852 suositusta 21 jäsenvaltiolle. Komissio katsoi, että 11. toukokuuta 2026 suosituksista 89 prosenttia oli pantu täytäntöön ja loput 11 prosenttia oli avoinna.

Komissio luokittelee havaintonsa kriittisiksi, erittäin tärkeiksi, tärkeiksi tai suotaviksi. Kriittiset tai erittäin tärkeät havainnot voivat johtaa valvonnan välitavoitteiden käyttöönottoon tai varaamaan komission vuotuisessa toimintakertomuksessa, jos jäsenvaltiot eivät ole vielä hyväksyneet niitä, ovat hylänneet ne tai eivät ole ryhtyneet toimiin niiden perusteella. Nämä kriittiset tai erittäin tärkeät havainnot voivat myös merkitä rahoitussopimuksen velvoitteiden vakavaa rikkomista. Kriittisiin tai erittäin tärkeisiin havaintoihin liittyvien avointen suositusten määrä on vähentynyt 136:sta 25:een vuosina 2025–2026. Tästä parannuksesta huolimatta 64 prosenttia näistä suosituksista oli edelleen (joulukuussa 2025) myöhässä elpymis- ja palautumistukivälineen viimeisenä täytäntöönpanovuonna. Tilintarkastustuomioistuin poimi otoksen kahdeksasta päätökseen saatetusta kriittisestä ja erittäin tärkeästä suosituksesta varmistaakseen, että ne oli pantu täytäntöön, ja havaitsi, että komissio oli päättänyt kahden suosituksen käsittelyn ilman riittävää evidenssiä.

Jäsenvaltioiden valvontajärjestelmät eivät ole edelleenkaan riittävän vaikuttavia

Jos komissio havaitsee tarkastustensa aikana puutteita jäsenvaltion valvontajärjestelmässä, se voi asettaa lisää valvonnan välitavoitteita tarkistaessaan kyseisen maan kansallisia elpymis- ja palautumissuunnitelmia. Valvonnan välitavoitteiden lisääminen estää kaikki tulevat elpymis- ja palautumistukivälineen maksut, kunnes jäsenvaltio täyttää välitavoitteet tyydyttävästi. Vuonna 2025 (elpymis- ja palautumistukivälineen toiseksi viimeinen vuosi) jäsenvaltiot toteuttivat edelleen valvonnan välitavoitteita varmistaakseen, että niiden valvontajärjestelmät olivat valmiita elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanoon. Tilintarkastustuomioistuin toteaa kaiken kaikkiaan, että kaikki kahdeksan valvonnan välitavoitetta, jotka liittyivät elpymis- ja palautumistukivälineen vuoden 2025 avustusmaksuihin, saavutettiin tyydyttävästi. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että näistä kahdeksasta valvonnan välitavoitteesta viisi oli osa toista maksupyyntöä, kun taas loput kolme liittyivät ensimmäiseen maksupyyntöön.

Komission tarkastuskertomusten ja niihin liittyvien suositusten täytäntöönpanon arvioinnin perusteella tilintarkastustuomioistuin totesi, että ei ollut varmuutta siitä, että eräs jäsenvaltio olisi pannut kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa täytäntöön riittävin päällekkäistä rahoitusta ehkäisevin suojatoimin ainakaan tammikuuhun 2025 mennessä. Lisäksi ei ollut varmuutta siitä, että kaksi muuta jäsenvaltiota olisi pannut kansalliset elpymis- ja palautumissuunnitelmansa täytäntöön riittävin eturistiriitojen vastaisin suojatoimin ainakaan tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten ajankohtaan mennessä.

Julkisia hankintoja ja valtiontukia koskevien sääntöjen noudattaminen ei ole jäsenvaltioille maksettavien elpymis- ja palautumistukivälineen varojen suorittamisen edellytys. Unionin taloudellisten etujen suojaaminen kuitenkin edellyttää, että jäsenvaltiot varmistavat elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettujen hankkeiden olevan näiden sääntöjen mukaisia. Julkisia hankintoja koskevien sääntöjen rikkomisen osalta tilintarkastustuomioistuin havaitsi kaksi tapausta, joissa hankintaviranomainen ei perustellut päätöstään olla jakamatta hankintasopimusta osiin, yhden tapauksen, jossa hankintaviranomainen oli valinnut lainvastaisesti yksinkertaistetun menettelyn eikä ollut varmistanut hankintailmoituksen asianmukaista julkaisemista, ja yhden tapauksen, jossa hankintaviranomainen käytti lainvastaisesti neuvottelumenettelyä ilman ennakolta julkaistua hankintailmoitusta. Valtiontukisääntöihin liittyvien sääntöjenvastaisuuksien osalta tilintarkastustuomioistuin havaitsi yhden tapauksen, jossa hanke oli jaettu keinotekoisesti osiin ilmoituskynnysten välttämiseksi, kaksi tapausta, joissa tukikelpoiset kulut oli laskettu virheellisesti, neljä tapausta, joissa poissulkemisperusteet eivät täyttyneet, yhden tapauksen, jossa avoimuustiedot oli julkaistu myöhässä ja kaksi tapausta, joissa oli puutteita *de minimis* -kynnyksarvojen noudattamisen arvioinnissa.

Maksupyyntöissä havaittujen puutteiden osalta tilintarkastustuomioistuin havaitsi maksupyyntöihin liittyviä epätarkkuuksia neljässä jäsenvaltiossa. Kahdessa näistä tapauksista tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että jäsenvaltiot olivat maksupyyntöä toimittaessaan tietoisia siitä, että joidenkin välitavoitteiden ja tavoitteiden tyydyttävästä saavuttamisesta ei ollut riittävästi evidenssiä. Kumpikaan jäsenvaltiosta ei kuitenkaan sisällyttänyt johdon vahvistuslausumaan varauksia, jossa olisi tuotu esiin, että välitavoite/tavoite oli maksupyyntöä esittämisajankohtaan mennessä saavutettu vain osittain.

Neuvoston täytäntöönpanopäätösten muutosten analyysi

Jäsenvaltiot voivat pyytää kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa muuttamista, jos yhtä tai useampaa välitavoitetta ja tavoitetta ei objektiivisten olosuhteiden vuoksi enää voida saavuttaa. Jos komissio arvioi pyynnön myönteisesti, se ehdottaa muutosta neuvoston täytäntöönpanopäätökseen, jonka neuvosto tämän jälkeen hyväksyy. Vuoden 2025 joulukuun loppuun mennessä neuvosto oli hyväksynyt 99 muutosta. Tilintarkastustuomioistuimien tarkasteli kahdeksassa jäsenvaltiossa 20 välitavoitteeseen ja tavoitteeseen tehtyä 32:tä muutosta, jotka sisältyivät 18:aan neuvoston täytäntöönpanopäätöksen muutokseen.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi 13:n analysoidun välitavoitteen ja tavoitteen osalta, että neuvoston täytäntöönpanopäätöksissä vahvistettuja vaatimuksia muutettiin sen jälkeen, kun jäsenvaltiot olivat toimittaneet asiaa koskevan maksupyynnön komissiolle.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että 17 muutoksessa objektiiviset olosuhteet oli kuvattu riittävän yksityiskohtaisesti, mutta niiden tueksi ei ollut esitetty riittävää evidenssiä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi 12 muun muutoksen osalta, että jäsenvaltiot eivät olleet perustelleet objektiivisia olosuhteita riittävästi eivätkä toimittaneet niiden tueksi riittävää evidenssiä.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi viisi neuvoston täytäntöönpanopäätösten muutosta, joissa toimenpiteen täytäntöönpanovaiheeseen liittyviä osatekijöitä poistettiin joko kokonaan tai osittain. Nämä tapaukset osoittavat, että joissakin neuvoston täytäntöönpanopäätösten muutoksissa ei pelkästään mukautettu aikatauluja tai teknisiä eritelmiä, vaan niiden yhteydessä poistettiin kokonaan tai osittain tuotoksia, jotka olivat alun perin keskeisiä toimenpiteiden loppuunsaattamisen kannalta. Niin sanottuihin nollakustannusuudistuksiin tehtävät muutokset eivät vaikuta kokonaiskustannusarvioihin eivätkä niihin liittyviin maksumääriin, kunhan suunnitelmia koskevat arviointikriteerit täyttyvät. Tämä voi heikentää kannustimia säilyttää uudistusten alkuperäinen laajuus ja tavoitetaso.

Ongelmat toimenpiteiden, välitavoitteiden ja tavoitteiden suunnittelussa

Välitavoitteiden ja tavoitteiden olisi mitattava jäsenvaltioiden edistymistä näiden kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyvien investointien ja uudistusten toteuttamisessa – ja siten elpymis- ja palautumistukivälineen tavoitteiden saavuttamisessa. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi yhteensä seitsemän uudistus- tai investointitapausta, joissa välitavoitteet tai tavoitteet eivät kattaneet kaikkia osatekijöitä tai joissa niiden saavuttamista ei mitattu välitavoitteen tai tavoitteen avulla. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös valvonnan välitavoitteen, jossa oli kriittinen suunnitteluvirhe, ja kuusi tapausta, joissa välitavoitteet tai tavoitteet oli määritelty epämääräisesti. Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että tällaiset välitavoitteet ja tavoitteet lisäävät riskiä siitä, että niiden tyydyttävän saavuttamisen arviointi jää harkinnanvaraiseksi.

Suositukset

Koska elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpano päättyy joulukuussa 2026, tilintarkastustuomioistuin ei esitä uusia suosituksia. Tilintarkastustuomioistuin on kuitenkin käsitellyt kustannuksiin perustumattomien rahoitusvälineiden käyttöä ja niihin liittyviä riskejä useissa lausunnoissaan, jotka se on antanut komission vuosien 2028–2034 monivuotista rahoituskehystä koskevista lainsäädäntöehdotuksista.

Haluatko tietää lisää? Vuoden 2025 vuosikertomuksen 11. luvun koko teksti on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla (eca.europa.eu).

Tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2022 erityiskertomuksissa annettujen suositusten täytäntöönpanon seuranta

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus

Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa joka vuosi, missä määrin tarkastuskohteet ovat ryhtyneet toimenpiteisiin sen suositusten perusteella. Seuranta toimitetaan kolmen vuoden kuluttua siitä, kun suositukset on annettu. Täytäntöönpanon seuranta on tarkastussyklin tärkeä osa. Seurannan avulla saadaan palautetta siitä, ovatko tarkastuskohteet toteuttaneet tilintarkastustuomioistuimen suositamat toimet ja onko sen esiin tuomat ongelmat ratkaistu. Seuranta on tärkeää myös siksi, että sen avulla tilintarkastustuomioistuin pystyy suunnittelemaan tulevaa tarkastustyötään ja pysyy selvillä riskeistä.

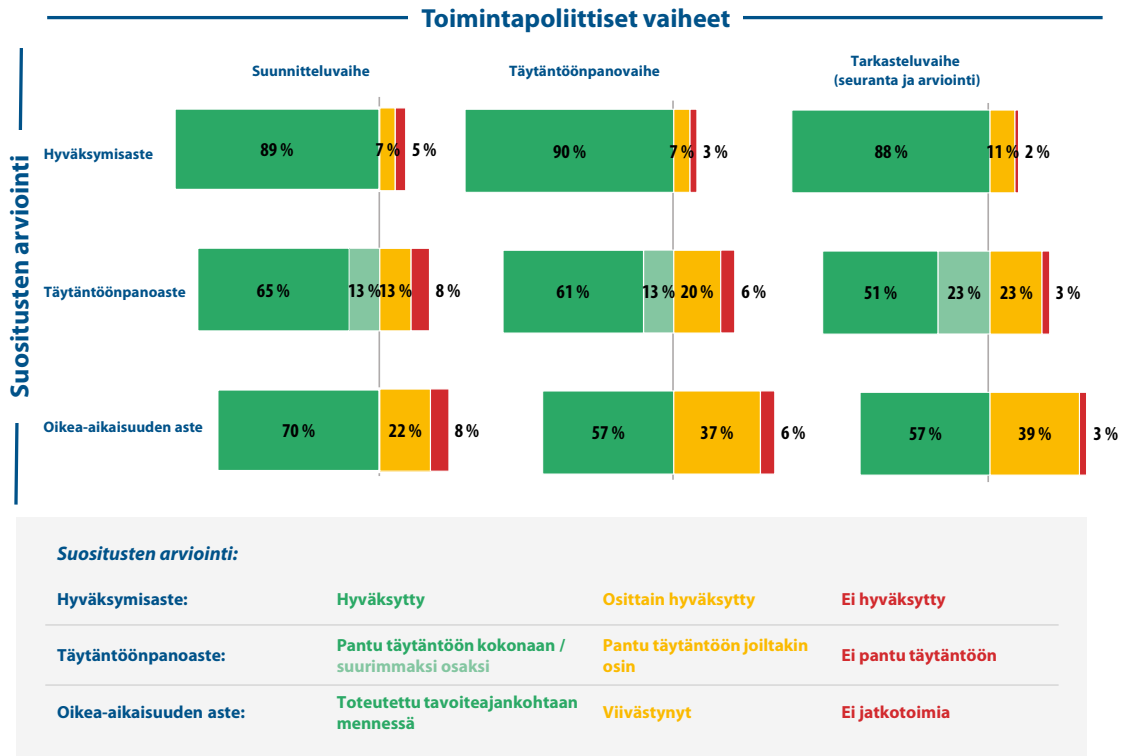
Tänä vuonna tilintarkastustuomioistuin analysoi suosituksia kaikista 28 erityiskertomuksesta, jotka se julkaisi vuonna 2022. Tilintarkastustuomioistuin seurasi yhteensä 226 suosituksen täytäntöönpanoa. Näistä suosituksista 194 (86 prosenttia) oli osoitettu Euroopan komissiolle. Loput 32 (14 prosenttia) oli osoitettu Euroopan parlamentille, Euroopan unionin neuvostolle, Euroopan unionin tuomioistuimelle, Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskukselle, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, Euroopan unionin kyberturvallisuusvirastolle ja Euroopan unionin teollisoikeuksien virastolle.

Tarkastushavainnot

Tilintarkastustuomioistuimen on tehnyt vuoden 2022 erityiskertomuksissa esitettyjen suositusten seurannan perusteella seuraavat johtopäätökset:

- o kokonaan tai suurimmaksi osaksi täytäntöönpanojen suositusten osuus on pääosin pysynyt muuttumattomana (74 prosenttia, kun osuus edeltävänä vuonna oli 76 prosenttia)
- o ajallaan täytäntöönpanojen suositusten osuus kasvoi viime vuoden 56 prosentista tämän vuoden 60 prosenttiin
- o tilintarkastustuomioistuimen analyysi, jossa arvioitiin, onko toimintapoliittisen syklin kolmen eri vaiheen (suunnittelu-, täytäntöönpano- ja tarkasteluvaihe) välillä eroja, osoitti, että täytäntöönpanoaste oli korkein (78 prosenttia) ja oikea-aikaisuus yleisintä (70 prosenttia) niiden suositusten kohdalla, jotka liittyivät toimintapolitiikkojen tai ohjelmien suunnitteluvaiheeseen, ks. [kaavio 27](#).

Kaavio 27 – Hyväksymis- ja täytäntöönpanoaste sekä oikea-aikaisuus toimintapoliittisen syklin vaiheen mukaan

Huom. Luettavuuden parantamiseksi luvut esitetään ilman desimaaleja, mikä voi aiheuttaa eroja pyöristyksen vuoksi.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuim.

Haluatko tietää lisää? Vuoden 2025 vuosikertomuksen 12. luvun koko teksti on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla (eca.europa.eu).

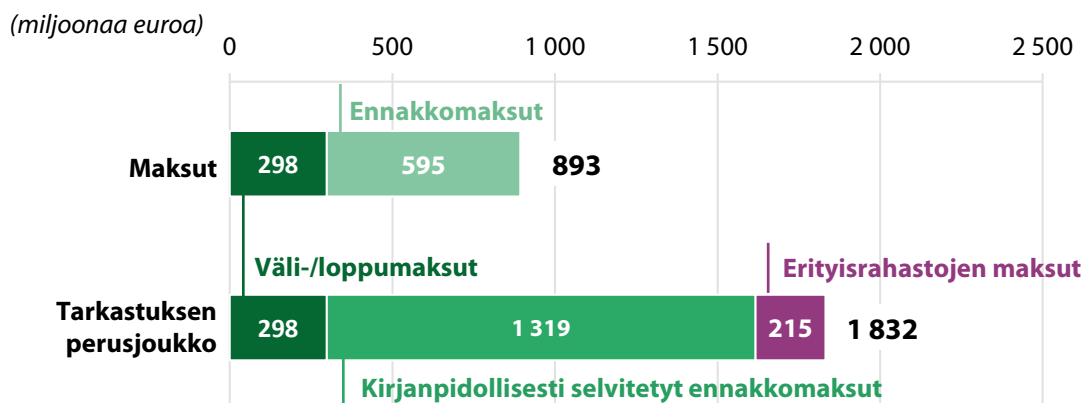
Euroopan kehitysrahastot

Yhteensä: 893 miljoonaa euroa

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus

Euroopan kehitysrahastot otettiin käyttöön vuonna 1959. Kyseessä oli tärkein rahoitusväline, jonka kautta Euroopan unioni (EU) rahoitti vuoden 2020 loppuun asti kehitysyhteistyötä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden kanssa (AKT-maat) sekä merentakaisen maiden ja alueiden (MMA) kanssa. Euroopan kehitysrahastojen ensisijaisena tavoitteena on köyhyyden vähentäminen ja lopulta sen poistaminen, mikä on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 208 artiklassa määritetyn kehitysyhteistyöpolitiikan päätavoitteen mukaista. [Kaaviossa 28](#) esitetään yleiskatsaus maksuista vuonna 2025.

Kaavio 28 – Euroopan kehitysrahastot: Vuoden 2025 taloudellinen yleiskatsaus

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin yhdeksännen, kymmenennen ja yhdennentoista EKR:n varainhoitovuoden 2025 tilinpäätöksen perusteella.

Kauden 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä kehitysyhteistyö AKT-maiden kanssa on sisällytetty NDICI – Globaali Eurooppa -välineeseen (naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline – Globaali Eurooppa) osana EU:n yleistä talousarviota. Kehitysyhteistyö merentakaisen maiden ja alueiden kanssa on puolestaan sisällytetty päätökseen merentakaisen alueiden, Grönlanti mukaan luettuna, assosiaatiosta. Yhdeksättä, kymmenettä ja yhdettätoista EKR:a ei kuitenkaan ole sisällytetty EU:n yleiseen talousarvioon, vaan ne pannaan edelleen täytäntöön ja niistä raportoidaan erikseen niiden päättämiseen asti.

Tässä kertomuksessa käsiteltävät menot liittyvät tukeen, jota annetaan 76 maassa monin eri tavoin. Näitä tapoja ovat muun muassa rakennusurakka-, tavarahankinta- ja palvelusopimukset, avustukset, budjettituki, työsuunnitelmat sekä pilariarvioitujen organisaatioiden (kuten kansainvälisten järjestöjen ja valtion virastojen) kanssa tehdyt valtuutussopimukset.

EKR:jen hallinnoinnista vastaa lähes kokonaan komission kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto (INTPA). Lähi-idän, Pohjois-Afrikan ja Persianlahden asioiden pääosasto (MENA) hallinnoi pientä osaa (yksi prosentti) vuoden 2025 EKR-maksuista.

Tarkastushavainnot

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle

Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että tilinpäätös ei sisältänyt olennaisia virheellisyyksiä.

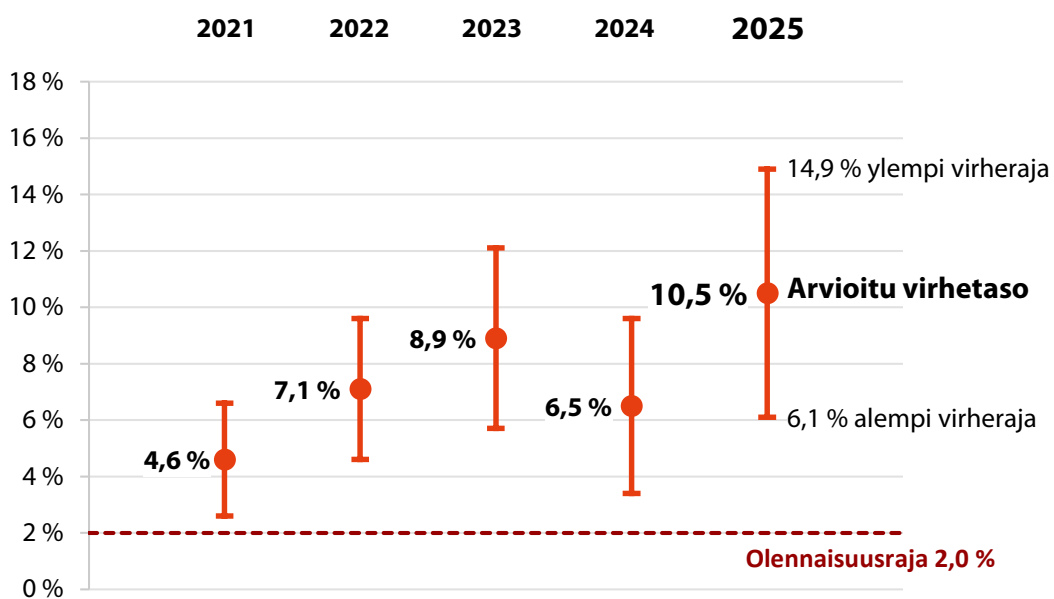
Tulotapahtumien virhetaso ei ole olennainen.

EKR:jen maksutapahtumien virhetaso oli olennainen. Tilintarkastustuomioistuin arvioi tapahtumatarkastustensa perusteella, että virhetaso on 10,5 prosenttia.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

Tarkastuksen kohteena oli 85 tapahtumaa, joista 47 tapahtumassa (55,3 prosentissa) oli virheitä. Tilintarkastustuomioistuin arvioi kvantifioimiensa 39 virheen perusteella, että virhetaso on 10,5 prosenttia (ks. [kaavio 29](#)).

Kaavio 29 – Tapahtumatarkastusten tulokset

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

[Kaaviossa 30](#) esitetään erityyppisten virheiden vaikutus vuoden 2025 arvioituun virhetasoon.

Kaavio 30 – Erityyppisten virheiden vaikutus arvioituun virhetasoon

pros.yks: prosenttiyksikköä

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevista virheistä 15 tapauksessa komissiolla oli virheen estämiseen tai havaitsemiseen ja korjaamiseen tarvittavat tiedot ennen menon hyväksymistä. Jos komissio olisi hyödyntänyt asianmukaisesti kaiken käytettävissään olevan tiedon, arvioitu virhetaso olisi ollut 6,1 prosenttiyksikköä alhaisempi.

Kansainvälisten kumppanuuksien pääosaston (INTPA) vuotuisen toimintakertomuksen 2025 arviointi

INTPA-pääosaston vuoden 2025 toimintakertomuksessa esitettyyn pääjohtajan vahvistuslausumaan ei sisälly varauksia. Varauksia ei ole ollut vuoden 2019 jälkeen.

INTPA-pääosasto arvioi, että maksamishetken riskinalainen määrä oli yhteensä 69,2 miljoonaa euroa (1,12 prosenttia vuoden 2025 menoista) ja ohjelmien päättämishetkellä 60,2 miljoonaa euroa (0,97 prosenttia vuoden 2025 menoista). INTPA-pääosasto arvioi, että sen tulevana vuosina tekemien tarkistusten yhteydessä maksamishetken riskinalaisesta määrästä oikaistaan aikaisempien tietojen perusteella 9,0 miljoonaa euroa (13,0 prosenttia). Tätä määrää kutsutaan oikaisukapasiteetiksi. Komissio ilmoitti, että tosiasiallisesti vuonna 2025 oli peritty takaisin 15,7 miljoonaa euroa. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti 78,3 prosenttia tästä määrästä (12,3 miljoonaa euroa) ja havaitsi, että 0,4:ää miljoonaa euroa ei olisi pitänyt ilmoittaa toteutetuksi oikaisukapasiteetiksi.

Jäännösvirhetason selvitys varainhoitovuodelta 2025

INTPA-pääosasto teetti vuonna 2025 neljännentoista jäännösvirhetasoa koskevan selvityksensä ulkopuolisella toimeksisaajalla. Selvityksen tarkoituksena on arvioida INTPA-pääosaston koko vastuualueen osalta niiden virheiden määrä, joita ei ollut havaittu pääosaston hallinnon tarkastusten yhteydessä. Näin voitiin tehdä johtopäätöksiä kyseisten tarkastusten vaikuttavuudesta.

Komissio sovelsi vuonna 2025 ensimmäistä kertaa uutta jäännösvirhetason laskentamenetelmää. Uuden menetelmän myötä muun muassa selvennetään, miten on toimittava arvoltaan suurten menoerien kanssa. Lisäksi uudessa menetelmässä on mahdollista tukeutua kokonaan hallinnon tarkastusten ja muiden tarkastajien työn tuloksiin enintään kymmenessä prosentissa testattuja tapahtumia. Joitakin puutteita kuitenkin edelleen esiintyy. Esimerkiksi jäännösvirhetasoa koskevassa selvityksessä keskitytään ainoastaan päätyneisiin sopimuksiin, kun taas suurin osa INTPA-pääosaston maksuista (ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastamista tapahtumista) liittyy voimassa oleviin sopimuksiin.

Hankkeiden saavutusten arviointi tilintarkastustuomioistuimen tarkastuskäyntien aikana

Tilintarkastustuomioistuin arvioi osana tarkastuskäyntejään myös sellaisten hankkeiden saavutuksia, jotka olivat joko päätyneet tai päättymässä pian. Tilintarkastustuomioistuin keskittyi arvioinnissaan tuotos- ja tulosindikaattoreihin sekä hanketuloksiin.

Tarkastuksissa saatiin vaihtelevia tuloksia. Eräissä tapauksissa rahoitusta oli käytetty vaikuttavasti hanketavoitteiden saavuttamiseen.

Kuten aiempina vuosina, tarkastajat havaitsivat kuitenkin myös EU:n hankkeita, joissa ei ollut saavutettu odotettuja tuloksia. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi erityisesti viiveitä täytäntöönpanossa, puutteita suunnittelussa ja töiden laadussa sekä merkkejä varhaisesta heikkenemisestä. Tällaiset haasteet herättävät huolta EU:n tuen vaikuttavuudesta ja kestävyyydestä sekä hankkeiden valvonnan laadusta.

Suositukset

Tilintarkastustuomioistuin suosittaa, että komissio

- o viimeistelee yhdeksännen EKR:n päättämisen;
- o varmistaa sopimusperusteisia menoja koskevien tarkastuskertomusten laadun
- o vahvistaa pilariarvioitujen organisaatioiden taloudellista raportointia koskevia vaatimuksia.

*Haluatko tietää lisää? Tilintarkastustuomioistuimen vuodelta 2025 antama vuosikertomus, joka koskee yhdeksännestä, kymmenennestä ja yhdennestätoista Euroopan kehitysrahastosta rahoitettuja toimia, on kokonaisuudessaan saatavilla tilintarkastustuomioistuimen **verkkosivustolla** (eca.europa.eu).*

Taustatietoa

Euroopan tilintarkastustuomioistuिन ja sen toiminta

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on EU:n riippumaton ulkoinen tarkastaja. Tilintarkastustuomioistuin sijaitsee Luxemburgissa. Siellä työskentelee noin 900 henkilöä, jotka edustavat kaikkia EU:n kansallisuuksia. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on kehittää osaltaan EU:n hallintoa ja varainhoitoa, edistää tilivelvollisuutta ja avoimuutta sekä toimia EU:n kansalaisten taloudellisten etujen riippumattomana valvojana. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuskertomukset ja -lausunnot muodostavat olennaisen osan EU:n tilivelvollisuusketjua. Kertomusten ja lausuntojen avulla varmistetaan niiden tahojen tilivelvollisuus, jotka vastaavat EU:n toimintapolitiikkojen ja ohjelmien täytäntöönpanosta. Näitä tahoja ovat komissio, muut EU:n toimielimet ja elimet sekä jäsenvaltioiden viranomaiset. Tilintarkastustuomioistuin varoittaa riskeistä, tuottaa varmuutta, tuo esiin puutteita ja hyviä käytäntöjä sekä opastaa EU:n päätöksentekijöitä ja lainsäätäjiä EU:n toimintapolitiikkojen ja ohjelmien hallinnoinnin parantamisessa. Työnsä kautta tilintarkastustuomioistuin varmistaa, että EU:n kansalaiset tietävät, miten heidän rahojaan käytetään.

Tilintarkastustuomioistuimen julkaisut

Tilintarkastustuomioistuimen työhön perustuvia julkaisuja ovat

- o vuosikertomukset, joissa esitetään pääasiassa EU:n talousarviota ja Euroopan kehitysrahastoja koskevien tilintarkastusten ja säännönmukaisuuden tarkastusten tulokset, ja myös talousarviohallintoon ja tuloksellisuuteen liittyviä näkökohtia
- o erityiskertomukset, joissa esitetään tulokset eri toimintaloikoja tai menoaloja taikka talousarviota tai hallintoa koskevista tarkastuksista
- o erityisvuosikertomukset EU:n erillisvirastoista, hajautetuista elimistä ja yhteisyrityksistä
- o lausunnot uudesta tai päivitetystä lainsäädännöstä, jolla on huomattavaa vaikutusta varainhoitoon; lausuntoja annetaan muiden toimielinten pyynnöstä tai tilintarkastustuomioistuimen omasta aloitteesta
- o katsaukset, joissa esitetään kuvaus tai tietoa toimintapolitiikoista, järjestelmistä, välineistä tai tarkemmin kohdennetuista aiheista.

Tony MURPHY
Irlanti

Nikolaos MILIONIS
Kreikka

Iliana IVANOVA
Bulgaria

Bettina JAKOBSEN
Tanska

Jan GREGOR
Tšekki

Mihails KOZLOVS
Latvia

Ildikó GÁLL-PELCZ
Unkari

Annemie TURTELBOOM
Belgia

Ivana MALETIĆ
Kroatia

Joëlle ELVINGER
Luxemburg

Helga BERGER
Itävalta

Marek OPIOŁA
Puola

Jorg Kristijan PETROVIČ
Slovenia

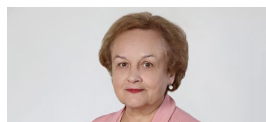
Stef BLOK
Alankomaat

George-Marius HYZLER
Malta

Lefteris CHRISTOFOROU
Kypros

Laima Liucija ANDRIKIENĖ
Liettua

Keit PENTUS-ROSIMANNUS
Viro

Katarína KASZASOVÁ
Slovakia

João LEÃO
Portugali

Alejandro BLANCO FERNÁNDEZ
Espanja

Carlo Alberto MANFREDI SELVAGGI
Italia

Petri SARVAMAA
Suomi

Hans LINDBLAD
Ruotsi

Lucian ROMAȘCANU
Romania

Pierre MOSCOVICI
Ranska

Daniel CASPARY
Saksa

Huom. Tilanne heinäkuussa 2026

Yhteenveto tarkastuslausumaa koskevasta tarkastustavasta

Tarkastuslausumaan sisältyvät lausunnot perustuvat objektiiviseen evidenssiin, joka on saatu kansainvälisten tarkastusstandardien mukaisesti toimitettujen tarkastusten yhteydessä.

Kuten tilintarkastustuomioistuimen vuosien 2026–2030 strategiassa todetaan, tilintarkastustuomioistuin toimii ennakoivasti ja seuraa tiiviisti vuoden 2028 jälkeiseen monivuotisen rahoituskehityksen tehtyjä muutoksia. Näin se voi kehittää ja mukauttaa tarkastuslausuman laatimista koskevaa tarkastustapaansa siten, että se pystyy antamaan relevantteja ja oikea-aikaisia kertomuksia ja tarkastuslausuntoja perussopimuksen mukaisen tehtävänantonsa pohjalta ja noudattaen täysimääräisesti kansainvälisiä julkisen sektorin tarkastusstandardeja.

Tilien luotettavuus

Ovatko EU:n tilinpäätöksessä esitetyt tiedot täydellisiä ja oikeellisia?

Komission pääosastot vievät joka vuosi kirjanpitoon satojatuhansia kirjauksia. Kirjauksissa esitetään tietoja, jotka on saatu useista eri lähteistä (mm. jäsenvaltioilta). Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa, toimivatko kirjanpitoprosessit asianmukaisesti ja ovatko niiden tuloksena saadut kirjanpitotiedot täydellisiä ja oikein kirjattuja ja onko ne esitetty asianmukaisesti EU:n tilinpäätöksessä.

- Kirjanpitojärjestelmän arvioinnilla varmistetaan, että järjestelmä antaa hyvän perustan luotettavien tietojen tuottamiselle.
- Arvioimalla keskeisiä kirjanpitomenettelyjä tilintarkastustuomioistuin varmistaa, että menettelyt toimivat asianmukaisesti.
- Kirjanpitotietojen analyttisillä tarkastuksilla varmistetaan, että tiedot on esitetty johdonmukaisesti ja että ne vaikuttavat mielekkäiltä.
- Kirjauksista poimitun otoksen suoralla tarkastamisella varmistetaan, että tilien perustana olevat toimet ovat olemassa ja ne on kirjattu oikein.
- Tilinpäätöksen tarkastamisella varmistetaan, että taloudellinen tilanne esitetään tilinpäätöksessä oikein.

Toimien sääntöjenmukaisuus

Ovatko EU:n tilinpäätöksen perustana olevat tuloihin ja kuluiksi tunnistettuihin menoihin liittyvät maksutapahtumat sääntöjenmukaisia?

EU:n talousarviosta suoritetaan miljoonia maksuja edunsaajille sekä EU:ssa että muualla maailmassa. Suurinta osaa näistä menoista hallinnoivat jäsenvaltiot. Saadakseen tarvittavan evidenssin tilintarkastustuomioistuin arvioi järjestelmät, joilla tuloja ja kuluiksi tunnistettuja menoja (loppumaksut ja kirjanpidollisesti selvitettyt ennakkomaksut) hallinnoidaan ja tarkastetaan. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin tutkii tapahtumien joukosta poimitun otoksen.

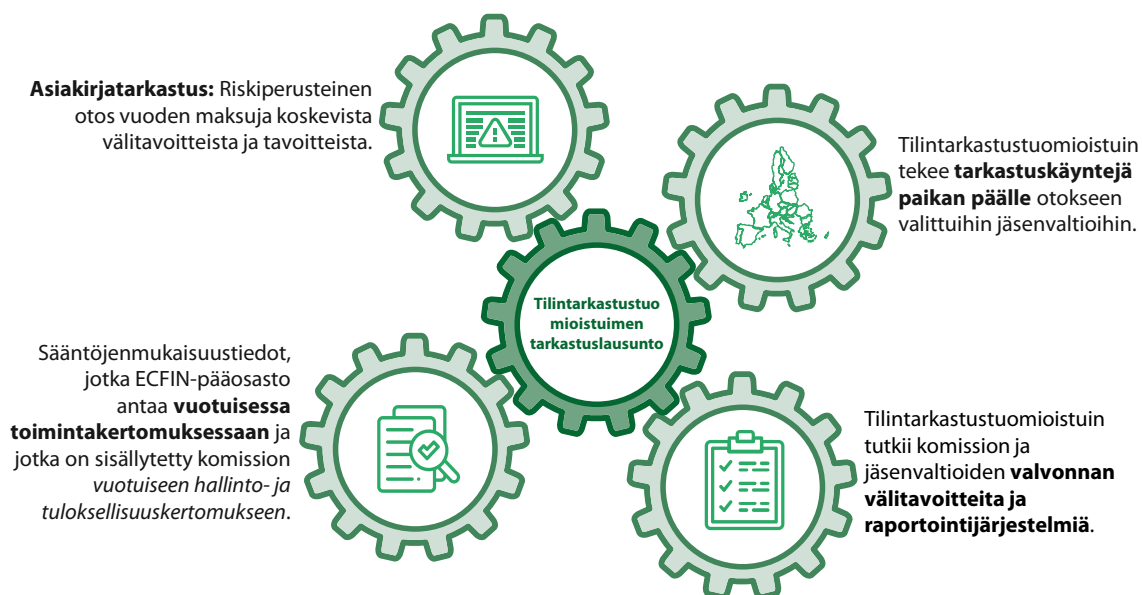
Jos relevantteja kansainvälisiä tarkastusstandardeja on noudatettu, tilintarkastustuomioistuin käy läpi EU:n talousarviota toteuttavien tahojen tekemiä tarkastuksia ja suorittaa niitä uudelleen. Tilintarkastustuomioistuin ottaa niin ollen kaikilta osin huomioon kyseisten tarkastusten perusteella toteutetut korjaavat toimenpiteet.

- Tuloja ja menoja koskevia järjestelmiä arvioidaan, jotta voidaan määrittää, miten vaikuttavia järjestelmät ovat tapahtumien sääntöjenmukaisuuden varmistamisessa.
- Tapahtumista poimitaan tilastollisia otoksia tarkastajien toimittamia yksityiskohtaisia tarkastuksia varten. Otokseen poimitut tapahtumat tarkastetaan yksityiskohtaisesti, myös lopullisen tuensaajan (esimerkiksi viljelijän, tutkimuslaitoksen taikka julkisesti kilpailutettua urakkaa tai palvelua tarjoavan yrityksen) tiloissa, jotta saadaan evidenssiä siitä, että tilien perustana oleva tapahtuma on olemassa, se on asianmukaisesti kirjattu ja sen osalta on noudatettu maksujen suorittamista koskevia sääntöjä.
- Virheet analysoidaan ja luokitellaan sen mukaan, ovatko ne ilmaistavissa kvantitatiivisesti vai eivät. Tapahtumassa on kvantitatiivisesti ilmaistavissa oleva virhe, jos sääntöjen mukaan maksua ei olisi pitänyt hyväksyä. Kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevat virheet ekstrapoloidaan, jotta saadaan kunkin erityisarvion kohteena olevan alan arvioitu virhetaso. Arvioitua virhetasoa verrataan kahden prosentin olennaisuusrajaan, minkä jälkeen analysoidaan, ulottuvatko virheet laajalle.
- Tilintarkastustuomioistuimen lausunnoissa otetaan huomioon nämä arviot ja muut merkitykselliset tiedot, joita on esimerkiksi vuotuisissa toimintakertomuksissa ja muiden ulkoisten tarkastajien laatimissa kertomuksissa.
- Tilintarkastustuomioistuin keskustelee kaikista havainnoista sekä jäsenvaltioiden viranomaisten että komission kanssa; näin vahvistetaan, että havainnot pitävät paikkansa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastustapa ja -menetelmät elpymis- ja palautumistukivälineen menojen sääntöjenmukaisuutta koskevan tarkastuslausuman osalta

- Tilintarkastustuomioistuin antaa erillisen lausunnon elpymis- ja palautumistukivälineen menojen sääntöjenmukaisuudesta osana EU:n talousarviota koskevaa tarkastuslausumaa. Tämä johtuu siitä, että tilintarkastustuomioistuin pitää elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanomallia toisenlaisena ja välinettä väliaikaisena. Tilintarkastustuomioistuimen tarkoituksena on antaa lausunnossaan kohtuullinen varmuus maksuista ja esittää tarkastuslausumassa yksityiskohtaisia tähän lausuntoon perustuvia tietoja (ks. [kaavio 31](#)).
- Suurin osa tilintarkastustuomioistuimen varmuudesta perustuu yksittäisten tapahtumien tarkastamiseen ja valvontajärjestelmien arviointiin. Tilintarkastustuomioistuimen varmuutta täydennetään tutkimalla vuotuisia toimintakertomuksia ja vuotuisia hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksia sekä komission sisäisen tarkastuksen kertomuksia.
- Tilintarkastustuomioistuimen tarkastustyö tehdään kansainvälisten tilintarkastusstandardien mukaisesti ja sen avulla varmistetaan, että tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausunnot perustuvat riittävään ja asianmukaiseen tarkastusevidenssiin.

Kaavio 31 – Tarkastuslausunto

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Kaikki tuotokset julkaistaan tilintarkastustuomioistuimen sivustolla osoitteessa eca.europa.eu.

TEKIJÄNOIKEUDET

© Euroopan unioni, 2026

Datan ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat Euroopan tilintarkastustuomioistuimen periaatteet vahvistetaan avoimen datan politiikkaa ja asiakirjojen uudelleenkäyttämistä koskevassa [Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätöksessä 6-2019](#).

Ellei toisin ilmoiteta (esimerkiksi yksittäisissä tekijänoikeusilmoituksissa), Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sisältöihin, jotka EU omistaa, myönnetään käyttöoikeudet [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#) -käyttöoikeuden nojalla. Yleissääntö siis on, että uudelleenkäyttö on sallittua, jos sisällön tuottaja mainitaan asianmukaisesti ja kaikista sisältöön tehdystä muutoksista ilmoitetaan. Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle kuuluvan sisällön uudelleenkäyttäjä ei saa vääristää asiakirjojen alkuperäistä merkitystä tai sanomaa. Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa mistään seurauksista, jotka johtuvat uudelleenkäytöstä.

Tarvittavat lisäoikeudet on hankittava, jos tietyssä sisällössä (esimerkiksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöstä otetuissa valokuvissa) esitetään tunnistettavissa olevia henkilöitä tai jos sisällössä on mukana kolmansien tahojen töitä.

Jos tällainen lisäoikeus saadaan, se kumoaa ja korvaa yllä mainitun yleisen käyttöoikeuden. Lisäoikeutta koskevassa luvassa on selvästi ilmoitettava käyttöoikeuden rajoitukset.

Seuraavien kuvien uudelleenkäyttö on sallittua, kun tekijänoikeuden haltija, lähde ja valokuvaajien nimet (jos ne on ilmoitettu) mainitaan:

- s. 4: © Euroopan unioni, 2025. Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.
- s. 82: © Euroopan unioni, 2025. Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin. Rakennusten arkkitehdit: Paul Noël (1988) ja Jim Clemes (2003 ja 2013).

Jos sisällöt eivät ole EU:n omaisuutta, voi olla, että lupa niiden käyttöön tai jäljentämiseen on pyydettävä suoraan asianomaisilta tekijänoikeuksien haltijoilta:

Taulukko 1 on suunniteltu käyttäen sivustolta [Flaticon.com](#) saatuja kuvakkeita. © Freepik Company S.L. Kaikki oikeudet pidätetään.

- s. 19: © InfiniteFlow, [stock.adobe.com](#).
- s. 39: © Funtap, [stock.adobe.com](#).
- s. 43: © K.V, [stock.adobe.com](#).
- s. 49: © elgreko, [stock.adobe.com](#).

Kaavio 31 on suunniteltu käyttämällä [Flaticon.com](#)-kuvakkeita (ylhäällä vasemmalla oleva ja kaksi alhaalla olevaa kuvaketta). © Freepik Company S.L. Kaikki oikeudet pidätetään. Euroopan tilintarkastustuomioistuin muutti hammaspyöräkuvaketta, © Ramziia, [stock.adobe.com](#).

Tietokoneohjelmistot tai asiakirjat, joihin kohdistuu teollisoikeuksia, kuten patentteja, tavaramerkkejä, rekisteröityjä malleja, logoja ja nimiä, eivät kuulu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudelleenkäyttöperiaatteiden piiriin.

EU:n toimielinten verkkosivuilla (joiden verkkotunnuksen loppuosa on europa.eu) on linkkejä ulkopuolisille Internet-sivustoille. Koska Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa näistä sivustoista, on suositeltavaa, että tutustutte niiden tietosuoja- ja tekijänoikeusperiaatteisiin.

Tilintarkastustuomioistuimen logon käyttö

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logoa ei saa käyttää ilman tilintarkastustuomioistuimen ennakkosuostumusta.

LAINAUKSET

Euroopan tilintarkastustuomioistuin, [Yhteenveto EU-tarkastuksesta 2025](#), Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2026.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2026

HTML	ISBN 978-92-849-8117-5	ISSN 2812-1791	doi:10.2865/3488948	QJ-01-26-039-FI-Q
PDF	ISBN 978-92-849-8118-2	ISSN 2812-1791	doi:10.2865/5164952	QJ-01-26-039-FI-N
PRINT	ISBN 978-92-849-8119-9	ISSN 2812-1805	doi:10.2865/6970811	QJ-01-26-039-FI-C

Tietoa vuoden 2025 EU-tarkastusta koskevasta yhteenvedosta

Yhteenvedossa vuoden 2025 EU-tarkastuksesta luodaan katsaus tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksiin varainhoitovuodelta 2025 (EU:n yleistä talousarviota koskeva vuosikertomus ja Euroopan kehitysrahastoa koskeva vuosikertomus). Kertomuksissa esitetään tarkastuslausuma varainhoitovuoden tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti myös elpymis- ja palautumistukivälinettä, jonka menojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta tilintarkastustuomioistuin antaa erillisen lausunnon. EU-tarkastusta koskevassa yhteenvedossa esitetään lisäksi tilintarkastustuomioistuimen keskeiset havainnot EU:n talousarvion ja Euroopan kehitysrahaston tulojen ja tärkeimpien menoalojen osalta. Yhteenvedo sisältää myös havainnot talousarvio- ja varainhallinnosta.

Kertomukset ovat saatavilla kokonaisuudessaan sivustolla eca.europa.eu.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on EU:n riippumaton ulkoinen tarkastaja. Tilintarkastustuomioistuin varoittaa riskeistä, tuottaa varmuutta, tuo esiin puutteita ja hyviä käytäntöjä sekä tarjoaa EU:n päätöksentekijöille ja lainsäätäjille opastusta siitä, kuinka hallinnoida EU:n politiikkoja ja ohjelmia paremmin. Työnsä kautta tilintarkastustuomioistuin varmistaa, että EU:n kansalaiset tietävät, miten heidän rahojaan käytetään.

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

Euroopan unionin
julkaisutoimisto